



Najaarsnota

2025

11 november 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2	Product 3.3 Cultuur	66
Inleiding	3	Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling	74
Bestuurlijke samenvatting	4	Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	75
Financiële samenvatting	7	Product 4.2 Wonen	77
Programma 1: Bestuur en organisatie	11	Product 4.3 Economie	84
Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie	12	Product 4.4 Verkeer en vervoer	87
Product 1.2 Dienstverlening	17	Product 4.5 Gebiedsontwikkeling	98
Product 1.3 Veiligheid	20	Product 4.6 Duurzaamheid	101
Programma 2 Sociaal Domein	31	Programma 5 Fysieke omgeving	118
Product 2.1 Algemeen sociaal domein	32	Product 5.1 Beheer buitenruimte	119
Product 2.2 Werk en inkomen	41	Product 5.2 Afval, riolering en begraven	125
Product 2.3 Jeugd	47	Product 5.3 Vastgoed	127
Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	51	Financiële producten	134
Product 2.5 Volksgezondheid	53	Product 6.1 Algemene dekkingsmiddelen	135
Programma 3 Maatschappelijk domein	60	Product 6.2 Overhead	137
Product 3.1 Sport	61	Bijlage 1 Mutaties op de investeringen	140
Product 3.2 Onderwijs	63	Bijlage 2 Mutaties op de reserves en voorzieningen	141



Inleiding

De najaarsnota geeft u inzicht in de huidige meerjarenbegroting, de voorstellen tot budgetaanpassing en geeft een doorkijk naar hetgeen op ons afkomt. Het betreft de tweede begrotingswijziging op de primitieve begroting 2025. Uitgangspunten zijn de doelstellingen en inspanningen, zoals overeengekomen in de Programmabegroting 2025-2028, eventueel aangepast als gevolg van een bijstelling in de Zomernota 2025. Alle doelstellingen en inspanningen waarop gerapporteerd is in de Zomernota 2025 komen terug in deze Najaarsnota 2025, voorzien van de huidige stand van zaken.

De financiële uitdagingen voor de gemeente Zuidplas zijn aanleiding geweest om kritisch te zijn op budgetaanpassingen die extra budget vergen. Het gaat in deze Najaarsnota 2025 met name om noodzakelijke aanpassingen in het bestaand beleid, wijzigingen die voortkomen uit de financieel technische uitgangspunten en onoverkomelijke bijstellingen in het kader van compliance en wijzigingen in wet- en regelgeving. Daarnaast wordt een aantal incidentele budgetaanpassingen voorgesteld. In navolging op aangenomen moties bij de vaststelling van de Zomernota 2025 is er kritisch gekeken naar de mogelijkheden om het geprognostiseerde tekort terug te dringen en de algemene reserve te ontzien.

Leeswijzer

De najaarsnota is opgebouwd uit 2 delen met verschillende detailniveaus. Het eerste deel geeft inzicht op hoofdlijnen en het tweede deel biedt een verdieping voor de lezer die meer achtergrondinformatie zoekt. Het eerste deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Inleiding](#)
- [Bestuurlijke samenvatting](#)
- [Financiële samenvatting](#)

De bestuurlijke samenvatting en de financiële samenvatting geven inzicht op hoofdlijnen. De bestuurlijke samenvatting geeft inzicht in de voortgang op de doelen en de prestaties en de financiële samenvatting geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Zuidplas.

Het tweede deel bestaat uit de inhoudelijke en financiële toelichtingen per programma en een tweetal bijlagen:

- [Bijlage 1 Mutaties op de investeringen](#)
- [Bijlage 2 Mutaties op de reserves en voorzieningen](#)



Bestuurlijke samenvatting

Zuidplas gaat het laatste jaar in van de uitvoering van het collegeprogramma 2022–2026 *“Ruimte voor Iedereen”*. Met bestuurlijke wisselingen in aantocht, zet de gemeente in op stabiliteit en continuïteit. Het afgelopen jaar én in aankomende tijd heeft uw raad daarom een aantal visies en beleidskaders vastgesteld die richting geven aan de toekomst. In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 werkt het college verder aan de realisatie van de ambities en de afronding van de lopende inspanningen uit het collegeprogramma. In deze samenvatting leest u de belangrijkste ontwikkelingen van de afgelopen maanden, langs de sporen uit het collegeprogramma.

Kansrijk en Gezond Zuidplas

Het college is verheugd dat in september de visies voor het maatschappelijk en sociaal domein zijn vastgesteld. De visie op het sociaal-maatschappelijk domein, cultuurvisie en de visie op maatschappelijke voorzieningen bieden een goede basis en vormt een overkoepelend raamwerk voor een kansrijk, gezond en veilig leven voor alle inwoners. De komende maanden wordt verder gewerkt aan de bijbehorende uitvoeringsprogramma's die volgend jaar worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Daarnaast is sinds 1 januari de GR Jeugd & Wmo van kracht en werken de vijf regiogemeenten toe naar een stevig samenwerkingsverband, onder meer via datagedreven werken en een herijking van de gezamenlijke visie. Eind 2025 start hiervoor het project *Inzicht & Impact*, gericht op meer inzicht en sturing op de kwaliteit en effectiviteit van zorg, te beginnen met de hoogspecialistische jeugdzorg. Ook is in Q4 gestart met herijken van de regiovisie. Ook werkt het college door aan een toekomstvisie voor Promen in samenwerking met de andere deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling Promen.

Ook de uitvoering van het vernieuwen van onderwijshuisvesting ligt op schema: onderzoeken in Oud-Verlaat en Nieuwerkerk zijn afgerond en nieuwe trajecten in Zevenhuizen en Moordrecht lopen. In Cortelande zijn vier initiatieven voor nieuwe scholen aangemeld, waarvan één al is toegekend en drie in Q4 2025 worden ingediend; daarnaast bereiden de huidige VO-besturen in Nieuwerkerk een gezamenlijke aanvraag voor een nieuwe havo/vwo-school voor. Tot slot werkt de gemeente aan flexibele onderwijshuisvesting, zodat scholen sneller kunnen uitbreiden of afbouwen.

Duurzaam Zuidplas

De opgave duurzaamheid in Zuidplas is volop in ontwikkeling. In 2024 is in onderzoek aangetoond dat gemeenten meer middelen nodig hebben voor de uitvoering van deze opgave, maar desondanks blijven extra middelen grotendeels uit. Voor 2025 zijn incidenteel extra CDOKE-middelen (capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) beschikbaar gesteld; over structurele financiering vanaf 2026 is duidelijkheid ontvangen in de septembercirculaire 2025. In Q3 wordt de aanpak energiearmoede afgerond. Verder staat de uitrol van de subsidie van isolatiemaatregelen voor Q3 op de planning. Hiermee maken we als gemeente het verschil voor individuele huishoudens. Ook op grotere schaal zijn we bezig met de warmtetransitie. Zo wordt in het vierde kwartaal de herziene aanpak *Zuidplas Aardgasvrij* opgeleverd, waarna Zuidplas Aardgasvrij weer gecontinueerd kan worden. Tevens wordt een handelingsperspectief uitgewerkt voor de stappen die mensen zelf alvast kunnen zetten, deze wordt ook in Q4 2025 openbaar gemaakt. Ook het voorstel WSO voor een warmtenet in Waddinxveen-Zuidplas wordt eind 2025 verwacht, het grand design is in Q3 al opgeleverd. De verduurzaming van het eigen vastgoed krijgt concreet vorm met drie objecten in 2025, waaronder twee panden die al in uitvoering zijn. Daarnaast zetten we, volgens de zonneladder, in op versnelling van zon op dak als belangrijk onderdeel van de Regionale Energiestrategie. De eerste bijeenkomst voor het programma *Zon op Dak* wordt



momenteel voorbereid, waarmee we samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en andere partners de kansen in kaart brengen en versneld uitvoering geven aan de afspraken uit de RES. Tot slot wordt met de beleidsregel natuurinclusief bouwen en het doorvoeren van adviezen uit de biodiversiteit-nulmeting gewerkt aan versterking van natuur en biodiversiteit, onder meer door aangepast maaibeheer.

Vitaal en (Be)Leefbaar Zuidplas

Groen, water en landschap maken deel uit van de dagelijkse leefomgeving van onze inwoners en dragen bij aan de vitaliteit en leefbaarheid van onze gemeente. In september heeft er een informatieavond voor de raad plaatsgevonden over de maatschappelijke meerwaarde van groen én is het participatietraject voor de Groenstructuurvisie uitgevoerd.

De provincie Zuid-Holland heeft 11,8 miljoen beschikbaar gesteld voor de toekomst van het Restveengebied. Deze middelen worden gebruikt om het gebied mogelijk te transformeren tot een toekomstbestendig en beleefbaar natuurgebied. Dit stelt ons in staat de waardevermindering van het land te dekken en perspectief te bieden voor de bewoners en ondernemers van dit gebied. In oktober is het gebiedsproces opgestart, waar agrarische ondernemers en bewoners in en om het Restveengebied een rol hebben om te participeren.

Verder zijn er in 2025 in de diverse dorpen speeltuinen gereconstrueerd en zijn er in de ringvaart vier steigers geplaatst om de vaarroute Rotte- Hollandse IJssel te verbeteren.

Uw raad was al eerder geïnformeerd over de kwaliteit van de openbare ruimte in Zuidplas. In 2025 ligt de focus daarom op het vaststellen van beheerplannen om overzicht te kunnen bieden aan de opgave. Tegelijkertijd worden er voorbereidingen getroffen om tot een beheerstrategie te komen in 2026. In Q2 is het rioleringsbeleidsplan vastgesteld. Momenteel ligt de focus op het wegwerken van de achterstanden in onderhoud. Ook het uitvoeringsplan afval is in volle gang. Naar verwachting zullen de eerste plannen in het derde kwartaal van 2025 worden voorgelegd.

Groeiend Zuidplas

Het college werkt onverminderd door het realiseren van woningen binnen onze gemeente. De ontwikkeling van een nieuw dorp, Cortelande, is hier het meest in het oog springende voorbeeld. We hebben vertrouwen dat het traject met de heer Kuijken zal leiden tot bestuurlijke afspraken over water en mobiliteit.

De groei van woningbouw en bedrijventerreinen leidt ook tot een toenemende mobiliteitsvraag, die in nauwe samenwerking met regionale en landelijke partners wordt opgepakt. De gemeente zet stevig in op een integrale mobiliteitsaanpak waarin bereikbaarheid, verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit worden versterkt. In de mobiliteitsvisie, die in Q3 van 2025 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd, worden deze ambities verankerd.

Financiën en Organisatie

In 2025 heeft het college stappen gezet in het actualiseren van ons kader participatie en de verordening. Dit hebben we gedaan door samen met de gemeenteraad en de organisatie meermaals het gesprek te voeren over participatie. Een voorstel voor actualisatie is in gang gezet en wordt dit jaar besproken in de gemeenteraad.



Het college heeft in 2025 in het kader van de dienstverlening aan onze inwoners verder ingezet op het versterken van de basis, investeren in mensen en vernieuwen van de werkprocessen. De inzet is gericht op verdere digitalisering, procesoptimalisatie en het verbeteren van de klantbeleving. Daarnaast versterkt het college de digitale veiligheid door te werken aan Privacy & Security beleid en door medewerkers kennissessies te laten volgen over informatieveiligheid.

Veiligheid

Het college merkt dat er in de samenleving veel zorgen zijn rondom het thema sociale veiligheid. We willen tempo maken met het opstellen van een veiligheidsplan. Daarnaast zien we dat er een aanvullende impuls noodzakelijk is om te investeren in een gebiedsregisseur rondom een aantal actuele maatschappelijke thema's. Hiervoor stellen we budget ter beschikking.



Financiële samenvatting

Resultaat Najaarsnota 2025

We zijn verheugd voor het jaar 2025 een positief resultaat te kunnen presenteren. Een onttrekking aan de algemene reserve zal voor het jaar 2025 niet nodig zijn; het positieve resultaat kan een dotatie aan de algemene reserve mogelijk maken. In de Zomernota 2025 was nog sprake van een nadelig resultaat voor 2025, maar door bijsturing veranderen deze rode cijfers in zwarte cijfers. Ook is het mooi dat we via de septembercirculaire 2025 van het Rijk compensatie ontvangen voor tekorten op Jeugdhulp voor 2023 en 2024. Het product Jeugdhulp heeft namelijk mede de tekorten van onze afgelopen jaarrekeningen bepaald. De compensatie is verwerkt in het resultaat Najaarsnota 2025.

In deze najaarsnota 2025 hebben we het financieel beeld voor het jaar 2025 bijgesteld en waar nodig ook de meerjarige effecten die hun oorsprong vinden in 2025, in beeld gebracht.

In de onderstaande tabel staat een overzicht van het resultaat van deze Najaarsnota 2025 en het meerjarige beeld. De budgetaanpassingen vanuit de begroting 2026 zijn opgenomen onder “vooruitblik meerjarig”.

Ter verbetering van het resultaat zijn er diverse keuzes in budgetaanpassingen verwerkt, mede in navolging op aangenomen moties bij de vaststelling van de zomernota 2025. Een deel van de moties is verwerkt in de Najaarsnota en een deel in de Programmabegroting. Een totaaloverzicht is opgenomen in de financiële samenvatting van de Programmabegroting 2026.

Impact op meerjarenbegroting

In de Zomernota 2025 heeft u de strategie voor de meerjarenbegroting vastgesteld, mede op basis van input van de raadsinformatienota “Project inzicht en wendbaarheid” (Z25.000837), met plannen om het “ravijnjaar 2026” te overbruggen. De strategie voor begrotingsjaar 2026 is om een sluitende begroting aan te bieden, en waar mogelijk ook voor 2027. Voor 2028 en verder is dat waarschijnlijk nog niet haalbaar, vanwege een nieuwe korting in het gemeentefonds. Dit is dan aan het nieuwe college om zich toe te verhouden.

In de Zomernota is een pakket ombuigingen doorgevoerd voor 2026 en verder. Als gevolg daarvan verminderde de tekorten van het “ravijnjaar” aanzienlijk. Voor het resterend tekort is de laatste maanden een oplossing gevonden. De Septembercirculaire 2025 is toegevoegd aan de Najaarsnota 2025. In de notitie over de Septembercirculaire 2025, een bijlage bij deze Najaarsnota (A25.003365), wordt gedetailleerder ingegaan op deze circulaire. De onderstaande tabel geeft inzicht in de financiële impact van deze Najaarsnota. Voor de volledigheid worden ook de financiële gegevens uit het boekwerk Begroting 2026-2029 in de tabel opgenomen.



Beginstand Zomernota 2025, vóór Najaarsnota 2025	-2.585	-589	-1.800	-3.519	-5.029
Meicirculaire 2025	290	-163	-51	-292	1.059
Beginstand Najaarsnota 2025 (incl. Zomernota en meicirculaire 2025)	-2.295	-752	-1.851	-3.811	-3.970
Totalen begrotingswijzigingen najaarsnota 2025 per programma	2025	2026	2027	2028	2029
1. Bestuur en organisatie	-355	-163	-63	-63	-63
2. Sociaal domein	-611	-423	-450	-450	-450
3. Maatschappelijk domein	255	95	-45	-89	-90
4. Ruimtelijk beleid en ontwikkeling	155	-1.229	-1.022	-1.050	-1.150
5. Fysiek domein	367	-35	-15	-96	-74
6. Financiële producten	4.458	1.973	1.695	1.521	1.246
Mutaties op de personeelsbegroting	-1.043	-377	-427	-477	-477
Totaal effect begrotingswijzigingen op exploitatie	3.226	-159	-327	-704	-1.058
Resultaat Najaarsnota 2025	931	-911	-2.178	-4.515	-5.028
Begrotingsmutaties 2026-2029 in boekwerk Begroting		974	966	1.200	265
Afrondingsverschillen		-1	-1	2	1
Resultaat Begroting 2026-2029	931	62	-1.213	-3.313	-4.762

Vooruitblik naar Begroting 2026

Deze Najaarsnota 2025 is een bijsturingsinstrument op de begroting van 2025. Budgetaanpassingen die hun oorsprong vinden vanuit beleid 2025 zijn meerjarig verwerkt en geven een doorkijkje op de resultaten van meerjarenbegroting 2026-2029.

De meerjarige budgetaanpassingen welke in deze najaarsnota 2025 zijn verwerkt, worden ook in de Begroting 2026 opgenomen, die in dezelfde raadsvergadering als de Najaarsnota 2025 behandeld zal worden.

Om deze redenen wordt uw raad in het raadsvoorstel van deze Najaarsnota gevraagd om alleen in te stemmen met de mutaties van jaar 2025. Bij de Begroting 2026 wordt uw raad gevraagd om in te stemmen met de meerjarige effecten van deze Najaarsnota.

Vooruitblik meerjarig

Vanaf 2028 zien we de tekorten oplopen, men spreekt van een verplaatsing van het ravijnjaar naar 2028 (voorheen 2026) als gevolg van verlaging van de omvang van het gemeentefonds. Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren, kan het nog een tijd duren voor er daadwerkelijk door het Rijk keuzes worden gemaakt om al dan niet gedeeltelijk de pijn te verlichten voor gemeenten.

Ook maken wij ons zorgen over de herverdeling van het gemeentefonds, waarvan we verwachten dat deze vanaf 2027 opnieuw verder gaat. In potentie leidt dit tot structureel € 2,6 miljoen nadeel, maar het ingroeipad is nog steeds onbekend. Vanwege het grote risico is in de Zomernota 2025 wel een nadeel verwerkt in de meerjarenbegroting vanaf 2027. Het is onbekend of de vervolgonderzoeken van de herverdeling leiden tot verlichting voor nadeelgemeenten zoals Zuidplas. In maart stuurde de minister een brief over de herverdeling naar gemeenten, waarin ze nog geen blijk gaf van aanpassing.

De Programmabegroting 2026 geeft het volledige beeld van de meerjarige resultaten. Voor de volledigheid is deze informatie in bovenstaande tabel toegevoegd.



Grootste financiële verschillen in de Najaarsnota 2025

De onderstaande tabel geeft inzicht in de grootste verschillen.

Overzicht grootste verschillen Najaarsnota 2025 - meerjarige effecten Begroting 2026					Bedragen * € 1.000
	2025	2026	2027	2028	2029
<i>Mutaties Najaarsnota (grootste verschillen > € 100.000)</i>					
Hogere Ozb opbrengsten	737				
Bijstelling Hulp bij huishouden (Wmo) en volksgezondheid	-525	-434	-434	-434	-434
Dekking stelpost Prijs		434	434	434	434
Dekking reserve sociaal domein	525				
Incidenteel voordeel facturen ICT 2025 (herverdelen boekjaren)	450				
Incidentele bate loonheffing 2024	405				
Veiligheidsplan	-250				
Bijstelling kapitaallasten jaarschijf 2025	221				
Versterken algemene reserve/ opheffen reserve Inburgering	215				
Versterken algemene reserve/ vrijval deel reserve Sociaal domein	141				
Schrappen taakstelling inkomende subsidies	-194	-244	-294	-344	-344
Bijstelling taakveld 0.5 treasury	126	236	98	89	89
Actualisatie Meerjarenprogr. grondbedrijf (div. programma's)	198	-115			
Hogere Ozb opbrengsten eerdere jaren	150				
Verkiezingsbudget 2025 + indexatie	-150				
Tijdelijke huisvesting onderwijs Comenius		-40	-120	-120	-120
Krediet verkeersveiligheid maatregelen			-27	-128	-128
Dekking uitvoeringslasten vanuit specifieke uitkeringen		120			
Doorrekening nieuwe Cao (div. programma's)	117				
Eenmalige hogere uitvoeringskosten belastingen	-100				
Overige mutaties Najaarsnota	-37	-238	-53	-5	16
<i>Mutaties Septembercirculaire verwerkt in Najaarsnota:</i>					
Septembercirculaire: Compensatie Jeugdzorg 2023 en 2024	1.281				
Septembercirculaire: Vergoeding Tweede Kamer verkiezingen	161				
Septembercirculaire: Overige mutaties (progr. 4+6)	-245	122	69	-196	-571
Totaal mutaties Najaarsnota 2025	3.226	-159	-327	-704	-1.058



Programma 1: Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid



Inleiding

We willen een benaderbare en betrouwbare gemeente zijn. De dienstverlening moet daarom open, snel en toegankelijk blijven.

We zien dat inwoners gebruik maken van de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Als gemeente willen we duidelijk communiceren én goed nadenken over hoe we communiceren. We communiceren vooraf hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel product

Ondersteunen van inwoners bij de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Verwachtingen bij inwoners en belanghebbenden helder maken door duidelijk te communiceren én goed na te denken over hoe we communiceren. Vooraf aangeven hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Ontwikkelingen

Participatie

In 2025 werkten we verder aan de Bestuursopdracht participatie met als doel verbeterde werkprocessen en gelijke verwachtingen rond participatie in Zuidplas. Zo actualiseerden we het participatiebeleid (kader participatie) en de Verordening inspraak en participatie aan de kennis van nu en zijn we gestart met inzet van externe deskundigheid (nb.vaststelling van geactualiseerde Kader participatie en Verordening door de raad staat gepland in Q4 2025). Ook werkten we aan een verbetering van het afwegingskader om aan de voorkant betere keuzes te kunnen maken over de inzet van participatie. Het verbeterde afwegingskader zal in de praktijk worden getest en geëvalueerd. We geven invulling aan deze ambities binnen de bestaande middelen, al brengt dit beperkingen met zich mee in tempo, uitvoering en mogelijkheden. De huidige toegekende middelen voor (digitale) participatie lopen tot en met 2025 en zijn niet langer beschikbaar, maar wel nodig, in 2026 en verder.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Het geactualiseerde inkoopbeleid is in juli vastgesteld en vormt daarmee de basis voor de verdere implementatie. Het contractbeheer wordt het komende half jaar gecentraliseerd waarmee dossiervorming overzichtelijk en compleet is, waarmee we rechtmatig en doelmatig handelen aantoonbaar kunnen maken. De groslijstmethodiek, die gebruikt wordt voor lokaal ondernemerschap en inkopen wordt geactualiseerd. Daarnaast zal er een nulmeting plaats gaan vinden op maatschappelijk verantwoord inkopen.

WOO

Er is een WOO-jurist aangetrokken die het toenemende aantal WOO-verzoeken kan begeleiden. De gemeente Zuidplas heeft jaarlijks een meer dan gemiddeld* aantal WOO verzoeken en de afhandeling van WOO-verzoeken blijft veel capaciteit van de organisatie vragen. Deze inspanningen en capaciteit zal geregistreerd gaan worden om hier verder inzicht in te krijgen.



*Het gemiddelde aantal WOO verzoeken voor gemeenten was in 2024 37 stuks. In de gemeente Zuidplas waren er 47 WOO verzoeken in 2024. Per 1 augustus is het aantal binnengekomen WOO verzoeken 25.

De stappen voor de actieve openbaarmaking zijn afhankelijk van de wet- en regelgeving. Als gemeente lopen we op dit moment voor op de eisen die gesteld worden aan de actieve openbaarmaking.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1.1.1. De huidige gemeentelijke schriftelijke communicatie is 80% op B2 niveau en 20% op B1 niveau. Op de gemeentelijke website is de verhouding 61% op B2 niveau en 35% op taalniveau B1.. Daarom blijft gedurende het collegeprogramma 2022-2026 dit communicatieniveau gehandhaafd.

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting2026			
Communicatie B1 niveau (schriftelijk)	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%			
Communicatie B1 niveau (website)	35%	35%	35%	35%	35%	35%	35%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?

Middelen

Verantwoording

1.1 Middels de Zuidplas academie worden de collega's getraind om met de schrijfwijzer te kunnen schrijven op B1 niveau.

De schrijfwijzer is gereed en helpt bij het schrijven op B1-niveau. Daarnaast hebben we tijdens de week van Lezen en Schrijven begin september intern extra aandacht gevraagd voor schrijven op B1-niveau.

Participatie

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1.1.2. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces. Dit gebeurt conform Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, geldig per 25 maart 2023 tot op heden.

1.1.3. Vanaf 2024 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uitvoeren van de uitkomsten van de in 2024 uitgevoerde bestuursopdracht over participatie, waarbij gekeken is naar het Kader Participatie, de checklist en de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. Met de bestuursopdracht werken we toe naar een verbeterde werkwijze voor het vastleggen van participatietrajecten in de gemeente (projecten en beleid van de gemeente als initiatiefnemer). Zo moet deze werkwijze bijdragen aan eenduidigheid en praktische uitvoerbaarheid. Op deze manier ontstaat een zorgvuldig, voorspelbaar proces van informeren en betrekken van de omgeving. Belangrijk is dat we vooraf belangen en kaders afwegen voordat besluitvorming plaatsvindt.	Aangevraagd in Begroting 2025: Inc. € 30.000 voor deskundigheidsbevordering; organisatie breed opleiden (projectleiders, beleidsmakers, communicatieadviseurs) in de participatiewerkwijze.	De vernieuwde participatieaanpak is in een vergevorderd concept. Er is een participatieve bijeenkomst geweest over participatie voor raadsleden. Naast het kader participatie, wordt ook de verordening geactualiseerd. De verwachting is dat het Kader en de Verordening na het zomerreces in de programmacommissie zullen worden behandeld.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.1.4. In 2026 streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemingsklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed. In 2025 wordt er gewerkt conform het vernieuwde inkoopbeleid.								
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	
Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t				-		maximaal	

n.b.Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1.4.1 Het inkoopbeleid wordt geïmplementeerd	€ 40.000	Het inkoopbeleid is door het college vastgesteld per 8 juli 2025. In de tweede helft van 2025 wordt het regionale SROI beleid voorgelegd aan het college. Aan de hand daarvan wordt er een apart lokaal SROI beleid opgesteld. Er wordt een onderzoek gedaan naar een passend Inkoopstelsel.
1.1.4.2 De inkoopfunctie van Zuidplas wordt (mogelijk) herijkt	Er worden geen	Voortvloeiend uit het inkoopbeleid, wordt de formatie aan Inkoopadviseurs uitgebreid met 1 FTE per 2026. Daarnaast komt er

	aanvullende middelen gevraagd.	een administratieve functie bij team Inkoop waarmee de werkzaamheden van team inkoop verbreed worden met onder andere contractregistratie. Dit leidt tot eenduidige dossiervorming en aantoonbare rechtmatigheid en doelmatigheid van de aanbestedingen.
--	--------------------------------	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.1.5. In 2025 voldoet Zuidplas voor 80% en in 2026 voor 85% aan de maatregelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid. De doelstelling is aangepast op basis van de huidige voortgang en de omvang en impact van de maatregelen die nog open staan.								
1.1.6. Vanuit het borgingskader 3.0 wordt het AVG-volwassenheidsniveau in een percentage uitgedrukt. De eerder geformuleerde doelstelling wordt aangepast aan dit borgingskader en wordt: De gemeente gaat naar een AVG-volwassenheidsniveau van 60%. Dit is corresponderend met het voormalige niveau 3.								
We gaan naar een AVG-volwassenheidsniveau van 60% van de AVG voor eind 2026. In 2025 gaan we naar een volwassenheidspercentage van 40%.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	60%	60%	80%	68%	72%	85%	
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	Niveau 1		Niveau 2	35% Niveau 1/2	35% Niveau 1/2	60% Niveau 3	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1.6.1 Het privacybeleid wordt geactualiseerd.		Op dit moment wordt er gewerkt aan gezamenlijk Privacy- en Security-beleid. Naar verwachting is dit traject in Q3 volledig afgerond en vastgesteld in het college.
1.1.6.2 Alle medewerkers hebben een basistraining veilig werken gevolgd.		Alle nieuwe medewerkers volgen de kennissessie <i>Veilig werken met Privacy & Informatieveiligheid</i> . Daarnaast wordt de basistraining <i>Informatiebeveiliging en AVG</i> als e-learning aangeboden aan alle medewerkers via de Zuidplas Academie. Iedereen ontvangt bovendien tweewekelijks een bewustwordingsvraag (met toelichting) per e-mail. Ook wordt minimaal één keer per maand een onderwerp rond informatieveiligheid of privacy uitgelicht op het intranet.

		Vanuit Security en Privacy gezamenlijk wordt er een (hernieuwd) “ambassadeursprogramma” opgezet als schakel tussen de organisatie en de centrale functionarissen en kaders. Na de zomer wordt extra ingezet op privacy- en informatieveiligheidstrainingen gericht op specifieke doelgroepen binnen de organisatie.
1.1.6.3 Alle verwerkingen die vallen onder de gemeente worden bijgewerkt in het verwerkingsregister.		Momenteel loopt het project rondom de i-navigator. Dit is tooling waarin niet alleen de processen en informatiehuishouding van de gemeente in kaart worden gebracht, maar die tevens input levert voor de BIV-classificatie (Beschikbaarheid, Integriteit en Vertrouwelijkheid) en direct volledig dient als Verwerkingsregister in de zin van de AVG. Dit project is in 2025 afgerond en daarmee heeft gemeente Zuidplas een volledig operationeel verwerkingsregister.
1.1.6.4 De benodigde data protection impact assessment (DPIA) analyses op de verwerkingen worden uitgevoerd. DPIA is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. Zodat de organisatie maatregelen kan nemen om deze risico's te verkleinen.		De tweede helft van 2025 (nadat het verwerkingsregister operationeel is) wordt gebruikt om de stand van zaken inzichtelijk te krijgen rondom achterstanden en te starten met het uitvoeren van de pre-DPIA's. In 2026 wordt een begin gemaakt met het inlopen van de achterstanden op de DPIA's. DPIA's op voorgenomen nieuwe hoog-risico verwerkingen worden direct uitgevoerd onder begeleiding van de Privacy Officer.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We zetten meer in op public affairs.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1.1.7 Uiterlijk 1-1-2026 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het opstellen en beheren van de lobby-agenda in de organisatie belegd en is er een eerste agenda opgesteld.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Eind 2024/begin 2025 wordt gestart met een verkenning naar de benodigde capaciteit en middelen om te komen tot 1) een met de regio afgestemde inhoudelijke lobby agenda en 2) om Public Affairs (PA) middels een werkproces en kennisontwikkeling in brede zin in te bedden en verder te professionaliseren binnen Zuidplas.	Aangevraagd in Begroting 2025: Inc.€ 80.000.	De inspanning wordt stopgezet in 2026. Vanwege de heroverwegingen wordt het budget geschrapt.

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel product

Zuidplas staat voor een dienstverlening, die optimaal bereikbaar, transparant, efficiënt en bij de tijd is. In de dialoog met inwoners en ondernemers stelt de gemeente zich dienstbaar en klantgericht op. Inwoners en ondernemers ervaren de gemeente als een professionele organisatie die hen serieus neemt, meedenkt en flexibel inspeelt op hun vragen en behoeften.

Ontwikkelingen

In 2025 werken we vanuit het cluster Publieksplein aan een toekomstbestendige gemeentelijke dienstverlening. We versterken de basis, investeren in mensen en vernieuwen werkprocessen. De inzet is gericht op verdere digitalisering, procesoptimalisatie en het verbeteren van de klantbeleving. Om op personele sterkte te komen, is in de Zomernota 2025 extra budget beschikbaar gesteld.

In de zomernota hebben we middelen gevraagd voor uitbreiding van de formatie en het structureel binden van tijdelijk personeel. Deze ontwikkeling zet zich door. De verwachting is dat eind 2025 meerdere collega's als vast onderdeel van het team Publieksplein in dienst komen, waarmee rust, stabiliteit en duurzame kennisopbouw worden gerealiseerd. Sinds dit jaar is applicatiebeheer voor het cluster Publieksplein bij een externe partij belegd, dit zorgt ervoor dat de continuïteit van de dienstverlening en de onderliggende systemen ten allen tijde zijn gewaarborgd.

De verwachte piek in paspoortaanvragen vraagt om extra inzet op flexibiliteit, capaciteit en klantgerichtheid. Ook wordt gewerkt aan het actualiseren van NVVB-werkprocessen en het opstellen van een kwaliteitshandvest met duidelijke servicenormen. Deze inspanningen zorgen voor meer grip op kwaliteit en een betere aansluiting bij de verwachtingen van inwoners.

Tussentijdse verkiezingen Tweede Kamer

Naast de reeds gestarte voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 zijn er op 29 oktober 2025 Tweede Kamerverkiezingen bijgekomen. Deze tussentijdse verkiezingen vragen in korte tijd een forse inzet op organisatie, werving, logistiek, communicatie en beveiliging.

In de begroting 2025 was het verkiezingsbudget van € 115.000 geschrapt voor de jaarschijf 2025, omdat er geen verkiezingen in dat jaar gepland waren. Voor een zorgvuldige uitvoering is het noodzakelijk dit bedrag alsnog beschikbaar te stellen. Daarnaast is de ervaring van eerdere verkiezingen dat dit structurele bedrag niet toereikend is. Vanwege de extra uitvoeringslast, gestegen prijzen en hogere eisen (o.a. rond toegankelijkheid, beveiliging en digitale ondersteuning), is een aanvullend bedrag van € 35.000 nodig. In totaal vragen we hiermee € 150.000 beschikbaar te stellen voor de organisatie van de Tweede Kamerverkiezingen van oktober 2025. Het structurele verkiezingsbudget wordt in de Begroting 2026 ook verhoogd met € 35.000, met als dekking de Stelpost Prijs.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.



Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.2.1.1 Flexibel inspelen op de arbeidsmarkt.		De krapte op de arbeidsmarkt raakt ook het cluster Publieksplein. Het blijft een uitdaging om voldoende gekwalificeerde medewerkers aan te trekken en te behouden. Om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen, investeren we in de ontwikkeling van zittende medewerkers, zetten we in op traineeships en binden we tijdelijk personeel structureel aan ons. Zo bouwen we aan een stabiel en wendbaar team dat ook in een krappe arbeidsmarkt inzetbaar blijft.
1.2.1.2 De (belangrijkste) werkprocessen van de producten van burgerzaken beschrijven.		Binnen Burgerzaken werken we aan het actualiseren van de belangrijkste werkprocessen, zoals de uitgifte van reisdocumenten, verhuizingen, BRP-inschrijvingen en akten. Dit is nodig om te blijven voldoen aan landelijke kwaliteitseisen en om onze dienstverlening richting inwoners te verbeteren. We richten ons hierbij op inhoudelijke vernieuwing én op betere ondersteuning van medewerkers, onder meer via opleiding, begeleiding en het actualiseren van de digitale kennisbank. Zo versterken we de vakinhoudelijke kwaliteit, zorgen we voor meer eenduidigheid in werkwijze en bereiden we het team voor op toekomstige ontwikkelingen, zoals de paspoortpiek en wijzigende wetgeving.
1.2.1.3. Een plan van aanpak om te komen tot een strategische visie op dienstverlening met een concreet uitvoeringsplan.		In het najaar van 2025 starten we met het opstellen van een strategische visie op dienstverlening, inclusief een concreet uitvoeringsplan. Dit traject wordt begeleid door bureau Quarant en wordt afgestemd op de I-visie die tegelijkertijd wordt opgesteld. Het doel is om te komen tot heldere keuzes over wat wij verstaan onder goede gemeentelijke dienstverlening, welke servicenormen daarbij horen en hoe we deze realiseren in de praktijk. De visie vormt de basis voor gerichte verbetermaatregelen, met aandacht voor onder meer klantbeleving, digitale toegankelijkheid, organisatie-inrichting en sturing op kwaliteit. De uitvoering start vanaf 2026.
1.2.1.4. De servicenormen worden geactualiseerd.		We streven naar het behalen van de servicenorm van 80% voor telefonische bereikbaarheid. We komen van 49,9% in 2024 en zitten inmiddels op 70%. (Peildatum juli 2025) Deze stijging is het resultaat van gerichte verbetermaatregelen, zoals het vernieuwen van



		werkprocessen, het actualiseren van de kennisbank en het structureel binden van tijdelijk personeel.
--	--	--



Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel product

Zuidplas draagt zorg en verantwoordelijkheid voor een veilige en leefbare gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Ontwikkelingen

Er is een toename merkbaar in complexe zorg- en veiligheidscasuïstiek. Ook weten partners uit het zorg- en veiligheidsdomein de gemeente steeds tijdiger te vinden. Personen komen daardoor sneller in beeld en eerder in aanmerking voor passende hulp. Dergelijke casuïstiek is niet eenvoudig oplosbaar, terugkerend, veelal domein-overstijgend en de (integrale) aanpak ervan kost veel tijd en capaciteit. Samen met het sociaal domein vervult het team Veiligheid een cruciale rol in de regievoering, met name bij kwesties rondom jeugd, huiselijk geweld, kindermishandeling en mensen met onbegrepen gedrag. Met de start van de oprichting van de lokale zorg- en veiligheidskamer wordt toegewerkt naar een betere en efficiëntere structuur en worden kaders vastgesteld voor het aanpakken van deze complexe problematiek. Een deel van deze casussen blijken daarnaast gaan vaak gepaard met criminele activiteiten en vereisen een gerichte, persoons- of gezinsgerichte aanpak. Daarnaast is per 1 juli 2025 de Wet Gegevensverwerking Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering en Terroristische Activiteiten (Wet PARTA) van kracht. Deze wet verplicht het college van burgemeester en wethouders om een lokale samenwerkingsstructuur op te zetten voor de persoonsgerichte aanpak van radicalisering en terroristische dreiging. De nieuwe lokale zorg- en veiligheidskamer biedt mogelijkheid hoe om dit op een geschikte manier verder vorm te geven. De uitvoering van de wet ligt bij de gemeenten, maar de Rijksoverheid heeft geen extra financiële middelen beschikbaar gesteld. Dat zorgt voor extra druk op de uitvoeringscapaciteit bij het team Veiligheid.

Jeugdoverlast is toegenomen alsook de ernst van incidenten waar jongeren bij betrokken zijn. Dit heeft en houdt dan ook grote aandacht van het team Veiligheid en andere partners zoals de politie. Meerdere jongeren kwamen – al dan niet in groepsverband – in beeld voor het bezit en/of het dreigen met messen of andere ernstige delicten. Hier is en wordt intensief op ingezet om deze trend te keren. Onder meer door het nemen van bestuurlijke maatregelen naast de strafrechtelijke aanpak. Meerdere jeugdigen kregen in dat verband onder meer een gebiedsverbod opgelegd en ook werden bestuurlijke waarschuwingen uitgereikt. Die worden altijd in persoon door het team Veiligheid samen met de politie uitgereikt, zo mogelijk in het bijzijn van ouders/verzorgers. In gesprekken wordt dan niet alleen de maatregel toegelicht, maar wordt ook een preventieve insteek in het gesprek gemaakt. Dit blijkt een positieve uitwerking te hebben en deze aanpak wordt dan ook verder gecontinueerd. Verbanden tussen groepen jongeren zijn niet altijd consistent, dat komt mede de door de invloed van sociale media. Via verschillende platforms komen jongeren snel in contact komen met elkaar, wat leidt tot steeds wisselende groepssamenstellingen en locaties. Een duidelijke ontwikkeling hierbij is ook dat jongeren uit omliggende gemeenten in toenemende mate in onze gemeente aanwezig zijn. Dit geheel maakt het moeilijker om deze groepen structureel te monitoren en in te grijpen. Jeugdoverlast kan daardoor snel escaleren en een negatieve invloed hebben op de veiligheid en leefbaarheid. Onze aanpak laat zich dan ook niet beperken door de gemeentegrenzen, contact met buurgemeenten en andere politieteam als basisteam Waddinxveen-Zuidplas is aanwezig. Jongeren komen ook gemakkelijk in aanraking met drugscriminaliteit. Met het project *Dealbreakers* is in samenwerking met de politie, scholen, ouders en jongeren zelf ingezet op bewustwording van de gevolgen van drugscriminaliteit. Het project biedt handelingsperspectieven om de weerbaarheid van jongeren te versterken en hen een positief toekomstperspectief te bieden.

Daarnaast bleef Zuidplas ook in de tweede helft van 2025 geconfronteerd met ondermijnende criminaliteit, waaronder drugshandel, witwassen en arbeidsuitbuiting. Deze vormen van criminaliteit zijn hardnekkig en ontwrichtend voor de samenleving als geheel. De bestrijding van ondermijning bleef dan



ook één van de prioriteiten voor het team Veiligheid. In samenwerking met de Nederlandse Arbeidsinspectie werd meermaals gecontroleerd op arbeidsuitbuiting. In meerdere gevallen werden bij kwekers in het buitengebied overtredingen vastgesteld. De arbeidsinspectie voert hier verder onderzoek naar uit en zo nodig worden naast boeterapporten andere maatregelen genomen.

Na de vondst van verdovende middelen bestaande uit hard- en/of softdrugs alsook materialen die de productie van drugs mogelijk maken, werden meerdere drugspanden waaronder woningen op last van de burgemeester gesloten. Ook zijn hoge dwangsommen aan overtredders opgelegd om herhaling te voorkomen. In een geval was sprake van recidive. Een woning in Moordrecht werd in 2023 al door de burgemeester voor een jaar gesloten na de vondst van grote hoeveelheden drugs, attributen die drugshandel mogelijk maken en een vuurwapen. De eigenaar van de woning ging dit jaar opnieuw de fout in, waarna de burgemeester de woning wederom sloot, ditmaal voor 18 maanden. Een ingesteld beroep bij de rechtbank tegen het eerste sluitingsbesluit van de burgemeester werd door de overtredder verloren. Inmiddels heeft de commissie bezwaarschriften zich uitgesproken over het tweede sluitingsbesluit en stelde ook hier de burgemeester in het gelijk.

Van criminelen die zich bezighouden met ondermijnende criminaliteit is bekend dat zij gebruik maken van structuren in de bovenwereld om crimineel vermogen wit te wassen, bijvoorbeeld via vastgoedtransacties. Dit vroeg in een aantal gevallen om verhoogde alertheid op misbruikmaking van vergunningen en ook bij een verdachte grote vastgoedtransactie rezen twijfels. In het tweede kwartaal van 2025 werd de BIBOB-beleidsregel (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen) geactualiseerd. Hiermee kon de gemeente dan ook direct al beter toetsen op integriteit van aanvragers van bijvoorbeeld omgevingsvergunningen. Hoewel de beleidsregel gereed is, blijft er door heroverwegingen binnen de organisatie sprake van onvoldoende uitvoeringscapaciteit om alle BIBOB-toetsingen op te kunnen pakken. De meerwaarde van de BIBOB-aanpak werd wél onderstreept door een concrete casus waarin een grote criminele vastgoedtransactie in onze gemeente werd voorkomen.

De rol van de gemeente als crisisorganisatie is de afgelopen jaren aanzienlijk veranderd. Steeds vaker wordt de gemeente gevraagd een rol te vervullen bij incidenten. Er is en wordt daarom blijvend ingezet op het opleiden, trainen en oefenen van de gemeentelijke crisisfunctionarissen. De Officieren van Dienst Bevolkingszorg die bij crisis in cluster Midden-Holland verband worden opgeroepen (twee adviseurs van het team Veiligheid) wordt beter uitgerust. Zo heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden akkoord gegeven voor de aanschaf van een dienstvoertuig en deze wordt ook uitgerust met communicatieapparatuur. Hierdoor is het voor deze gemeentelijke crisisfunctionarissen mogelijk om binnen de verplichte opkomsttijden bij een incident te arriveren, zijn er geen risico's meer vanwege het gebruik van een privévervoersmiddel en wordt de herkenbaarheid en professionaliteit bevorderd.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1.3.1. In de periode 2023-2026 blijkt uit bevolkingsonderzoek (veiligheidsmonitor) dat het veiligheidsgevoel bij inwoners in de gemeente niet lager wordt gewaardeerd dan met een 6,5.



1.3.2. In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevorderd is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.

Effectindicator	Realisatie 2019 (Nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	
1.3.1. Veiligheidsgevoel bij inwoners			6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	Nog onbekend	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	
1.3.2. Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	329,28	358,26	< 376,03	< 376,03	Nog onbekend	< 376,03	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.1.1 Opstellen van onder andere beleidsregels Bibob, beleidsregels woonoverlast en huisuitzettingen. Ook vindt herziening van de APV plaats. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> Opstellen beleidsregels woonoverlast. Ook vindt herziening van aanwijzingsbesluiten in relatie tot de nieuwe APV plaats.		Ook vindt (in Q4) herziening van aanwijzingsbesluiten alcohol en drugs plaats. Een aanwijzingsbesluit messenverbod wordt verkend. De beleidsregels woonoverlast worden Q4 opgeleverd en zijn onderdeel van het projectplan van de oprichting en operationalisatie Zorg- en Veiligheidskamer Zuidplas.
1.3.1.2 We maken een probleemanalyse in het kader van polarisatie, radicalisering en extremisme om in te kunnen spelen op onderliggende oorzaken, betrokken groepen en context en zorgen bij uitbreiding op een thematische inzet		Uit het districtelijk Regionale Netwerk Organisatie overleg (CTER) is gebleken het borgen van de thematische aanpak van radicalisering en polarisatie onder regie van het Zorg en Veiligheidshuis en later op lokaal niveau als thema in de zorg- en veiligheidskamer voorliggend is op de probleemanalyse. De nieuwe “Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten” PARTA is inwerking getreden op 1 juli 2025 en verplicht het college om hierin een lokale aanpak te formuleren. Er is inmiddels een evaluatie gedaan van de implementatie van de wet PARTA. Binnen het Regionaal Netwerk Organisatie overleg CTER wordt de regionale regievoering besproken. Momenteel is weging van casuïstiek en eventuele behandeling van casuïstiek door het nog ontbreken van lokale infrastructuur tijdelijk uitbesteed aan het Zorg- en Veiligheidshuis Hollands-Midden. Doelstelling om dit op termijn lokaal uit te voeren middels de lokale zorg- en veiligheidskamer.
1.3.1.3 Intensiveren opbouw netwerk en contacten met stakeholders en partners in het veiligheidsdomein.		Met de sociaal makelaars, de wijk GGD en de adviseur zorg en veiligheid heeft er een werksessie plaatsgevonden. De wijk GGD-er

		heeft ook deelgenomen aan de 'Wijksafari' georganiseerd door de wijkcoördinator van Nieuwerkerk aan den IJssel. Met de oprichting van de zorg- en veiligheidskamer op lokaal niveau ontstaat de mogelijkheid als knooppunt te fungeren. Er is een intergemeentelijk overleg opgestart
1.3.1.4 Inzetten op polarisatie en verharding in de samenleving met onze ketenpartners op het gebied van zorg- en veiligheid.		Er wordt in lijn met de regionale aanpak door ons in samenwerking met onze ketenpartners ingezet op (het voorkomen van) polarisatie en extremisme. We nemen deel aan het project Bondgenoten. De bondgenotenmethodiek bestaat uit een belangrijk netwerk van sleutelfiguren op lokaal niveau zoals afgevaardigden van kerken, moskeeën, scholen, (sport)verenigingen, bedrijven etc. Het doel is om ervoor te zorgen dat in tijden van onrust partijen als politie, gemeente en gemeenschap niet tegenover maar juist naast elkaar staan.
1.3.1.5 Handhavingsteam is onderdeel van projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners.		Handhavers worden waar mogelijk betrokken in projectmatige aanpakken rekening houdend met de beperkte capaciteit van dit team. Hierbij valt te denken aan het oppakken van jeugdoverlast rondom winkelcentrum De Reigerhof in Nieuwerkerk aan den IJssel. Politie, Handhaving, team Veiligheid en andere partners werken daar nauw samen om jeugdoverlast een halt toe te roepen. Ook projectmatige aanpakken rond verkeersveiligheid neemt handhaving aan deel.
1.3.2.1 Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.		Met de politie vindt maandelijks overleg plaats over het verloop van de criminaliteitscijfers. Analyse wordt gebruikt voor nadere duiding op basis waarvan een preventieve en/of repressieve aanpak kan worden bepaald. Geven de criminaliteitscijfers aanleiding om buiten het regulier overleg om te schakelen, dan gebeurt dat en kan doelgericht en effectief op bepaalde problematiek worden ingezet.
1.3.2.2 In het eerste kwartaal van 2024 is het beleid cameratoezicht herzien. Aanbesteding voor de aanschaf en onderhoud van cameratoezicht wordt opgestart. <i>Het voorstel is om deze inspanning te laten vervallen.</i>		
1.3.2.3 Waar mogelijk worden buurtpreventieteams meer betrokken als zorgwekkende trends optreden in de criminaliteitscijfers, dat kan via informatie op basis van analyse waarmee buurtpreventieteams		Buurtpreventieteams worden actief betrokken bij zorgwekkende trends in de criminaliteitscijfers, zodat de buurtpreventieteams hun



hun looprondes op kunnen afstemmen of via berichten die op sociale media kunnen worden verspreid.		looprondes hier op kunnen afstemmen en via gerichte communicatie via sociale media.
---	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1.3.3. In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.
1.3.4. In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.3.1 We vergroten het bewustzijn nog meer bij onze inwoners en ondernemers door actief aan te sluiten bij de landelijke preventiecampagnes rondom cyberveiligheid.		Er vindt doorlopend monitoring plaats van landelijke preventiecampagnes m.b.t. cyberveiligheid. In 2025 is er onder andere lokaal aandacht gegeven aan de serie ‘Onder Druk’ die door Omroep West en de politie is ontwikkeld. Er zijn ook voorlichtingen voor ouderen georganiseerd.
1.3.3.2 Jaarlijks benadert het team Veiligheid samen met de politie en andere ketenpartners actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.		Cybercriminaliteit is een belangrijk onderdeel van gesprek en daarom vindt er doorlopend gesprek en voorlichting plaats met en aan zowel publieke als private organisaties. In samenwerking met Stichting ZO en de alliantie ‘financieel veilig ouder geworden’ zijn er in 2025 diverse voorlichtingen georganiseerd in de dorpen.
1.3.4.1 In de week van de veiligheid wordt extra jaarlijks aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media. Daarnaast zal, indien hier behoefte naar is en als de politiecijfers hier aanleiding toe geven, opnieuw een bijeenkomst voor ondernemers over cybercrime georganiseerd worden.		In de Week van de Veiligheid wordt met name via sociale media aandacht gevraagd voor de gevaren van cybercriminaliteit. Daarnaast vindt ook andere berichtgeving met betrekking tot cybercrime plaats via sociale media.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.3.5. In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnd gedrag te ontmoedigen.								
1.3.6. In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van 'awareness', het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.								
1.3.7. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daar onder wordt ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.								
Effectindicator	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026		
1.3.5. Overtreders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen		≥ 95%	≥ 95%	96,5%	n.t.b.			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.5.1 In 2025 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak.		Het team Veiligheid is uitgebreid met een handhavingsjurist die zich in aanvulling op de adviseurs veiligheid onder meer bezighoudt met de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit en de High Impact Crimes (Hic's). Zaken waarin overtreders achterhaald en bekend worden en daarmee vatbaar zijn voor een bestuurlijke maatregel, krijgen zoveel als mogelijk opvolging met de meest gewenste en effectieve bestuurlijke maatregel. Incidenten met veel impact en grote zaken blijven zich daarentegen met regelmaat aandienen, (integrale) controles brengen veel zaken aan het licht en de aanpak van (jeugdige) individuen die de openbare orde aantasten, blijven veel vragen van het team Veiligheid. Ook vragen bezwaar en beroepsprocedures veel tijd/capaciteit. Het stellen van prioriteiten is en blijft ondanks de welkome komst van de handhavingsjurist onvermijdelijk, maar gestreefd wordt wel deze doelstelling te halen. Daarbij moet opgemerkt

1.3.6.1 Gelet op de toenemende ondermijnende criminaliteit, zoals blijkt uit resultaten van integrale controles en de criminaliteitscijfers, worden meer integrale controles per jaar uitgevoerd (8 keer per jaar). Bij de integrale controles wordt niet alleen ingezet op repressie, maar juist ook op preventie om het bewustzijn en awareness tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten. Overtreders worden aangepakt en situaties worden met gebruikmaking van de bestuurlijke instrumenten aangepakt. Met het uitvoeren van deze controles wordt ook de informatiepositie versterkt en krijgen en houden we zicht op de risico's en pakken we overtredingen aan.		Het aantal van 8 integrale controles wordt gehaald.
1.3.7.1 Versterken van de integrale aanpak van ondermijning op projectmatige basis door intergemeentelijk samen te werken.		Intergemeentelijk worden controles uitgevoerd op het gebied van prostitutie/menshandel. Die aanpak is in 2025 gecontinueerd. Met het Haags Economisch Interventieteam (HEIT) is samenwerking versterkt en meerdere controles hebben in samenwerking met het HEIT dit jaar reeds plaatsgevonden. We nemen deel aan een pilot 'versterken lokale toezicht kracht' die gestart is vanuit het RIEC. Uitwerking van deze pilot moet nog plaatvinden. Doelstelling is dat ondermijningsgerichte toezichthouders van verschillende gemeenten op projectmatige basis controle uitvoeren in kwetsbare gebieden en branches om ondermijning te signaleren en ondernemers en/of inwoners weerbaarder te maken. De pilot wordt gefinancierd door het RIEC middels de versterkingsgelden.
1.3.7.2 Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke onderwerpen die raken aan ondermijning.		Binnen de beschikbare capaciteit wordt geanticipeerd op de verschillende fenomenen van ondermijnende criminaliteit.
1.3.7.3 Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.		We sluiten samen met onze partners als het RIEC, de politie en Meld Misdaad Anoniem aan bij de landelijke en regionale awareness campagnes. Preventie is belangrijk en blijft onverminderd grote aandacht krijgen. Er wordt deelgenomen aan het project Dealbreakers om te voorkomen dat jeugdigen betrokken raken bij drugscriminaliteit.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag." uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.



Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1.3.8. In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.

1.3.9. In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium.

1.3.10. Mensen met onbegrepen (verward) gedrag vallen niet tussen wal en schip.

1.3.11. In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele- en arbeidsuitbuiting).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.8.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overlast Overleg, persoonsgerichte aanpak).		De bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid, waaronder inmiddels ook het overleg Tieners, Onderwijs en Veiligheid worden gecontinueerd. Borging van de verschillende samenwerkingen binnen de thema-aanpakken zal plaatsvinden binnen het netwerk van de in oprichting zijnde zorg- en veiligheidskamer, zie 1.2
1.3.8.2 Oprichten van de zorg- en veiligheidskamer Zuidplas		Oprichting van de zorg- en veiligheidskamer vindt reeds plaats.
1.3.10.1 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)		Bestaande samenwerkingen worden gecontinueerd door deelname aan onder meer de lokale en districtelijke ondermijningstafels. Ook wordt deelgenomen aan een intergemeentelijk ondermijningsoverleg voor het delen van ervaringen, best practices en informatie.
1.3.9.1 en 1.3.10.2. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.		Deze aanpak is onderdeel van de aanpak onbegrepen gedrag die door de regio Hollands-Midden in de meerjaren agenda 2025-2026 is opgenomen. Deze aanpak zet in op het versterken van de bestaande aanpak en verbreding van kennis op dit thema. Met de inzet van de wijk GGD-er en het versterken van de positie in het netwerk versterken we vroegsignalering. Met de komst van de lokale zorg- en veiligheidskamer worden casussen sneller integraal gewogen en plan van aanpak bepaald.
1.3.11.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.		We blijven met regelmaat met de politie en het Openbaar Ministerie overleggen en waar mogelijk wordt informatie vroegtijdig gedeeld. De districtelijke en lokale ondermijningstafels dragen hieraan bij. Afzonderlijk hebben ook overleggen plaatsgevonden om de kwaliteit van bestuurlijke rapportages verder te vergroten en informatiebehoeften te delen. Dit blijft gecontinueerd worden.

1.3.11.2 Actualiseren en door ontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.		Waar mogelijk wordt beleid geactualiseerd. Onder meer de herziening van de Algemene Plaatselijke Verordening en het BIBOB beleid hebben plaatsgevonden. Nieuwe en/of gewijzigde artikelen geven meer en/of betere handvatten op te kunnen treden tegen ondermijnende criminaliteit, High Impact Crimes en overlast. Ook worden aanwijzingsbesluiten voortvloeiende uit de APV waar nodig geactualiseerd.
1.3.11.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.		De intergemeentelijke samenwerkingsafspraken worden onder regie van de RSIV opgesteld en uitgevoerd. Er is doorlopend contact over de aanpak van mensenhandel in verschillende werkgroepen. Binnen het basisteam Waddinxveen-Zuidplas nemen we deel aan een tactisch overleg om dit thema op eenheidsniveau te bespreken en het uitvoeringskader te versterken. Wij werken als gemeente actief mee aan de oplevering van de mensenhandel monitor Hollands-Midden. Het doel van dit project is om een overzichtelijke en betrouwbare mensenhandel monitor te ontwikkelen die ons in staat stelt om actuele data over mensenhandel in kaart te brengen, trends te analyseren en acties te ondersteunen. Ook hebben in samenwerking met partners – zoals het Haags Economisch Interventieteam (HEIT) - controles plaatsgevonden m.b.t. illegale prostitutie en daaraan mogelijk gekoppelde mensenhandel.

Wat mag het programma Bestuur en organisatie kosten?

1. Bestuur en organisatie bedragen * € 1.000					
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2025	2026	2027	2028	2029
1.1: Bestuur, organisatie en participatie	62	-157	-57	-57	-57
Verwerken nieuwe Cao (div. programma's)	109	-	-	-	-
Stedenband Buckenburg	-	-10	-10	-10	-10
Gemeenteraadsverkiezingen, opkomstbevordering en introductieprogramma	-	-50	-	-	-
Begeleiding nieuw collegevorming	-	-50	-	-	-
Vergoeding raadsleden arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden	-47	-47	-47	-47	-47
1.2: Dienstverlening	-161	-	-	-	-
Verkiezingsbudget 2025 + indexatie	-161	-	-	-	-
1.3: Veiligheid	-256	-6	-6	-6	-6
Veiligheidsplan	-250	-	-	-	-
Kleine mutaties	-6	-6	-6	-6	-6
Totaal	-355	-163	-63	-63	-63

- = nadeel / + = voordeel

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie*Verwerken nieuwe CAO*

Bij de Zomernota 2025 was een voorlopige inschatting gemaakt van de nieuwe Cao, Inmiddels is deze Cao volledig doorgerekend. Een uitgebreide toelichting staat bij programma Financiële producten. De structurele effecten zijn verwerkt in de Begroting 2026. De opgenomen mutatie is het effect voor dit programma.

Incidenteel voordeel van € 109.000 in 2025

Stedenband Bückeburg

In het Collegeprogramma 2022-2026 zijn voor drie jaar middelen opgenomen voor de jumelage ('stedenband') met Bückeburg.

Concreet € 10.000 per jaar voor 2023, 2024 en 2025, totaal dus € 30.000. De wens is om ook de komende jaren de banden te blijven onderhouden.

Hiervoor wordt een structureel budget aangevraagd van jaarlijks € 10.000 vanaf 2026 en verder.

Een structureel nadeel van € 10.000 vanaf 2026

Gemeenteraadsverkiezingen, opkomstbevordering en introductieprogramma

In maart 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. De griffie faciliteert hierin de gemeenteraad in een zorgvuldig en professioneel verloop van het verkiezingsproces, het afscheid van de gemeenteraad en de overgang naar een nieuwe raad. Voor dit traject is een incidenteel budget van € 50.000 nodig. Dit bedrag is bestemd voor de organisatie van de periode voor de verkiezingen, een passend afscheid van vertrekkende raadsleden, de installatie van de nieuwe gemeenteraad en het inwerkprogramma met o.a. introductiebijeenkomsten, trainingen en werkbezoeken. Daarnaast betreft het ondersteuning bij de start van fracties, praktische faciliteiten en extra inzet op communicatie richting inwoners over de verkiezingen en het werk van de raad.

Eenmalig nadeel van € 50.000 in 2026

Een incidenteel nadeel van € 50.000 voor het jaar 2026

Coalitievorming en programma nieuw college

Ten behoeve van de begeleiding van coalitievorming en introductie voor een nieuw college, wordt € 50.000 budget gevraagd.

Een incidenteel nadeel van € 50.000 voor het jaar 2026

Vergoeding raadsleden arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

In 2025 is het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers gewijzigd. Raadsleden tot de AOW leeftijd krijgen een extra vergoeding van € 1.612,85 per jaar om voorzieningen te kunnen treffen voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. De vergoeding voor 2025 wordt eind 2025 overgemaakt (november of december) en vanaf 2026 maandelijks.

Structureel nadeel van € 47.000 vanaf 2025

Product 1.2 Dienstverlening

Verkiezingsbudget 2025

In de begroting 2025 is het verkiezingsbudget van € 115.000 komen te vervallen, omdat er voor het jaar 2025 geen verkiezingen gepland waren. Voor een zorgvuldige uitvoering van de Tweede Kamerverkiezingen in oktober 2025 is het noodzakelijk dit budget opnieuw beschikbaar te stellen. Ervaringen uit eerdere verkiezingen laten bovendien zien dat dit structurele bedrag onvoldoende is. De werkelijke kosten voor de organisatie van de verkiezingen in 2024 waren bijvoorbeeld € 139.000. Door extra uitvoeringslasten, gestegen prijzen en hogere eisen op het gebied van onder andere toegankelijkheid, beveiliging en digitale ondersteuning, is een aanvullend budget van € 46.000 nodig. In totaal wordt daarmee € 161.000 geraamd voor de organisatie van deze verkiezingen. Het structurele verkiezingsbudget wordt in de Begroting 2026 ook verhoogd met € 35.000, met als dekking de Stelpost Prijs.

Een incidenteel nadeel van € 161.000 voor 2025. In de septembercirculaire is een vergoeding ontvangen (budgetneutraal met programma 6).

Product 1.3 Veiligheid

Veiligheidsplan

Het college merkt dat er in de samenleving veel zorgen zijn rondom het thema sociale veiligheid. We willen tempo maken met het opstellen van een veiligheidsplan. Daarnaast zien we dat er een aanvullende impuls noodzakelijk is om te investeren in een gebiedsregisseur rondom een aantal actuele maatschappelijke thema's. Hiervoor stelt het college in deze Najaarsnota voor een incidenteel bedrag van € 250.000 ter beschikking te stellen.

Een incidenteel nadeel van € 250.000 voor 2025



Programma 2 Sociaal Domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid



Inleiding

Zuidplas is een gemeente waar het goed wonen, werken en samenleven is. Tegelijkertijd staan we als samenleving voor grote veranderingen. De groei van onze gemeente, de vergrijzing, en de veranderende behoeften van jongeren, nieuwkomers en mensen in kwetsbare posities vragen om visie en daadkracht. We bouwen in het sociaal-maatschappelijk domein aan een sterke sociale basis waarin mensen zich kunnen ontwikkelen, meedoen, en waar nodig ondersteund kunnen worden.

Onze visie voor Zuidplas is die van een inclusieve, veerkrachtige, verbonden samenleving waar ruimte is voor iedereen. Een gemeente waar ondersteuning niet pas begint bij problemen, maar al vóórdat deze zich aandienen, en waar inwoners ruimte krijgen om te groeien, bij te dragen en zich te ontwikkelen. Preventie, vroegsignalering en het versterken van de sociale basis zijn dan ook centrale pijlers van ons beleid. Concrete voorbeelden zijn het stimuleren van een gezonde leefstijl en het ondersteunen inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van werk.

Voor het behalen van de doelstellingen uit het collegeprogramma zijn we veelal afhankelijk van onze samenwerkingspartners. Denk hierbij aan een Stichting ZO!, Hecht, het Zorg- en Veiligheidshuis, het Taalhuis, GR IJsselgemeenten, Promen en de gecontracteerde zorgaanbieders in het kader van de Jeugdwet en Wmo. Er worden afspraken gemaakt over het “wat”, de uitvoering bepalen zij grotendeels zelf. Hierdoor is de invloed met betrekking tot de uitvoering beperkt.

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel product

Algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn makkelijk toegankelijk voor inwoners.

Ontwikkelingen

Preventie

Op 25 maart 2025 heeft het college het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025 vastgesteld dat zich richt op een stevige sociale basis en duurzaam oplossen. Daarom werken we zoveel mogelijk aan preventie door bijvoorbeeld inzet van kansrijke start en vroegsignalering in kinderopvang en onderwijs, zodat jeugdhulp zo licht mogelijk en zwaarder waar nodig ingezet kan worden. Vanuit het budget Thuis nabij Onderwijs worden middelen ingezet voor een jeugdzorgdeskundige in scholen, zoals daarmee ervaring is opgedaan in de pilot KC Koningskwartier. Daarover zijn met twee andere scholen afspraken gemaakt. Daarmee wordt in een vroeg stadium een brug geslagen tussen onderwijs en zorg.

Ook voor volwassenen wordt ingezet op preventie, met onder meer aandacht voor vroegsignalering van betaalachterstanden en de toepassing van Welzijn op Recept (WOR). WOR vormt een van de ketenaanpakken binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en wordt in 2025 verder doorontwikkeld. In april 2025 is WOR uitgebreid naar een tweede samenwerking met twee huisartsenpraktijk in Nieuwerkerk aan den IJssel. Stichting ZO! monitort de toepassing van WOR en levert hierover voortgangsinformatie aan, in samenhang met de GALA-afspraken. Daarnaast wordt doorgaans uitvoering gegeven aan de doelstellingen uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) en GALA, conform het vastgestelde uitvoeringsplan. Daarmee wordt bijgedragen aan het realiseren van een gezonde generatie in 2040.



Gemeenschappelijke Regeling Jeugd & Wmo

De Gemeenschappelijke Regeling Jeugd & Wmo (GR JW) heeft de implementatie van de inkoop van zorgproducten Jeugd en Wmo in 2025 afgerond. In het eerste half jaar is daar waar nodig overbruggingszorg geleverd. Zorgaanbieders die niet meer gecontracteerd waren in de nieuwe inkoop, is gevraagd om overbruggingszorg te leveren in verband met zorgcontinuïteit en om een warme overdracht te kunnen realiseren naar een eventuele andere zorgaanbieder. De meeste aanbieders hebben deze overbruggingszorg geleverd. Het grootste gedeelte van de overbruggingszorg is afgelopen op 1 juli 2025, voor een aantal producten is er een langere overbruggingsperiode. Zowel de overbruggingszorg als het overstappen naar andere zorg c.q. een andere zorgaanbieder loopt goed. Met de start van de nieuwe contracten per 1 januari 2025 is uitvoering gegeven aan de door raad gestelde [kaders en ambities](#). Er wordt in de komende jaren stapsgewijs toegewerkt naar het realiseren van de gestelde ambities.

In 2025 is de GR JW gestart met het proces van het actualiseren van de [regiovisie Samen Scherper aan de Wind](#) op de regionale samenwerking Jeugd en Wmo. In Q4 2025 is de evaluatie van de huidige regiovisie Samen Scherper aan de Wind en de startnotitie aangeboden aan de raad.

Datagedreven werken

Binnen de Gemeente Zuidplas werken we toe naar een meer Datagedreven manier van werken (DGW). Dat betekent dat we beslissingen willen nemen op basis van betrouwbare data, en dat we deze data goed willen beheren, ontsluiten en analyseren. Dit vloeit voort uit de integrale visie sociaal en maatschappelijk domein. Dit jaar is een plan van aanpak gemaakt voor het starten met een pilot in het sociaal domein. Hierbij wordt gestart met het op orde brengen van gegevens (Q3 en Q4 2025).

In juni heeft het bestuur van de GR JW ingestemd met het aansluiten op de op Gemeentezorgspiegel van Vektis. Deze Gemeentezorgspiegel is een integraal dashboard dat gegevens combineert uit de Zorgverzekeringswet, Wet langdurige zorg, Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet. Het biedt inzicht op gemeente- en wijkniveau, met vergelijkingsmogelijkheden op landelijk niveau. . We zijn bezig om de aansluiting op Vektis te realiseren.

Eind 2025 is vanuit de GR JW een start gemaakt met het Project 'Inzicht & Impact' *Data als basis, kwaliteit als doel*. In dit project werken we aan het structureel verbinden van kwantitatieve en kwalitatieve data met kennis, zodat we tot betekenisvolle en bruikbare inzichten komen. Doelstelling is om de vijf regiogemeenten meer inzicht, begrip en sturing te geven op de kwaliteit en effectiviteit van zorg in het sociaal domein. Dit draagt bij aan structurele verbetering van zorg en ondersteuning voor inwoners. Het project start met de data binnen de hoogspecialistische jeugdzorg, als eerste stap richting een bredere toepassing binnen het sociaal domein.

De gemeenten uit Midden-Holland zijn aangesloten bij het platform gedeelde zorg (www.gedeeldezorg-middenholland.nl). Binnen dit platform worden vanuit IZA middelen interventies ingezet binnen de wijken van de gemeenten in Midden-Holland om de zorgvraag af te schalen vanuit de derde en tweede lijn naar de eerste lijn (sociaal domein). Het is voor de gemeenten dus belangrijk om zicht te hebben op hoeveel zorgvraag er op ons af komt. Hiervoor worden wijkplannen opgesteld samen met de GGD. Om deze wijkplannen op te kunnen stellen is het nodig om naast de huidige data aanlevering data aan te leveren op buurtniveau en per leeftijdscluster. Dit is een uitbreiding van de huidige data aanlevering. We leveren nu ook dagelijks data aan de GR JW. Deze dataset wordt uitgebreid.



Huiselijk Geweld & Kindermishandeling

Vanuit het lokale uitvoeringsplan Huiselijk Geweld & Kindermishandeling is de gemeente Zuidplas op 7 april 2025 aangesloten bij het online platform Scheidingsplein. Deze informatieve website is toegankelijk voor ouders, kinderen en professionals die te maken krijgen met scheiden. Scholen, kinderopvang en andere partners in het voorveld hebben een informatiepakket ontvangen om dit platform bij ouders en betrokkenen onder de aandacht te brengen.

In 2025 is lokaal aandacht besteed aan landelijke campagnes rondom de Week tegen de Kindermishandeling en Orange the World. Ook is in lokale mediacampagnes aandacht gevraagd voor ontspoorde mantelzorg. Daarnaast hebben scholen en kinderopvang het (kinder)boek “Charlie; over aanraken en aanzitten” ontvangen om hiermee seksueel misbruik bij kinderen bespreekbaar te maken.

Hecht

De GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio) is conform het besluit van de beide besturen overgegaan van Hecht naar de Veiligheidsregio Hollands-Midden. Op 2 april 2025 heeft het Algemeen Bestuur Hecht besloten tot een besparing in 2026 van € 2,9 mln op ondersteunende diensten en taken van Hecht. Dit betreft het gemeenschappelijk gefinancierde deel van Hecht (4,6%). Hecht onderzoekt mogelijke verdere besparingen vanaf 2027, zodat de gewenste besparing van 6% vanaf 2027 wordt behaald.

Hecht heeft in Q3 2025 een begrotingswijziging voor zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden. Deze begrotingswijziging hangt samen met de transitie van de GHOR van Hecht naar VRHM per 1 januari 2025. Omdat Hecht een aantal taken in het kader van de geneeskundige hulpverlening blijft uitvoeren, gaat een deel van het budget voor de geneeskundige hulpverlening niet naar de VRHM, maar wordt opgenomen in de begroting van Hecht. De transitie van de GHOR vindt budgetneutraal plaats. Voor 2025 gaat het om een bedrag van € 471k. Vanaf 2026 is dit goed in de begroting verwerkt.

Visie- en beleidstrajecten in het sociaal maatschappelijk domein

[De integrale visie sociaal-maatschappelijk domein](#) is op 2 juli 2025 behandeld in de programmacommissie Samenleving en zal naar verwachting afgerond worden in het derde kwartaal. Waar er eerder een [beleidskader](#) was voor het sociaal domein, hebben we nu een overkoepelende visie gerealiseerd met beleidsmatige uitgangspunten waarin het sociaal en maatschappelijk domein samenkomen. Gelijktijdig is gewerkt aan de [visie maatschappelijke voorzieningen](#), de [herijking van de cultuurvisie](#) en [de herijking van het gemeentelijk subsidiebeleid](#). De terugkerende kernvraag in alle stukken was: “hoe kunnen we maximaal bijdragen aan het kansrijk, gezond en veilig opgroeien en leven van inwoners van Zuidplas”. Voor deze trajecten is een gezamenlijk participatietraject doorlopen. Vooruitlopend op besluitvorming in de raad in september zullen oriënterende gesprekken plaatsvinden over de invulling van de uitvoeringsprogramma's die voortvloeien uit de opgestelde visies.

De integrale visie sociaal-maatschappelijk domein 2025 van Zuidplas richt zich op het versterken van de sociale basis, het bevorderen van inclusie en samenwerking, en het doelgericht organiseren van ondersteuning voor alle inwoners. Deze visie kiest voor een omgekeerde piramidestructuur: de eigen kracht van inwoners staat centraal, met steeds zwaardere ondersteuning naar beneden toe naarmate de hulpbehoefte toeneemt. Preventie en vroegsignalering spelen een essentiële rol in het voorkomen van zware zorg en multiproblematiek. De integrale visie is opgesteld als overkoepelend en strategisch beleidskader, afgestemd op andere visie- en beleidsdocumenten, om een toekomstbestendig en samenhangend sociaal-maatschappelijk domein te creëren.



Gelijktijdig met de integrale visie is de *Visie maatschappelijke voorzieningen 2025-2040* opgesteld. De voorzieningenvisie is een nadere inhoudelijke invulling van verschillende onderdelen uit de integrale visie, met name op het fysieke vlak. De focus in de voorzieningenvisie ligt op de 'hardware' (de fysieke kant) van het sociaal-maatschappelijk domein. Met de hardware bedoelen we: een gebouw en/of een terrein met een publieke functie (maatschappelijke voorzieningen). Want ook die kant van het sociaal-maatschappelijk domein draagt bij aan maatschappelijke opgaven, zoals die in de integrale visie benoemd zijn in piramidestructuur. Denk bijvoorbeeld aan voorzieningen op het gebied van sport (binnen- en buitensportaccommodaties) en cultuur/ontmoeting (dorpshuizen).

Stichting ZO!

Op 15 mei 2024 heeft de gemeenteraad de [motie brede evaluatie ZO!](#) aangenomen. Hierin wordt het college verzocht een brede evaluatie uit te voeren van de samenwerking tussen de gemeente Zuidplas en Stichting ZO!. Het college heeft daartoe twee rapportages opgesteld: het rapport 'Brede evaluatie samenwerking Stichting ZO! en gemeente Zuidplas' (deel I) en een cijfermatige rapportage over de Wmo en Jeugd (deel II). Met deze rapportages wordt invulling gegeven aan de motie en wordt de motie hiermee formeel afgedaan. De raad is hierover geïnformeerd middels een [raadsinformatienota](#). In Q3/Q4 wordt een bestuursopdracht geschreven om opvolging te kunnen geven aan de aanbevelingen.

Naar aanleiding van de behandeling van de conceptbegroting 2026 en de herziende begroting 2025, waarbij de raad heeft aangegeven het voornemen heeft, de aanvullende budgetaanvragen van Stichting ZO! niet te willen honoreren, met gevolgen voor de uitvoering van de stichting, is in de raadsvergadering van 8 juli 2025 de motie "[Ontzie Jongerenwerkers zoveel mogelijk bij noodzakelijke keuzes](#)" aangenomen.

De uitvoering van deze motie maakt onderdeel uit van het bredere voorstel over de effecten van de begrotingstekorten in 2025 en 2026. Stichting ZO! heeft hiervoor een notitie aangeleverd waarin de mogelijke effecten, voor zover nu inzichtelijk, zijn uitgewerkt. Ambtelijke en bestuurlijke gesprekken over deze notitie vinden plaats in september en begin oktober 2025. In dit voorstel is nadrukkelijk rekening gehouden met de aangenomen motie. De raad wordt na afronding van de gesprekken, middels een informatienota, geïnformeerd.

Opvang Oekraïners

De gemeente vangt op drie locaties binnen Zuidplas Oekraïners op. Er is iets verloop maar het aantal Oekraïners wat Zuidplas opvangt schommelt rond de 160 personen. Verder heeft de CNO (crisisnoodopvang) op dit moment 40 plekken ter beschikking. Vanuit Nieuwerkerk worden de mensen die zich hier aanmelden elders in Nederland geplaatst.

ROL (Regionale Opvanglocatie)

De participatie voor de Regionale Opvang Locatie (ROL) is in Q2 2025 hervat. Op 21 oktober 2025 levert de klankbordgroep haar advies op. Daarna kan het COA haar plannen afronden en in Q4 van dit jaar een omgevingsvergunning (via een BOPA-aanvraag) indienen waarbij zij expliciet aangeeft wat er met het advies is gedaan.

Parallel aan het ruimtelijk spoor wordt verder gewerkt aan de verdere uitwerking. Het college stelt budget beschikbaar hiervoor, zie de financiële toelichting onder 1.3 Veiligheid.

Momenteel wordt de personele inzet ten laste van het budget voor de Taskforce gebracht.



Na de zomer worden, geheel in lijn met de bestuursovereenkomst, concrete afspraken met het COA gemaakt met betrekking tot de financiële aspecten. De personele inzet zal hierbij gekwantificeerd worden en bij de financiële consequenties betrokken worden. De verwachting is dat dit geheel budgettair neutraal zal verlopen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
2.1.1. Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening en het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021.
2.1.2 Minimaal 80% van de Wmo-cliënten (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren: - Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. - Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. - Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. - Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag.

Effectindicator	Realisatie 2021 (Nulmeting)	Realisatie 2023 (1-1-2024)	Begroting 2024	Begroting 2025 (1-7-2024)	Zomernota 2025 (1-1-2025)	Najaarsnota 2025	Begroting 2026
Inwoneraantal	45.064 Peildatum: 1-1-21	47.843 Peildatum: 1-1-2024	47.843 Peildatum: 1-1-2024	48.314 Peildatum: 1-7-2024	48.726 Peildatum: 1-1-2025	48.726 Peildatum: 1-1-2025	
2.1.1.1 Unieke cliënten met maatwerk-voorziening Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau en aantal inwoners BRP	Wmo: 2113 = 4,7% tov inwoners Jeugd: 976 = 2,2% tov inwoners	Wmo: 2.294 = 4,8% tov inwoners Jeugd: 1012 = 2,1% tov inwoners	Wmo: ≤ 4,7% tov inwoners Jeugd: ≤ 2,2% tov inwoners	Wmo: ≤ 4,7% tov inwoners Jeugd: ≤ 2,2% tov inwoners	Wmo: 2.294 = 4,7% tov inwoners Jeugd: 1023 = 2,1 % tov inwoners	Wmo: 2.283 = 4,7% tov inwoners Jeugd: 1015 = 2,1% tov inwoners Unieke cliënten	≤ nulmeting

						peildatum 01-07-2025	
2.1.1.2 Indicaties Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau en aantal inwoners BRP	Wmo: 4081 =9,1% tov inwoners Jeugd: 1629 = 3,6 % tov inwoners	Wmo: 4.265 = 8,9% tov inwoners Jeugd: 1753 = 3,7% tov inwoners	Wmo: ≤ 9,1 % tov inwoners Jeugd: ≤ 3,6% tov inwoners	Wmo: ≤ 9,1 % tov inwoners Jeugd: ≤ 3,6% tov inwoners	Wmo: 4.059 = 8,3% tov inwoners Jeugd: 1679= 3,4 % tov inwoners	Wmo: 4.037 = 8,3% tov inwoners Jeugd: 1611 = 3,3 % tov inwoners Indicaties peildatum 01-07-2025	≤ nulmeting
2.1.2.1 Wmo cliënten ervaren hulp als passend	79,5%	79%	≥ 80%	≥ 80%	80% (cijfer geheel 2024)	78% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 80%
2.1.2.2 Ouders/ verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	85%	≥ 90%	≥ 90%	89% (cijfer geheel 2024)	82% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 90%

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.1.1.1. Uiterlijk in Q4 2026 is de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in Zuidplas geïmplementeerd. <u>Voorstel tot het laten vervallen van de inspanning:</u> Voorgesteld wordt om de inspanning te laten vervallen. Daarnaast stellen we voor geen nieuwe inspanning op te nemen omdat er in de lopende doorgaande zaken al veel aandacht is om de doelstelling te behalen.		Op 25 juni 2025 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel Wet vervanging abonnementstarief Wmo 2015 controversieel verklaard. De behandeling van het wetsvoorstel wordt aangehouden in afwachting van een nieuw kabinet. De oorspronkelijke streefdatum voor invoering was 2027. Naar verwachting schuift de invoering ervan nu op tot in ieder geval 1 januari 2028.



2.1.2.1. In 2025 is het programma Scheiden zonder Schade geïmplementeerd.		Deze inspanning heeft vorm gekregen door vanaf april 2025 aan te sluiten bij het online platform Scheidingsplein. De website www.scheidingsplein.nl/zuidplas is na lancering door meer dan 1700 unieke bezoekers geraadpleegd. (peildatum eind juli '25). Daarnaast is in Q4 regionaal gestart met een werkgroep Complexe Scheidingen.
2.1.2.2. In 2025 is het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd vastgesteld en gestart met de uitvoering van dit plan.		Het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd is op 25 maart 2025 vastgesteld door het college en ter informatie verzonden naar de raad. De raad wordt in Q4 2025 middels een informatienota geïnformeerd over de voortgang. Na de vaststelling van de visie sociaal en maatschappelijk domein is gestart met het opstellen van een Integraal Uitvoeringsplan Jeugd voor de jaren 2026-2028.
2.1.2.3. Uiterlijk in Q2 2025 is er een visie sociaal en maatschappelijk domein. <u>Voorstel tot het laten vervallen van de inspanning:</u> Voorgesteld wordt om de inspanning te laten vervallen omdat deze is behaald.	PM	De integrale visie sociaal-maatschappelijk domein is op 2 juli behandeld in de programmacommissie. Besluitvorming in de raad vindt plaats in Q3.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
2.1.3. Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.							
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	
2.1.3. Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	Jeugd/ouders 79%/77% Wmo 67%	Jeugd/ouders 77%/73% Wmo 69% (alle cijfers geheel 2024)	≥ 80%	Jeugd/ouders 89%/71% Wmo 71% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 80%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.1.3.1 Er is blijvende aandacht (minstens maandelijks) en samenwerking met betrokken partijen, om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.		Stichting ZO! blijft zichtbaar voor de inwoners van Zuidplas via lokale media, sociale media, de eigen website en het platform zovoorelkaar.nl. Er is structurele samenwerking met huisartsen (Mediis, Rijnmond Dokters), ouderenverenigingen (kwartaalbijeenkomsten), Kernkracht (ervaringscafés), het onderwijs (jeugdhulp op scholen en jongerenwerk), en met Sportstichting Zuidplas (directie/bestuurlijk overleg). Deze samenwerkingen zijn in 2025 gecontinueerd en verbreed, mede in het kader van IZA/GALA en Kansrijke Start. Het aantal respondenten bij jeugd is laag. Het kan zijn dat de uitkomsten hierdoor fluctueren.
2.1.3.2 In 2026 geven we uitvoering aan de dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot de huisvesting van de toegang voor zorg en ondersteuning.		In Q1 en Q2 2025 is verder gewerkt aan de concretisering van de bestuursopdracht huisvesting Stichting ZO!. In deze periode is een 0-fase onderzoek uitgevoerd, waarin onder andere de beoogde opbrengsten van een breed onderzoek zijn vastgesteld. In augustus 2025 wordt de bestuursopdracht behandeld in het college. Daarna volgt besluitvorming in de gemeenteraad over het beschikbaar stellen van budget voor het uit te voeren onderzoek.
2.1.3.3 Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.		Stichting ZO! vergroot de bekendheid van haar ondersteuning voor specifieke doelgroepen en hun netwerk door deelname aan lokale en landelijke activiteiten zoals de Week van het Geld, het Auticafé, en bijeenkomsten voor mantelzorgers. De stichting maakt hiervoor gebruik van social media, het platform zovoorelkaar.nl, lokale pers en flyers. Voorbeelden van activiteiten zijn: de Postkamer, budgetondersteuning, Wmo-inloopspreekuren, ontmoetingsmomenten in dorpshuizen (o.a. Moordrecht), en de inzet van jongerenwerk en het BRAinS-programma. Stichting ZO! is aanwezig bij inclusiebijeenkomsten in de gemeente Zuidplas.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.



Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.1.4. Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden:								
2.1.4.1 Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep.								
2.1.4.2 Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden.								
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026		
2.1.4.1. Deelnemers basisvaardigheden NT1	n.v.t.	26%	18,4%	≥ 20%	≥ 20% (prognose)	≥ 20%		
2.1.4.2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	50%	56,3%	≥ 75%	≥ 75% (prognose)	≥ 75%		
2.1.4.2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	40,9%	45,8%	≥ 50%	≥ 50% (prognose)	≥ 50%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.1.4.1.1 De week van lezen & schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.		De week van lezen en schrijven is van 8 tot en met 15 september 2025.
2.1.4.1.2 Medewerkers van de gemeente Zuidplas volgen een training in het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid.		Dit jaar (tweede helft van het jaar) wordt er een op de clustermanagers toegespitste training herkennen en doorverwijzen gegeven door het Digi-Taalhuis van Bibliotheek de Groene Venen in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven.
2.1.4.1.3 Er wordt een training voor het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid gegeven aan samenwerkingspartners.		Het Digi-Taalhuis van Bibliotheek de Groene Venen is gevraagd om een training herkennen en doorverwijzen te geven in de tweede helft van 2025.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

[Stichting ZO!](#) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. De stichting biedt deskundige, integrale en laagdrempelige ondersteuning, gericht op vroegsignalering, preventie en snelle hulpverlening. In 2025 werkt Stichting ZO! aan de doorontwikkeling van haar rol als toegangsloket voor o.a. Wmo, Jeugdwet, inburgering, preventie armoede en leerlingenvervoer. Daarnaast levert zij een actieve bijdrage aan de lokale uitvoering van IZA en GALA. De focus ligt hierbij op versterking van het voorveld en samenwerking met formele én informele partners.



Hecht

[Hecht](#) levert diensten op het gebied van jeugdgezondheidszorg, preventieve gezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning, openbare gezondheidszorg, veiligheid en leefbaarheid en psychosociale hulpverlening. In de regio Hollands Midden werkt de gemeente Zuidplas nauw samen met de partijen die vallen onder Hecht. Voor onze doelstellingen zijn onder andere van toepassing; het Zorg- en Veiligheidshuis, Wijk-GGD (Hollands Midden), Veilig Thuis, Jeugdpreventieteam (JPT), Centrum Jeugd en Gezin, Crisis Interventie team en het Meldpunt Zorg en Overlast. Op casuïstiek waar zorg- en veiligheid een rol spelen zijn deze partijen onder andere betrokken vanuit hun eigen taakstelling(en) om een rol te spelen in het beheersen en beperken van risico's bij individuen, (gezin)systemen of groepen personen (bijvoorbeeld jeugd).

Vanuit de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas werken we samen met het zorg- en veiligheidshuis Hollands-Midden in regio opschaling en escalatie van domein overstijgende complexe zorg- en veiligheidsproblematiek. Hecht is in deze zin een samenwerkingspartner op het gebied van openbare orde en (publieke) veiligheid. Hecht draagt middels verschillende rollen zoals advisering, coördinering en voorlichting bij aan gezondheid, veiligheid en welzijn van onze inwoners.

GR JW

De Gemeenschappelijke regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland ([GR JW](#)) is een regionale organisatie die per 1 januari 2025 verantwoordelijk is voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Gouda en Zuidplas. De GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor inwoners van deze gemeenten. De GR JW richt zich op: het inkopen van zorg- en ondersteuningsdiensten op regionaal niveau, het ontwikkelen en afstemmen van beleid op het gebied van Jeugd en Wmo, het beheren van contracten met zorgaanbieders, het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel, waar beslissingen worden genomen over jeugdbeschermingsmaatregelen en het houden van toezicht houden op de kwaliteit en rechtmatigheid van de geleverde zorg.

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel product

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.
- Armoede en schulden mogen voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Ontwikkelingen

Wijziging doelgroep

De doelgroep binnen de participatiewet wijzigt. De Sociale Wet (SW) is gestopt, hierdoor neemt aantal sociale eenheden (SE) af, terwijl er meer begeleiding nodig is op de PW (Participatiewet). Het rijk is aan het kijken naar een wijziging van financiering waarbij er voor beschut werk uitgegaan wordt voor een vast percentage voor de loonwaarde. Hier is echter een wetswijziging voor noodzakelijk. Om de periode te overbruggen tot de wetswijziging wordt er mogelijk extra financiering beschikbaar gesteld. Hier wordt in het najaar meer over bekend gemaakt.

Talentenpleinen



Vorig jaar is Promen gestart met twee Talentenpleinen. Op het Talentenplein beginnen deelnemers aan een re-integratietraject (<https://youtu.be/ya3bQDIXwOO>). Dat kan in diverse routes. Op deze routes ontdekken kandidaten waar hun sterke punten liggen, welk werk bij hen past en waar ze nog in kunnen groeien. Op het Talentenplein komen werk en ontwikkeling samen. Er wordt gewerkt aan werkervaring, opbouwen van uren en het creëren van stabiliteit in leefgebieden. Assessments, trainingen en ontwikkelactiviteiten zijn onderdeel van een traject. Deze talentenpleinen zijn een groot succes. Alle plaatsen zijn bezet en er is inmiddels zelfs een wachtlijst. Vooralsnog wordt het aantal plaatsen nog niet uitgebreid. Dat de talentenpleinen in een korte periode al helemaal vol zitten, geeft aan dat het in de behoefte voorziet.

Promen

Promen maakt gebruik van maatschappelijk werkers en een psycholoog. Vaak is er namelijk meer aan de hand dan “alleen” een afstand tot de arbeidsmarkt. Hierdoor kan er integraler naar de problematiek gekeken worden. Er wordt vaker gewerkt met vaste medewerkers in plaats van inhuur, dit komt ten goede aan de stabiliteit en de vertrouwensband.

De CAO Aan de Slag is vastgesteld waardoor de medewerkers van Promen een looncompensatie ontvangen. Waarschijnlijk kan Promen dit zelf binnen hun eigen begroting opvangen. Naast de CAO is er een [amendement](#) van het lid van Kent in de Tweede Kamer aangenomen. De compensatie naar aanleiding van het amendement kan Promen niet zelf binnen de eigen begroting opvangen. Laatstgenoemde compensatie geldt voor de medewerkers die onder de CAO WSW en de medewerkers die onder de CAO Aan de Slag vallen.

Toelichting amendement: Door een nieuwe belastingmaatregel met betrekking tot de afbouw van heffingskorting, die geldt vanaf 1 januari 2025, houden mensen met een parttime baan minder salaris over. Voor de medewerkers in de werk-ontwikkelbedrijven, die niet fulltime kunnen werken, betekent dat een mindering van soms tientallen euro's. Een aantal kan daardoor niet meer rondkomen of heeft moeite om rond te komen. Met de in het amendement voorgestelde compensatie worden alle medewerkers die vallen onder de CAO aan de slag en de CAO WSW gecompenseerd, ook de medewerkers die niet gekort worden door de afbouw heffingskorting. In het amendement wordt voorgesteld om in 2025 voornoemde medewerkers te compenseren met € 45 netto per maand.

Aan de details van de uitvoering van zowel de compensatie in 2025 als die in de periode 2026-2028 wordt nog gewerkt. Wel is duidelijk dat de grootste gemeente binnen het samenwerkingsverband het geld middels een decentralisatie-uitkering (DU) ontvangt. Zij keren het uit aan het werkontwikkelbedrijf en die keert het uit aan de medewerkers.

Toekomstverkenning

De Galan Groep is gestart met de opdracht toekomstverkenning Promen. Er is een eerste regionale radenbijeenkomst geweest en de tweede wordt gepland in het najaar. Na de start is gebleken dat de planning niet haalbaar is. Het is de verwachting dat de verkenning eind 2025 wordt afgerond. In juni is de raad geïnformeerd middels een informatienota [“toekomstverkenning Promen stand van zaken”](#). In de toekomstverkenning wordt motie 2024M88 Motie Een Impuls voor Werk en Inkomen meegenomen. In de interviews die voor en na de zomer hebben plaatsgevonden wordt verkend welke taken bij welke partijen het meest passend is. Dit geldt niet alleen voor Promen maar ook voor de gemeente en GR IJsselgemeenten.

Mogelijk heeft de toekomstverkenning financiële gevolgen. Op dit moment is nog niet bekend wat deze gevolgen zijn. De raad wordt hier zo spoedig mogelijk over geïnformeerd. In de meicirculaire zijn reeds via het rijk middelen beschikbaar gesteld voor de transitie van SW-bedrijven, waar Promen onder valt.

Nieuwe wetgeving



Een andere ontwikkeling binnen de participatiewet is nieuwe wetgeving “Participatiewet in Balans”. De tweede kamer moet nog een besluit nemen over deze wet. De verwachte inwerkingtreding van deze nieuwe wet is 1 januari 2026.

Ook worden voorbereidingen getroffen op de nieuwe wet van school naar duurzaam werk. Hierbij is het belangrijk dat er een samenwerking ontstaat tussen de arbeidsmarktregio, scholen en het doorstroompunt. Zuidplas is aangesloten bij de arbeidsmarktregio Rotterdam Rijnmond en bij het doorstroompunt Zuid-Holland-Oost (contactgemeente Gouda). Zuidplas zoekt naar manieren om de samenwerking mogelijk en efficiënt te maken. De verwachte inwerkingtreding is 1 januari 2026.

Sociale uitkeringen

De kosten voor de BUIG en de bijzondere bijstand wijken het eerste halfjaar af van het jaarplan van IJsselgemeenten en de begroting van Zuidplas. Mogelijk is er een bijstelling op het budget nodig voor 2025 en verder. Op dit moment is het nog erg onzeker hoe de kosten zich gaan ontwikkelen. Indien er een bijstelling nodig is, zal dat in de jaarstukken en zomernota 2026 worden voorgesteld.

Armoedebestrijding

Op de raadsvergadering van 5 november 2024 is het [Amendement A053: rijksmiddelen armoede inzetten voor armoedebestrijding](#) aangenomen, waarin wordt verzocht om een voorstel te doen omtrent de besteding van het incidentele bedrag van € 123.000 voor armoedebestrijding. In de zomernota zijn reeds twee deelvoorstellen voorgelegd en besloten van in totaal € 28.000. In het najaar 2025 worden voorstellen gedaan aan het college voor de inzet van het resterende budget ad € 95.000. Hierbij wordt gedacht aan voorstellen ter bestrijding van vervoersarmoede en om het bereik van minimaregelingen te vergroten. Om ervoor te zorgen dat de uitvoering nog in 2025 kan starten wordt de gemeenteraad verzocht om het college mandaat te verlenen over de inzet van het resterende budget.

Alleenverdienersproblematiek

Een groep echtparen (landelijk circa 6400) ontvangt door een ongelukkige samenloop van wet- en regelgeving te weinig toeslagen. Het besteedbaar inkomen komt voor deze echtparen hierdoor onder het niveau van echtparen met een volledige bijstandsuitkering. Het college heeft d.d. 27 mei 2025 beleidsregels vastgesteld. De “Beleidsregels Tijdelijke regeling tegemoetkoming alleenverdienersproblematiek gemeente Zuidplas” regelt de toekenning van een jaarlijkse vaste tegemoetkoming ter aanvulling van een tekort aan ontvangen toeslagen bij die huishoudens die kampen met de alleenverdienersproblematiek zie ook de [informatienota](#) voor meer informatie. De gemeente wordt via een decentrale uitkering volledig gecompenseerd voor de uitvoering van de tijdelijk wet.

Klantgesprekken

In 2025 start GR IJsselgemeenten met een pilot voor klantgesprekken zodat zij nog meer inzicht krijgen in de verbeterpunten van de dienstverlening en beleid. Voor deze gesprekken worden een aantal klantgroepen aangewezen. De gesprekken zijn individueel.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.2.1. Het percentage inwoners ¹ met geregistreerde problematische schulden blijft stabiel op 7,3%.								
Effectindicator	Realisatie 2020 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	
Problematische schulden Bron: waarstaatjegemeente.nl	6,2%	7,3%	7,9%.	7,3%	7,3% Peildatum eind 2023	7,3%	7,3%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.2.1.1 Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.		In het eerste kwartaal zijn 509 signalen van betaalachterstanden binnengekomen en het tweede kwartaal 452. Iedereen krijgt een brief thuisgestuurd. Alle meldingen van de wooncorporaties worden gebeld en krijgen bij geen reactie op brief of telefoontje een preventief huisbezoek. De overige meldingen worden nagebeld als er telefoongegevens bekend zijn of krijgen een email (als email bekend is).
2.2.1.2 Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2024-2025.		In de afgelopen periode heeft de interventie 'Aandacht lokale minimaregelingen' uit het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2024-2025 invulling gekregen door in Hart van Zuidplas en/of via sociale media aandacht te besteden aan: Kind- en Volwassenpakket, gratis of goedkoop sporten in Zuidplas en gratis zwembles voor kinderen uit gezinnen met lager inkomen. Vanuit de interventie 'Minimaregelingen optimaliseren' zijn met de gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel verkennende gesprekken gevoerd over de huidige regelingen rondom het vergoeden van tandartskosten en de regeling voor indirecte schoolkosten, om te zien of een verlaging van de maximale vergoeding voor schoolkosten ruimte kan geven aan een hogere vergoeding voor tandartskosten. De komende periode moet uitwijzen in hoeverre een gezamenlijk voorstel gedaan kan worden om te komen tot een wijziging van de betrokken beleidsregels. Vanuit de interventie 'Armoede conferentie' zijn de voorbereidingen in het

¹ Met inwoners bedoelen we in dit geval het aantal huishoudens



		tweede kwartaal gestart. De Armoede conferentie (Minimacongres) staat gepland voor donderdag 30 oktober 2025.
--	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.2.2. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).								
2.2.3. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.								
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	
2.2.2 Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	2,8% (peildatum 31-08-2023)	2,6 %	≤ 2,9%	2,6 % (aantal huishoudens bron: waarstaatje gemeente stand 2024; uitkeringen stand 01-04-2025 bron Q rapportage	2,7 % (aantal huishoudens bron: waarstaatje gemeente stand 2024; uitkeringen stand 01-07-2025 bron Q rapportage)	≤ 2,9%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.2.2.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere job coaching, Hallo Werk app, leerwerk trajecten, trajecten voor statushouders, en opstapplekken. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.		Op 1 juli hadden 527 inwoners een uitkering. In het tweede kwartaal is het aantal uitkeringsgerechtigden wat harder gestegen. Dit komt door een hogere instroom van jongeren zonder startkwalificatie en het inlopen van een achterstand in de huisvesting van statushouders. Het is de verwachting dat na de zomer wat meer jongeren uitstromen doordat zij werk vinden en/of een opleiding starten.

		Het eerste halfjaar 2025 zijn er 33 inwoners uitgestroomd naar betaald werk. In 2024 waren dat er ook 33. De verwachte lichte groei in de tweede helft 2025 hangt samen met landelijke ontwikkelingen zoals de gefaseerde invoering van de participatiewet in balans, demografische trends waaronder vergrijzing en krimpende werkgelegenheid in kwetsbare sectoren zoals detailhandel en dienstverlening. In een aantal sectoren is nog volop werkgelegenheid zoals de zorg. De grootste groep inwoners met een uitkering heeft een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Er is veel begeleiding nodig om deze inwoners te laten participeren. In de arbeidsmarktregio Rijnmond is een stijging te zien van het aantal WW uitkeringen. Deze ontwikkeling volgt de landelijke trend. De ontwikkeling van het WW-bestand is een belangrijke indicator voor het risico voor doorstroom naar de bijstand.
2.2.2.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.		55 jongeren tot 27 jaar hebben een bijstandsuitkering. Dat is 10,4% van het bijstandsbestand. In 2024 waren dat er 53 en in 2023 58. De begeleiding van deze groep is vaak intensiever en langduriger. Er wordt extra geïnvesteerd in persoonlijke begeleiding, sociale activering en leerwerktrajecten. Er worden stappen gezet voor de nieuwe Wet van School naar Duurzaam werk. Met deze wet wordt geregeld dat jongeren tot 27 jaar in de gaten gehouden en begeleid worden naar school of werk.
2.2.2.3 Uitvoeren het actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor doelgroep, vergroten taalaanbod en het stabiliseren schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder.		Er wordt niet meer gewerkt met stappen op de participatieladder. Landelijk is dit vervangen door het "werklandschap", dit omdat de stappen op de participatieladder te groot waren en geen goed beeld gaven. Inwoners zetten binnen de 'grote stap' ook kleine stapjes naar voren en naar achter. Het werklandschap is ingedeeld in fases zoals intake, werkfit, in bemiddeling. 67 inwoners zijn werkfit; 95 volgen een opleiding en 32 zitten in een bemiddeling. Deze groepen kunnen de uitstroom naar de arbeidsmarkt vergroten. 54 zijn er geplaatst en 15 inwoners ontvangen nazorg om duurzaam werk te bevorderen.
2.2.2.4 Opstellen van een nieuw beleidskader Werk. Daarmee zullen de inspanningen en ambities van 1.1 t/m 1.3 (uitstroom, ontwikkeling participatieladder en % onder de 27 jaar in de bijstand)		Is een start mee gemaakt. We zorgen voor een aansluiting op de visie sociaal en maatschappelijk domein en toekomstverkenning Promen. Tijdens de toekomstverkenning wordt gekeken waar kansen

vervangen worden door nieuwe doelen, die passen bij het nieuwe beleidskader en inspanningen.		en uitdagingen liggen voor Promen, maar mogelijk ook breder in het kader van de Participatiewet. Het is de verwachting dat het actieplan in Q4 klaar is.
2.2.3.1. IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek uit.		Het laatste klanttevredenheidsonderzoek is uitgevoerd in 2024. Daarin scoorde IJsselgemeenten een 7,8 voor de dienstverlening. Uitstromende cliënten beoordeelden het uitstroombeproece ook met een 7,8.

Verbonden partijen

GR IJsselgemeenten

IJsselgemeenten is de gemeenschappelijke regeling van Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas. Het samenwerken op het gebied van sociale zaken biedt synergievoordelen in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. De GR IJsselgemeenten verstrekt uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor een aantal minimaregelingen; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhulpverlening. IJsselgemeenten heeft de afgelopen jaren de gemeenten ook ondersteund bij tijdelijke regelingen. Daarnaast verstrekt IJsselgemeenten nog steeds het leefgeld aan Oekraïense ontheemden en innen zij de eigen bijdrage innen voor de Oekraïense ontheemden in de gemeentelijke opvang.

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een centrale rol in de vroegsignalering van financiële problematiek. Schulden worden herkend als indicator van bredere problematiek binnen huishoudens. Stichting ZO! brengt deze problematiek integraal in kaart en schakelt tijdig passende hulp in, met als doel duurzame stabiliteit. Naast deze rol begeleidt de stichting inburgeraars, ondersteunt zij inwoners bij geldzaken en bij het benutten van voorzieningen. Er is aandacht voor vroegsignalering, administratieve ondersteuning, en financiële bewustwording, in samenwerking met lokale en regionale partners.

GR Promen

Promen is een samenwerking tussen 7 gemeenten voor de uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening. De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Inwoners die met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Daarnaast biedt Promen (via Prowork) ondersteuning om inwoners met een bijstandsuitkering aan het werk te helpen samen met IJsselgemeenten. Promen levert een belangrijke bijdrage aan het participeren naar vermogen. Promen stimuleert ontwikkeling. Promen zet in op passend werk voor iedereen, of dat nu bij Promen is of bij een reguliere werkgever. De begeleiding wordt afgestemd op wat nodig is voor de inwoner. Ook levert Promen een bijdrage aan de taalontwikkeling.

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel product

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.



Ontwikkelingen

Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025

In 2025 werken we aan de uitvoering van het op 25 maart 2025 vastgestelde Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025. In dit uitvoeringsplan komen landelijke, regionale en lokale opgaven en ontwikkelingen rondom jeugd samen. Het gaat onder andere om de opgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd, Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, GALA: Kansrijke Start, Kinderen naar Gezonder Gewicht en mentale gezondheid, Samen Veilig Opgroeien en het collegeprogramma.

Het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025 bestaat uit 2 actielijnen:

- Het behouden en versterken van de sociale basis voor jeugd (vroegsignalering, preventie en normaliseren)
- Duurzaam oplossen (brede uitvraag en goed samenwerken).

De bevindingen van de commissie van Ark ondersteunen bovenstaande actielijnen. Daarnaast wordt het belang van monitoring benadrukt.

Er is op basis van beschikbare data een 0-meting gemaakt, waarin kerngetallen ten aanzien van zowel preventieve inzet, als geïndiceerde jeugdhulp wordt gemonitord.

In Q4 2025 wordt een voortgangsrapportage opgeleverd. In de eerste helft van 2025 zijn onder andere de volgende acties uitgevoerd:

- Inzet leefstijlquiz op de basisscholen, ten behoeve van school- en wijkgerichte preventieve interventies met betrekking tot leefstijl;
- Lancering van het online platform <https://www.scheidingsplein.nl/zuidplas/>;
- Inkoop van de interventie Nu Niet Zwanger;
- Voortzetting van de interventie Alert4You;
- Start van de werkgroep normaliseren, waarin wordt samengewerkt met onder andere stichting ZO!, het CJG, de POH Jeugd en de wijkcoördinatoren van de huisartsen. Doel is om een visie op normaliseren op te stellen en te implementeren;
- Start van de werkgroep ouder-kind café, waarin wordt samengewerkt met onder andere Home Start, Gro Up Kinderopvang, De VoorleesExpress en het CJG. Doel is om in het najaar van 2025 te starten met een ouder-kind café voor jonge ouders met kinderen tot 4 jaar

Na de vaststelling van de visie sociaal en maatschappelijk domein is gestart met het opstellen van het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd voor de jaren 2026-2028. Dit plan zal een vervolg en verdieping zijn van het eerder vastgestelde Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025.

Pilot Alert4You

Het doel van Alert4you is professionals in de reguliere kinderopvang te ondersteunen, zodat kinderen zo veel mogelijk in de eigen leefomgeving worden geholpen. Het traject Alert4You is onder andere bedoeld om de eigen kracht van de pedagogisch medewerker(s) en kinderen te versterken. Daarnaast kan er op een laagdrempelige manier meer zorg worden ingezet waar nodig. In de pilot Alert4You is gebleken dat deze inzet eraan bijdraagt dat ontwikkelingsvraagstukken vroeger gesignaleerd worden, zodat passende ondersteuning vroegtijdig ingezet kan worden. In (bijna) de helft van de trajecten wordt de inzet van zwaardere hulp voorkomen. Deze kinderen konden na afronding van Alert4You met reguliere ondersteuning of ondersteuning op maat binnen de reguliere groep opnieuw tot ontwikkeling komen. Ouders en pedagogisch medewerkers waarderen de inzet van Alert4You. Gemiddeld geven pedagogisch medewerkers een 8,6 voor de meerwaarde van Alert4You. De respons van ouders op de vragenlijst is wat laag. Ouders die de vragenlijst



hebben ingevuld geven een 7 en een 10 voor de inzet van Alert4You. Een van de inhoudelijke reactie die ouders geven is onder andere: “Sinds ons gesprek met de Alert4You coach hebben we een enorme vooruitgang gezien bij ons kind.”

De pilot loopt tot en met 31-12-2025. Er worden middelen gevraagd om de pilot een jaar te verlengen - in het preventieve aanbod.

Verhuizing CJG in Zevenhuizen

In oktober 2025 verhuist het CJG in Zevenhuizen van de huidige locatie (Dorpsstraat 75) naar de nieuwe locatie (Koning Willem Alexanderlaan 119). Bij de Zomernota 2025 is gemeld dat het eerder beschikbaar gestelde budget voor de verhuizing en de verbouwing van de nieuwe locatie om een aantal redenen ontoereikend was. Naar aanleiding daarvan is bij de Zomernota 2025 een aanvullend krediet van € 40.000 beschikbaar gesteld. De verbouwing van het pand heeft deze zomer conform de planning en het (aanvullend) budget plaatsgevonden. Daardoor zal het CJG vanaf oktober in de nieuwe locatie van start kunnen gaan voor gezinnen in Zevenhuizen.

Doelstellingen en inspanningen

Volgend uit het vastgestelde Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025 en de concept visie sociaal-maatschappelijk domein zijn 2 nieuwe doelen met betrekking tot Jeugd opgesteld, die ook worden opgenomen in het Integraal Uitvoeringsplan jeugd 2026-2028. Hieronder doen wij nieuwe voorstellen voor de effectindicatoren behorende bij de twee doelstellingen. Deze zijn gebaseerd op de in Q2/Q3 2025 in te richten monitor, bedoeld om de voortgang van de doelstellingen te meten.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.3.1.Behoud en versterken van de sociale basis door inzet op vroegsignalering en preventie.								
<i>Voorstel aanpassing doelstelling:</i>								
2.3.1. Kinderen en jongeren in Zuidplas groeien kansrijk, gezond en veilig op								
2.3.2 De problematiek wordt duurzaam opgelost door de inzet van een brede analyse en domein overstijgend samenwerken.								
<i>Voorstel aanpassing doelstelling:</i>								
2.3.2. De instroom in de geïndiceerde jeugdhulp in Zuidplas neemt af								
Effectindicatoren	Najaarsnota 2025	Begroting 2026						
<i>Voorstel om de volgende 5 effectindicatoren toe te voegen:</i>								
Percentage kinderen dat indicatie Voor en Vroegschoolse Educatie effectueert	74%	≥ 75%						
Aantal trajecten Alert4You	38	≥ 38						

Aantal Trajecten School Maatschappelijk Werk en Jeugdhulp Op School	139 + 46	≥ 190						
Aantal meldingen bij Veilig Thuis	350	≥ 350						
Percentage Jeugdigen met een jeugdhulpindicatie	8,7%	≤ 8,7%						

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.3 In 2025-2028 voeren we de acties uit zoals genoemd in het plan van aanpak Kansrijke Start Zuidplas, als onderdeel van het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> In 2025-2028 voeren we de acties uit zoals genoemd in het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd (IUJ)	Aanvullend: € 63.000	In Q4 wordt gerapporteerd over de voortgang van het IUJ 2025 middels een informatienota.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! organiseert de toegang tot ondersteuning voor jeugdigen en hun gezinnen. De stichting biedt laagdrempelige hulp, zowel thuis als op school. Jongerenwerkers zijn actief in de dorpskernen, met aandacht voor ontwikkeling, participatie en eigen regie. Bij lichte of preventieve hulpvragen wordt snel opgeschaald naar passende ondersteuning. Stichting ZO! draagt daarnaast bij aan de uitvoering van Kansrijke Start, schoolmaatschappelijk werk, Join Us, het Jongeren Informatie Punt (JIP) en coachingstrajecten. Met deze inzet verbindt zij onderwijs, jeugdhulp en lokale netwerken in één keten.

GR JW

De GR JW is verantwoordelijk is voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wmo. Onder de Jeugdwet valt onder andere het organiseren van kwalitatief aanbod voor (specialistische) begeleiding, logeren, dagbehandeling/ besteding, (specialistisch) verblijf. De GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor inwoners van deze gemeenten. De GR JW richt zich op: het inkopen van zorg- en ondersteuningsdiensten op regionaal niveau, het ontwikkelen en afstemmen van beleid en het beheren van contracten met zorgaanbieders en het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel.

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel product

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Ontwikkelingen

Ethos-telling²

De afgelopen decennia is de groep dak- en thuisloze mensen veranderd, waarbij het zicht op aantallen en profielkenmerken ontbreekt. Dit is in de eerste plaats een probleem omdat niet duidelijk is wat de werkelijke omvang is van de groep dak- en thuisloze mensen. In de tweede plaats kent dak- en thuisloosheid vaak verschillende fases die elkaar snel kunnen opvolgen: verblijf bij vrienden, in een vakantiewoning, in de noodopvang en op straat wisselen elkaar af. Een beleid gericht op voorkomen en uitbannen van dakloosheid vraagt om een brede definitie en bijbehorende meting.

Om deze reden doet de regio Midden-Holland mee aan de Ethos-telling ronde 4 (2025-2026). Er is behoefte aan inzicht in (verborgen) dak- en thuisloosheid om daarmee beter te bepalen wat er noodzakelijk is op het gebied van maatschappelijke opvang, huisvesting en de invulling van het actieplan dakloosheid (van dak tot dak). In 2025 is er gestart met de voorbereidingen op deze telling, waarna in Q2 2026 de daadwerkelijke telling zal plaatsvinden.

Dementie

In september start de cursus “dementie Sterker verder” voor mensen met dementie en hun naasten en/of mantelzorgers. De cursus bestaat uit vier bijeenkomsten. Tijdens de bijeenkomst wordt informatie gegeven over dementie, de gevolgen van dementie, het aanbod begeleiding en ondersteuning.

Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT)

Met het vaststellen van de zomernota is besloten om de huishoudelijke hulp toelage (HHT) te stoppen per 1-1-2026. Er zijn voorbereidingen getroffen om dit besluit tot uitvoer te brengen. De inwoners en de zorgaanbieders worden in het derde kwartaal geïnformeerd. Het is de verwachting dat er in het vierde kwartaal een gewijzigde verordening wordt voorgelegd aan de raad. De [Integrale Verordening Sociaal Domein Zuidplas 2024](#) dient aangepast te worden om het besluit tot uitvoering te kunnen brengen.

Woonvoorzieningen

Eerder dit jaar is het beschikbare budget voor de woonvoorzieningen opgehoogd met € 80.000 in verband met een verwachte grote woningaanpassing. Inmiddels is duidelijk dat deze woningaanpassing daadwerkelijk plaats zal gaan vinden. Door recente ontwikkelingen is het echter op dit moment onzeker of deze kosten dit jaar of volgend jaar gemaakt zullen worden.

² ETHOS staat voor ‘European Typology of Homelessness and Housing Exclusion’. De ETHOS classificatie wordt in Europa gezien als de best onderbouwde en meest gezaghebbende manier om dakloosheid te meten.



Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
2.4.1. In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke- en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.							
2.4.2. Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntervaringsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.							
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026
2.4.2. Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	70%	86%	≥ 65%	86% (cijfer geheel 2024)	93% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 65%

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.4.1 en 2.4.2 In 2025 starten we een campagne om de bekendheid van mantelzorg en mantelzorgondersteuning te vergroten. <u>Voorgesteld wordt om de inspanning te laten vervallen en geen nieuwe inspanning op te voeren:</u> Met de ingezette stappen is er aandacht voor mantelzorgers van alle leeftijden en is de mantelzorgondersteuning ruim bekend. Er zal wel gerapporteerd worden op de doorlopende inspanningen die gedaan worden.		Ouderenadvies en Steunpunt Mantelzorg van Stichting ZO! organiseren een reeks bijeenkomsten met als thema ‘Open over ouder worden’. Tijdens deze bijeenkomsten worden onderwerpen besproken die belangrijk zijn voor ouderen en hun omgeving. De eerste vond plaats in juni en ging over ouderenmishandeling en ontspoorde mantelzorg. Tijdens de bijeenkomst in oktober is gesproken over euthanasie bij stapeling van ouderdomsklachten en dementie. De laatste bijeenkomst staat gepland voor januari 2026.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in het creëren van verbinding in de dorpen en als toegangslot voor mantelzorgers. ZO! heeft onder andere een Mantelzorgloket en een vrijwilligers informatiepunt (VIP). Er zijn diverse expertises aanwezig zoals mantelzorgondersteuners, ouderenadviseurs en sociaal makelaars. ZO! zet zich in voor mantelzorgers en ondersteunt bij (dreigende) overbelasting.

GR JW

De GR JW is verantwoordelijk is voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Wmo en centrumtaken. Onder de centrumtaken valt het organiseren van de maatschappelijke opvang voor dak- en thuisloze en beschermd- en beschut wonen voor mensen die (nog) niet zelfstandig kunnen wonen.

De GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor inwoners van deze gemeenten. De GR JW richt zich op: het inkopen van zorg- en ondersteuningsdiensten op regionaal niveau, het ontwikkelen en afstemmen van beleid en het beheren van contracten met zorgaanbieders.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel product

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Ontwikkelingen

Lokaal en regionaal aan de slag met Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorgakkoord

- Het bestendigen van het preventief gezondheidsbeleid wordt voortgezet. De Regio Midden-Holland heeft gewerkt aan het opstellen van het regioplan en het transformatieplan. In april 2025 is het transformatieplan goedgekeurd door de zorgverzekeraars. Sindsdien vinden er in de regio diverse werksessies plaats om te verkennen hoe we vanuit het sociaal domein verdere invulling geven aan de plannen. Deze werksessies richten zich op het vertalen van de regionale ambities naar lokale uitvoeringspraktijk.
- Voor 2025 heeft het college een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld dat als concrete invulling dient van het eerder vastgestelde integrale plan van aanpak Lekker Fit Zuidplas!. Ook dit jaar beschrijft het uitvoeringsprogramma welke activiteiten worden uitgevoerd en welk budget daarvoor nodig is. Net als in 2024 hebben Sportstichting Zuidplas en Stichting ZO! hierin een trekkersrol.
- Inmiddels zijn diverse activiteiten gestart en in uitvoering. Een tussentijdse evaluatie met Sportstichting Zuidplas en Stichting ZO! staat gepland, om gezamenlijk de voortgang te bespreken en waar nodig bij te sturen.
- In 2025 worden de regionale ketenaanpakken geïmplementeerd. Vanaf april 2025 kunnen kinderen met overgewicht, in combinatie met sociaal-emotionele en/of gezinsproblemen starten met een traject Kind naar Gezonder Gewicht, waarin op basis van een brede anamnese met een integraal gezinsplan domein overstijgende begeleiding wordt geboden. Voor valpreventie geldt dat deze ketenaanpak op lokaal en regionaal niveau wordt opgepakt, waarbij de afstemming op regionaal niveau vooral gaat over de te hanteren tarieven voor de lokale aanbieders van valpreventie-aanpakken. Voor Zuidplas werkt St. ZO! aan het opzetten van de valpreventie-keten. In samenwerking met een lokale commerciële sportaanbieder zijn in oktober 2025 twee groepen gestart met het programma Zicht op Evenwicht. Dit aanbod is bedoeld voor de doelgroep met een risicoprofiel laag-midden. Daarnaast is er nu op de website van St. ZO! een specifieke pagina over valpreventie (zie: <https://www.stzo.nl/valpreventie>), waar onder andere van de digitale valpreventietest gebruik gemaakt kan worden. De twee andere regionale ketenaanpakken, Welzijn op recept en Kansrijke start zijn al eerder gestart. In 2025 wordt in regionaal verband verder gewerkt aan deze ketenaanpakken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.



Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

- 2.5.1. In Zuidplas stabiliseren we de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad naar 35% in 2026.
- 2.5.2. In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.
- 2.5.3. In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.
- 2.5.4. De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2026.
- 2.5.5. Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.
- 2.5.6. Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart blijft gehandhaafd op 20% in 2026.

Effectindicator	Realisatie 2020	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025*	Najaarsnota 2025	Begroting 2026
2.5.1. Beweegrichtlijn (Gezondheidsraad)	42%	38%	38% (peiljaar 2022)	45%	≥ 35%	45% (peiljaar 2024)	≥ 35%
2.5.2. Overgewicht jongeren (2-14 jaar)	11,9% (2021)	10,4%	10,5%	11,6%	≤ 11,9%	11,6% (peiljaar 2024)	≤ 11,9%
2.5.3. Overgewicht doelgroep 18+	52%	52%	52% (peiljaar 2022)	52%	≤ 52%	52% peiljaar 2024	≤ 52%
2.5.4. Sociale cohesie doelgroep 18+	6,6	-	6,6 (peiljaar 2020)	6,3	7	6,3 (peiljaar 2024)	7
2.5.5. Meestal (zeer) gelukkige jongeren	-	76% (2021)	75%	Geen nieuwe meting	≥ 77%	Geen nieuwe meting	≥ 77%
2.5.6. Inwoners (18-64 jaar) met veel stress	22%	20%	20% (peiljaar 2022)	20%	20%	20% (peiljaar 2024)	≤ 20%

* De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op de Gezondheidsmonitor van de GGD die iedere vier jaar wordt uitgevoerd. De laatste reguliere Gezondheidsmonitor betreft de Gezondheidsmonitor 2020. Daarnaast is in 2022 een extra Gezondheidsmonitor uitgevoerd door de GGD om de impact van de corona-periode in beeld te brengen. De volgende reguliere Gezondheidsmonitor is in 2024 uitgevoerd, de resultaten hiervan zijn in juli 2025 gedeeld. Pas dan kunnen er actuele (gerealiseerde) cijfers worden gegeven. De jeugdmonitor is afgenomen in 2023. Deze is in mei 2024 gepubliceerd.



Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.5.1.1 Monitoring huidig sportaanbod vanuit de Sportstichting en toename monitoren.		In 2025 is het bestaande productenaanbod aangevuld met Beweegmasters, Zwemmaatjes en Sams bijzondere talentengym. Hiermee bereikt Sportstichting Zuidplas specifieke doelgroepen, zoals ouderen (60+), mensen met een aangeboren hersenafwijking en kinderen met een verstandelijke, lichamelijk of neuro divergente aandoening.
2.5.1.2 Uitvoering geven aan het Sportakkoord Gemeente Zuidplas 2.0 (onderdeel lokale aanpak IZA-GALA)		In 2025 heeft de stuurgroep van het Sportakkoord 2.0 haar jaarplan verder uitgevoerd. De focus dit jaar ligt op thema's als inclusie en diversiteit, sociaal veilige sport en vitale sportaanbieders.
2.5.2.1 Met JOGG werken we eraan om de leefomgeving waar kinderen en jongeren zich bewegen duurzaam gezonder te maken.		In 2025 is in samenwerking met JOGG/de Sportstichting gestart met de leefstijlquiz op basisscholen die ook de MQ-scan uitvoeren. Op basis van uitkomsten van de leefstijlquiz kunnen gerichte leefstijlinterventies worden aangeboden. Daarnaast blijft JOGG/de Sportstichting in gesprek met de sportverenigingen en ondernemers gericht op bewustwording en motivatie om bij te dragen aan een gezonde(re) leefomgeving.
2.5.2.2 en 2.5.3.1 Opzetten van ketenaanpak bestrijding overgewicht en obesitas (onderdeel regionale IZA-samenwerking)		Zuidplas is aangesloten bij de regionale werkgroep Samen naar Gezonder Gewicht. Hierin worden afspraken gemaakt over de ketenaanpakken Kind naar Gezonder Gewicht en GLI (Gecombineerde Leefstijlinterventie). De regiocoördinator voert gesprekken met de zorgverzekeraars, Het Groene Hart Ziekenhuis en het IJssellandziekenhuis en GLI-aanbieders over de ketenaanpak GLI. In samenwerking met Hecht en de regiogemeenten Midden-Holland is in april 2025 gestart met een regionale invulling van de Ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht. Binnen deze ketenaanpak biedt de jeugdgezondheidszorg intensievere begeleiding gericht aan kinderen met overgewicht en hun gezinnen. De JGZ werkt op basis van 1gezin1plan1regisseur en zorgt dat de nodige ondersteuning vanuit medisch, sociaal en maatschappelijk domein (bewegen) wordt ingezet.
2.5.4.1 Faciliteren en stimuleren van buurtparticipatie en (buurt)initiatieven van inwoners en/of organisaties		Sociaal makelaars van Stichting ZO! stimuleren verbinding en participatie op buurtniveau. Zij zetten zich actief in voor het doorbreken van eenzaamheid en het versterken van het informele



		netwerk van inwoners. Dit gebeurt via projecten zoals de Lief & Leedstraten, buurtbudgetten en de jaarlijkse decemberactie. De sociaal makelaars verbinden bewoners met elkaar en verwijzen zo nodig naar aanvullende hulp. Ze vormen daarmee een belangrijke schakel tussen leefwereld en systeemwereld.
2.5.5.1 en 2.5.6.1 Nieuw beleid formuleren over bevorderen mentale gezondheid bij (jong)volwassenen (onderdeel IZA-GALA)		Er is een regionaal plan opgesteld ten behoeve van suïcide preventie. Lokaal wordt met ketenpartners onderzocht (Stichting ZO!, huisartsenzorg, jeugdgezondheidszorg) hoe de samenwerking met de GGZ gestroomlijnd kan worden om tot een integrale benadering van mentale gezondheid te komen.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Binnen het programma IZA/GALA is Stichting ZO! strategisch partner van de gemeente. De stichting is verantwoordelijk voor drie hoofdactiviteiten: het verkleinen van gezondheidsverschillen, het versterken van de sociale basis, en het ondersteunen van mantelzorgers. Dankzij haar lokale verankering en integrale werkwijze levert zij een directe bijdrage aan een gezondere, veerkrachtigere gemeenschap. In 2025 monitort Stichting ZO! de voortgang van deze activiteiten en levert zij input voor de verdere implementatie van het akkoord in 2026.

Hecht (GGD HM)

Bij product 2.5 Volksgezondheid speelt Hecht een belangrijke rol als partner die periodiek rapportages oplevert over volksgezondheidsthema's. Eén van deze rapportages is de Gezondheidsmonitor, die iedere vier jaar wordt uitgevoerd in de regio Hollands Midden. Daarnaast worden ook monitoringsrapportages voor specifieke doelgroepen opgesteld, zoals de monitor jeugd, de monitor volwassenen en ouderen en de monitor jongvolwassenen. Op het gebied van specifieke thema's brengt Hecht cijfers in kaart die onder andere betrekking hebben op de vaccinatiegraad, het alcoholgebruik van jongeren en de mentale en fysieke gezondheid van jongeren. Data en resultaten uit deze rapportages en onderzoeken zijn beschikbaar op <https://eengezonderhollandsmidden.nl>.

Op 2 april 2025 is besloten tot besparingen op ondersteunende diensten en taken. Hierdoor kan Hecht vanaf 2026 minder snel ingaan op verzoeken om ondersteunen of advies. De gezondheidsmonitor blijft beschikbaar.



Wat mag het programma sociaal domein kosten?

2. Sociaal domein bedragen * € 1.000					
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2025	2026	2027	2028	2029
2.1: Algemeen sociaal domein	-68	151	31	31	31
Dekking uitvoeringslasten vanuit SPUK gelden	-	120	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	-18	-	-	-	-
Huisvesting Stichting ZO!	-50	-	-	-	-
Specifieke uitkering ontheemden (lasten)	-2.500	-	-	-	-
Specifieke uitkering ontheemden (baten)	2.500	-	-	-	-
Kleine mutaties	-	31	31	31	31
2.2: Werk en inkomen	-18	25	25	25	25
Alleenverdienersproblematiek	-43	-	-	-	-
Kleine mutaties	25	25	25	25	25
2.3: Jeugd	5	-151	-58	-58	-58
Pilot Alert4You verlengen met 1 jaar	-	-93	-	-	-
Integraal Uitvoeringsplan Jeugd	-	-63	-63	-63	-63
Budget neutraal (product 2.5)	5	5	5	5	5
2.4: Maatschappelijke ondersteuning	-489	-398	-398	-398	-398
Bijstelling Hulp bij Huishouden (WMO)	-500	-400	-400	-400	-400
Kleine mutaties	-	-9	-9	-9	-9
Budget neutraal (product 2.5)	12	12	12	12	12
2.5: Volksgezondheid	-42	-51	-51	-51	-51
Kosten CJG	-25	-34	-34	-34	-34
Budget neutraal (product 2.3 & 2.4)	-17	-17	-17	-17	-17
Totaal	-611	-423	-450	-450	-450

- = nadeel / + = voordeel

Product 2.1 Algemeen Sociaal Domein*Dekking vanuit Specifieke uitkeringen (SPUK)*

Voor de uitvoeringskosten van de specifieke uitkeringen Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de Kinderopvangtoeslagenaffaire (KOT) worden dekkingsmiddelen geraamd op totaal € 120.000 in 2026. Beide uitkeringen zijn incidenteel en zijn bedoeld ter dekking van uitvoeringslasten die voor een deel bij Stichting ZO! Zijn belegd.



*Een incidenteel voordeel van € 120.000 in 2026***Huisvesting Stichting ZO!**

De huidige locatie van Stichting ZO! voldoet niet meer aan de groeiende eisen qua ruimte en toegankelijkheid. Deze situatie heeft geleid tot een bestuursopdracht met als doel een nieuwe, toekomstbestendige huisvestingslocatie te realiseren die beter aansluit bij de huidige en toekomstige behoeften van de stichting. Voor de uitvoering van de bestuursopdracht (het locatieonderzoek) is incidenteel € 50.000 benodigd.

*Een incidenteel nadeel van € 50.000 in 2025***SPUK Ontheemden**

Begin juni 2025 is een voorschot ontvangen van het Ministerie van J&V voor de opvang van Ontheemden ad. € 2,5 miljoen. Aangezien de opvang van ontheemden budgettair neutraal verloopt in de begroting, worden zowel de lasten, als wel de baten in deze Najaarsnota 2025 geraamd.

*Budgettair neutraal lasten en baten in 2025 € 2,5 miljoen***Product 2.2 Werk en Inkomen***Alleenverdienersproblematiek*

Voor 2025 is er een bedrag van € 43.000 euro beschikbaar gesteld via de meicirculaire voor de bekostiging van de alleenverdienersproblematiek in Zuidplas. Zie ontwikkelingen product 2.2 voor nadere toelichting.

*Een incidenteel bedrag van € 43.000 in 2025 (Budget neutraal met programma 6)***Product 2.3 Jeugd***Pilot Alert4you verlengen met 1 jaar*

Alert4you gaat over de samenwerking tussen jeugdhulpprofessionals en pedagogisch medewerkers. Professionals uit de jeugdhulp helpen pedagogisch medewerkers in de kinderopvang bij het herkennen en signaleren van kinderen, die extra ondersteuning nodig hebben. Uit de evaluatie september 2024-mei 2025 blijkt dat Alert4You een meerwaarde heeft voor de kinderen, ouders, kinderopvang en scholen en bijdraagt aan een stevige sociale basis voor jonge kinderen. In Q4 2025 vindt een onderzoek plaats naar de Social Return on Investment van de inzet van Alert4You. In afwachting op de uitkomst van dit onderzoek wordt voorgesteld om ook in 2026 Alert4You in te zetten. Aan de hand van uitkomst van het SROI-onderzoek wordt overwogen of structurele inzet wenselijk en mogelijk is. De kosten voor 2026 bedragen € 93.000 en worden gedekt via een onttrekking uit de reserve sociaal domein. Zie hiervoor bijlage 2.

*Een incidenteel nadeel van € 93.000 in 2026 (dekking reserve Sociaal domein)***Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028**

Na de vaststelling van de visie sociaal en maatschappelijk domein is gestart met het opstellen van het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd (IUJ) voor de jaren 2026-2028. Dit betreft geen nieuw beleid: het plan is een vervolg en verdieping van het in maart 2025 vastgestelde Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025. Kern van het plan is een structurele versterking van de sociale basis voor jeugd.



Ten behoeve van de structurele versterking van de sociale basis voor jeugd wordt vanaf 2026 een structureel bedrag van € 63.000 gevraagd, naast de in het kader van het IUJ 2025 beschikbaar gestelde bedrag van € 50.000. In 2026 en 2027 worden door het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor jeugd via het gemeentefonds (extra middelen Jeugd uit Meicirculaire 2025). Dit betreft geen geormerkt geld.

Een structureel nadeel van € 63.000 vanaf 2026

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Stijgende kosten Hulp bij het Huishouden (HbH)

Voor de post hulp bij het huishouden (openeinderegeling) blijkt de reeds bij de zomernota doorgevoerde bijstelling niet afdoende. De oorzaak hiervan ligt vooral in de grote stijging van de tarieven en alsmede een groei in de aantallen. Voor 2025 is het geschatte tekort € 500.000. Het tekort 2025 werkt structureel door in de jaren daarop. Vanaf 2026 is de geschatte budgetaanvraag € 400.000 structureel. De bijstelling voor 2026 is lager omdat voor 2026 in de zomernota al een extra budget is opgenomen ter compensatie van de groei-effecten. Voorgesteld wordt om het nadeel 2025 te dekken vanuit de reserve Sociaal Domein, zie ook bijlage 2. De dekking van de tariefstijging vanaf 2026 komt uit de stelpost prijs.

Een incidentele onttrekking uit de reserve sociaal domein van € 500.000 in 2025 en een structureel nadeel van € 400.000 vanaf 2026 (dekking vanuit de stelpost prijs)

Product 2.5 Volksgezondheid

Huisvestingskosten CJG

Voor de post CJG Huisvesting is vanaf 2025 een structureel aanvullend budget nodig van € 25.000:

- € 10.000 in verband met de verhuizing, in september 2025, van het CJG Zevenhuizen naar de nieuwe locatie aan de Koning Willem Alexanderlaan 119. De stijging betreft met name servicekosten die in het nieuwe pand moeten worden betaald en ook hogere schoonmaakkosten. De kosten van huur zijn ongeveer gelijk aan de kosten in het huidige pand aan de Dorpsstraat;
- € 5.000 in verband met de indexering van de huurbedragen;
- € 10.000: administratiekosten van 5% die Hecht bij alle gemeenten in rekening brengt voor de administratie van de huisvestingskosten van alle CJG-locaties. Hecht heeft deze kosten abusievelijk niet meegenomen in de berekening voor 2024, waar het beschikbare budget in de gemeentebegroting op is gebaseerd.

De dekking van het aanvullende budget in 2025 komt uit de reserve Sociaal Domein, zie ook bijlage 2.

Incidentele onttrekking van € 25.000 uit de reserve sociaal domein in 2025 en een structureel nadeel van € 25.000 vanaf 2026 (dekking vanuit de stelpost prijs)

Kostenstijgingen aanvullende Diensten CJG

Vanaf 2026 wordt een structureel aanvullend bedrag opgenomen van € 9.200 voor de aanvullende diensten CJG. Het gaat met name om een kostenstijging van de dienst logopedie. Bij deze dienst is sprake van een toename van het aantal kinderen dat wordt gezien door de GGD Hollands Midden i.v.m. de groei van de gemeente. Daarnaast is ook voor een klein deel sprake van loon- en prijscompensatie.

Een structureel nadeel van € 9.200 vanaf 2026 (dekking stelpost prijs)



Programma 3 Maatschappelijk domein

*Zorgen voor goede voorzieningen
op het gebied van sport, onderwijs en cultuur*

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur



Inleiding

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we onze inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente.

Product 3.1 Sport

Algemeen doel product

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Ontwikkelingen

Sport in het gezondheidsdomein

Landelijke kaders als het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) onderstrepen dat sporten en bewegen krachtige preventieve instrumenten zijn voor gezondheid, participatie en inclusie. Ook in Zuidplas krijgt deze visie steeds meer gestalte: we koppelen sport structureel aan welzijn, zorg en onderwijs.

Zo sluiten we de doelen uit GALA expliciet aan op onze maatschappelijke voorzieningen en nemen we actief deel aan programma's als Regionaal Samenwerkingsverband Aangepast Sport Midden-Holland en het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Via Stichting ZO! en de buurtsportcoaches van Sportstichting Zuidplas werken we steeds nauwer samen met zorg- en welzijnsorganisaties én scholen, zodat sport een vanzelfsprekend onderdeel wordt van een gezonde leefstijl voor al onze inwoners.

Uit cijfers van NOC*NSF blijkt dat het aantal inwoners uit gemeente Zuidplas dat lid is van een sportbond ligt op 25,5%. Dit percentage ligt hoger dan het landelijk (24,2%) en provinciaal gemiddelde (21,9%). Gemeente Zuidplas heeft in vergelijking met de rest van Nederland meer leden bij de korfbalbond, golfbond en hippische bond. Daar staat tegenover dat veel minder inwoners zijn aangesloten bij de atletiekbond.

Nationale kampioenen

Zuidplas is trots op al haar kampioenen. Dit jaar zijn er een aantal nationale successen te vieren in het korfbal, volleybal en bij het schieten. CKV D1 en CKC B1 werden Nederlands kampioen in het korfbal. Het Jongens A+ team van ZVH Volleybal werd voor het derde opeenvolgende jaar Nederlands kampioen bij het Nederlands Jeugd Open Club Kampioenschap. In het schieten werd Floris Mutsaers Nederlands kampioen bij het onderdeel 10 meter luchtgeweer staand in de leeftijd t/m 14 jaar. Elise Mutsaers werd Nederlands kampioen bij het onderdeel klein kaliber geweer liggend 50 meter, gemengd t/m 21 jaar.

Buitensportaccommodaties

In het voorjaar heeft de gemeenteraad unaniem ingestemd met het voorstel voor nieuwe sportvelden in Zevenhuizen en Nieuwerkerk aan den IJssel. De velden zijn (kunst)grasvelden voor voetbalverenigingen Groeneweg (nu 4 velden in plaats van 3) en Nieuwerkerk (1 veld) en hockeyclub HC De IJssel (2 velden).

Het beheerplan voor de buitensportaccommodaties is herijkt. Sommige werkzaamheden kunnen later uitgevoerd worden en zijn verplaatst in de toekomst. Daarnaast is vastgesteld dat eerdere inschattingen van indexaties (van 2023 naar 2024 en van 2024 naar 2025) en VAT-kosten (voorbereiding, advies en Toezicht) te laag zijn ingeschat. Dit brengt financiële mutaties met zich mee, die zijn opgenomen in de financiën.

We zijn gestart met gesprekken met sportverenigingen om te bekijken hoe we hen kunnen betrekken bij investeringen en de daaraan gekoppelde huur en



subsidie van de aanleg, renovatie en gebruik van sportvelden. De huuropbrengsten van de buitensportaccommodaties zijn geactualiseerd en zijn (structureel) voor een hoger bedrag opgenomen in de begroting.

De sportparken in Zuidplas zijn bestempeld als 'open' sportparken. We zijn in gesprek met sportverenigingen en andere gebruikers en betrokkenen om vast te stellen of het huidige beleid voldoende is ingericht op het gebied van kaders, co-creatie, handhaving, programmering, ruimtelijk beleid en monitoring.

Binnensportaccommodaties

De Sportstichting Zuidplas en de gemeente hebben een financiële uitdaging vanwege de gestegen energieprijzen, de toenemende personeelskosten (volgens de CAO) en de inflatie. De Sportstichting verwacht een tekort op de begroting van € 834.066, dat gedekt wordt door de exploitatiesubsidie (€ 257.304), de aanvullende subsidie uit de Zomernota (€ 507.438) en het inzetten van de bestemmingsreserve (€ 69.234). Na de zomer zijn de Sportstichting en de gemeente gestart met gesprekken om te komen tot een realistisch en toekomstbestendig financieel meerjarenperspectief. In september is de offerte-uitvraag gestart met als beoogde uitkomst om met ingang 1 januari 2026 een nieuwe BCF-overeenkomst te hebben.

De huidige twee zwembaden lopen binnen afzienbare tijd tegen hun technische grenzen aan. Het Polderbad kan technisch maximaal tot 2031 openblijven, maar vraagt tussentijds steeds meer reparaties. Voor het zwembad in Moordrecht kan met betrekking tot de exploitatiezekerheid geen jaartal gegeven worden en kampt ondertussen met lekkages. De technische installaties in beide baden zijn sterk verouderd en bovengemiddeld gevoelig voor storingen.

Het risico is dus groot dat de bestaande baden niet meer veilig of betrouwbaar te gebruiken zijn voordat een volwaardig alternatief beschikbaar is.

MFC Swanla

In de Zomernota 2025 is aangegeven dat de twee andere stichtingen die binnensportaccommodaties beheren in Zuidplas (Swanla en Op Moer), net als Sportstichting Zuidplas te maken hebben met toenemende financiële druk door externe kostenontwikkelingen. Specifiek met betrekking tot Swanla is benoemd dat we bij de Najaarsnota 2025 terugkomen op de financiële situatie. Met de stichting is hierover de afgelopen periode gesproken. Op 25 augustus heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de betreffende portefeuillehouders en het stichtingsbestuur. Daar is onder andere gesproken over de huidige financiële situatie en de toekomstige situatie vanaf 2026. Duidelijk is dat de financiële situatie aandacht vraagt. Net als Sportstichting Zuidplas wordt de stichting geraakt door gestegen energieprijzen, toegenomen personeelslasten en inflatie. Ook biedt de stichting activiteiten aan voor specifieke doelgroepen in Zuidplas (senioren, jongeren) die een belangrijke maatschappelijke meerwaarde hebben, maar niet altijd kostendekkend uitgevoerd kunnen worden.

In navolging op de negatieve resultaten over boekjaar 2024 (€ -35.761), 2023 (€ -11.567) en 2022 (€ -28.413) heeft Swanla aangegeven te verwachten het jaar 2025 te zullen afsluiten met een negatief resultaat van circa € 40.000 (in lijn met 2024). Daarnaast heeft de stichting inmiddels een negatief eigen vermogen van € -21.154. Voorgesteld wordt om incidenteel het tekort in de exploitatie 2025 van circa € 40.000 te dekken. Verder is afgesproken om met Swanla toe te werken naar een passende meerjarenbegroting vanaf 2026, omdat ook de meerjarenbegroting 2026-2029 een jaarlijks tekort van € 40.000 laat zien. Dit wordt gekoppeld aan het traject om te komen tot een nieuwe BCF-subsidieovereenkomst voor de periode 2026-2029. Daarnaast zetten we als eigenaar van de accommodatie in op verdere verduurzaming, waardoor de lasten voor de stichting afnemen. In paragraaf 5.3 staat de verduurzaming van Swanla vermeld.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat uw raad bij de Zomernota 2025 [Motie M65](#) Compensatie maatschappelijke instellingen i.v.m. ozb verhoging niet-woningen. Naar verwachting gaat de Ozb niet-woningen stijgen vanaf 2026 en deze motie roept op tot onderzoek naar eventuele compensatie. De term maatschappelijke voorziening bakenen wij af als: partijen met wie wij reeds een structurele instellingssubsidie relatie hebben. Immers, het instrument subsidie zou de enige mogelijkheid zijn om voor deze Ozb stijging te compenseren. Wij hebben onderzocht wat de gemiddelde impact van de Ozb stijging voor deze



partijen is. Dit is gemiddeld 0,26% van het bedrag dat deze partijen aan subsidie ontvangen. Voor Op Moer en Swanla gaat het waarschijnlijk om een bedrag tussen € 600 en € 900 kostenstijging. Omdat dit ten opzichte van de subsidies bedragen zijn die relatief gering zijn, stellen wij voor om geen aparte Ozb compensatie toe te passen. Bij het beoordelen van de financiële situatie van stichtingen met wie wij een subsidierelatie hebben, zal het totale financiële plaatje beoordeeld worden.

Doelstellingen en inspanningen

De doelstelling(en) en inspanning(en) behorende bij het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie zijn integraal onderdeel van een aantal andere doelstellingen. Om die reden zijn hier geen separate doelstellingen en inspanningen op het gebied van sport opgenomen. Daarnaast streven we er naar de beweegcijfers van onze inwoners te verhogen en onze sportaanbieders vitaal en gezond.

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel product

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Ontwikkelingen

Op basis van de [Visie op Onderwijs](#) en vanuit de [Lokale Educatieve Agenda](#) (LEA) en het [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs](#) (IHP), alle vastgesteld in 2023, is en wordt gewerkt aan de concrete uitwerking van de doelstellingen met betrekking tot onderwijshuisvesting, de aansluiting tussen onderwijs en zorg en thuisnabij onderwijs. Met de schoolbesturen zetten we in op het verlengen van de looptijd van de Lokale Educatieve Agenda tot en met 2026, vanuit de constatering dat de agenda goed aansluit op de Visie op Onderwijs. In de eerste helft van het schooljaar 2026-2027 zal een nieuwe LEA vorm krijgen. De in 2023 gestarte taalklassen in het basisonderwijs hadden in 2024 te maken met een veel lager dan verwachte instroom. Dit heeft geleid tot het besluit van het bestuur van één van beide taalklassen om de klas niet te continueren. Inzet blijft taalonderwijs in Zuidplas zelf. Ook in het voortgezet onderwijs is sinds 2024 het taalonderwijs meer thuisnabij mogelijk door een nieuwe ISK-school (internationale schakelklas) in Capelle (voorheen was Gouda het meest nabij). Voor de aansluiting tussen onderwijs en zorg is van belang dat in de regio Aan den IJssel eenzelfde methodiek voor 'integraal arrangeren' wordt uitgerold als in regio Midden-Holland. Voor het nieuwe schooljaar (2025-2026) zijn afspraken gemaakt voor de inzet van een jeugdhulpdeskundige als eerder in de pilot Koningskwartier. In het directeurenoverleg Zuidplas wordt concreet vormgegeven aan doorgaande leer- en zorglijnen door samenwerking in warme overdracht tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs en uitwisseling op inhoud rond bijvoorbeeld rekenen – wiskunde. Terwijl de haalbaarheidsonderzoeken en projectplannen uit het IHP worden uitgevoerd, melden de eerste schoolbesturen zich voor het starten van scholen in Cortelande. Inmiddels zijn er vier initiatieven bij het ministerie aangemeld waarvan er dit jaar al één is toegekend. De andere drie besturen bereiden hun aanvraag verder voor en dienen deze in Q4 2025 in bij het ministerie. Vlak voor de zomer hebben de twee schoolbesturen voor Voortgezet Onderwijs die nu al in Nieuwerkerk aan den IJssel gesitueerd zijn laten weten dat zij een melding hebben gedaan bij het ministerie voor een initiatief om samen een nieuwe school te stichten. Dit betreft een school, inclusief eindonderwijs voor havo en vwo. De besturen zijn voornemens hun aanvraag in Q4 2025 in te dienen en uitsluitel vanuit het ministerie volgt dan in 2026. Gemeente Zuidplas werkt aan een plan om te kunnen voorzien in flexibele onderwijshuisvesting waarmee we scholen sneller kunnen uitbreiden en weer kunnen afbouwen.



Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.2.1. Er is sprake van een consistent en herkenbaar beleid rond onderwijs.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.1 De in december 2023 vastgestelde Visie op Onderwijs dient als richtinggevend kader. Uitvoeringsprogramma's, projecten en beleidskeuzes zijn gebaseerd op en worden getoetst aan deze integrale visie. De visie, de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vormen de basis voor en zijn vast agendapunt in de overleggen met schoolbesturen en –directeuren.		Dit is afgerond en ingebed in de samenwerking met de scholen, daarin wordt doorlopend verband gelegd tussen de visie en de uitvoering.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.2.2. Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent:

- A) De onderwijsinhoudelijke aspecten uit de Onderwijsvisie, zoals beschreven in Hoofdstuk 3 Visie en Beleidsambities van het IHP, spelen een leidende rol in de bouwprojecten.
- B) Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik.
- C) Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen:
 - tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening.
 - tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.2.1 Afronden van diverse haalbaarheidsonderzoeken op grond van het IHP 2023-2027.		De haalbaarheidsonderzoeken in Oud-Verlaat (Nessevliet) en Nieuwerkerk (wijk Dorrestein) zijn afgerond en in het najaar 2025 neemt het college een besluit over vervolgtraject(en). De haalbaarheidsonderzoeken voor de scholen in Zevenhuizen en Moordrecht zijn in Q3 in gang gezet.



3.2.2.2 Uitvoeren van diverse projectplannen volgens het vastgestelde Uitvoeringsprogramma.		Het Project Uitbreiding KC Koningskwartier is voorspoedig verlopen. De oplevering van de vier extra lokalen heeft voor de start van het nieuwe schooljaar plaatsgevonden. Uiteindelijk is deze opgave in een jaar tijd gerealiseerd. Uit het vorige IHP lopen nog de projecten Nieuwbouw scholen Nieuwerkerk, wijk Zuidplas en Uitbreiding scholen Nieuwerkerk, wijk Esse.
---	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.2.3. Het realiseren van volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.3. Samen met de schoolbesturen het proces uitwerken voor deze specifieke opgave uit het IHP 2023-2027. Een belangrijk onderdeel van dit proces is een locatieonderzoek dat in 2025 plaatsvindt.		Voor de twee scholen voor Voortgezet Onderwijs is het locatieonderzoek in Q3 afgerond als eerste fase van het haalbaarheidsonderzoek. In Q4 start de volgende fase: het verder onderzoeken van de kansrijke locaties.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.2.4. In 2025 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorg aanbod (ten opzichte van 2022).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.4.1 Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.		In de regionale uitvoeringsagenda's passend onderwijs wordt vormgegeven aan speerpunten op gebieden als thuiszitters, integrale arrangementen onderwijs en zorg en collectieve zorginzet, zowel in Midden-Holland als bij de IJsselgemeenten. De thema's passend, inclusief en thuisnabij onderwijs uit de LEA zijn vaste agendapunten bij de overleggen met schoolbestuurders en –leiders. Langs deze weg worden 6 maal per jaar de stand van zaken, successen en knelpunten besproken. In het overleg met schoolleiders en

		locatiemanagers kinderopvang worden afspraken gemaakt over doorgaande zorg- en leerlijnen en wordt de verbinding gelegd met (maatschappelijke) thema's als sport, gezondheid, milieu, cultuur, burgerschap en veiligheid
3.2.4.2 Vervolg geven en verbreden van de pilot IKC.		Met twee scholen en hun besturen wordt de uitrol van de inzet van een jeugdhulpdeskundige in school (analoog aan de pilot) voorbereid voor de start van het schooljaar 2025-2026. Met een andere school, die een andere vorm van integratie van onderwijs, kinderopvang en zorg implementeert, worden afspraken gemaakt over gezamenlijke monitoring van deze inzet.
3.2.4.3 Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.		Thuisnabij onderwijs is onderdeel van de Lokale Educatieve Agenda en is van daaruit vast agenda-onderwerp bij het OOGO. De in eerste instantie twee en per schooljaar 2025-2026 één taalklas(sen) in het primair onderwijs zorgen ervoor dat betreffende kinderen niet langer op taalklassen in buurgemeenten zijn aangewezen. Anderstalige leerlingen in het voortgezet onderwijs waren tot mei 2024 aangewezen op de Internationale Schakelklas (ISK) in Gouda, inmiddels kunnen zij ook terecht bij een nieuwe ISK, in Capelle. In regio Aan den IJssel wordt in het kader van de ontwikkelagenda passend onderwijs de werkwijze integraal arrangeren (van onderwijs en zorg) overgenomen die al in Midden-Holland wordt gebruikt.

Verbonden partijen

Stichting ZO!

Stichting ZO! verzorgt het schoolmaatschappelijk werk op de basisscholen en levert de jeugdhulpdeskundige in het KC Koningskwartier. Voor en met de scholen die in 2025-2026 (analoog aan de pilot Koningskwartier) willen gaan werken met een jeugdhulpdeskundige vindt voorbereidend overleg plaats vanuit Stichting ZO!

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel product

Een belangrijk speerpunt binnen de [Cultuurvisie](#) is: 'Cultuur is van iedereen, voor iedereen. Cultuur is overal of zou overal kunnen zijn'. In 2024 is afgesproken dat de cultuurvisie herijkt zal worden. Dit betekent dat we de diverse speerpunten uit de huidige visie tegen het licht houden en dat we nieuwe accenten kunnen bepalen. Een en ander krijgt zijn beslag in 2025. Het voornemen om dwarsverbanden met andere beleidsterreinen nadrukkelijk op te zoeken, zal



zeker voorop blijven staan. Het is namelijk algemeen bekend dat cultuur een preventieve werking heeft en bijdraagt aan het voorkomen van problemen zoals eenzaamheid, stress en depressie.

Ontwikkelingen

Lokaal

Cultuurvisie

In de eerste helft van 2025 is, in afstemming met het culturele veld, gewerkt aan de herijking van de cultuurvisie. De Cultuurvisie 2025 draagt de titel 'Kansen voor een kleurrijke toekomst'. Deze titel benadrukt het belang van cultuur. Cultuur verbindt mensen, vertelt verhalen en geeft kleur aan het dagelijks leven. Daarnaast draagt cultuur bij aan Positieve gezondheid en mentaal welzijn, maar ook aan kansengelijkheid en inclusie. De Cultuurvisie 2025 levert inhoudelijke input voor andere visies en beleid in de gemeente. Het toepassen van een integrale benadering vergroot de impact en zorgt voor wederzijdse versterking van het beleid. In de uitvoering verbinden we cultuur daarom met andere beleidsterreinen zoals onderwijs, zorg en welzijn maar ook met gebiedsontwikkeling, recreatie, etc.

Erfgoed

Cultuur en erfgoed zijn nauw met elkaar verweven. De gemeente is zuinig op haar erfgoed. Enerzijds wordt duurzame herbestemming en het toekomstbestendig maken van erfgoed aangejaagd door eigenaren te adviseren. Anderzijds handhaaft de gemeente op de instandhoudingsplicht voor erfgoed en spreekt zij eigenaren niet alleen aan op deze plicht, maar treedt zij tevens handhavend op tegen geconstateerde overtredingen. Tot slot wordt de kenbaarheid van erfgoed steeds verder vergroot, onder meer door de prominente rol in projecten (zoals de gebiedspaspoorten) en de vergroting van zichtbaarheid door het aanbrengen van monumentenschildjes.

Regionaal

Samenwerking

De gemeenten in de Regio Midden-Holland werken nauw samen op het gebied van cultuur. Daarnaast is de samenwerking met ander regio's, de Provincie Zuid-Holland en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) in 2025 geïntensiveerd. Het convenant dat in 2025 werd afgesloten, draagt bij aan de versterking van cultuur door kennis te delen en informatie uit te wisselen. De regio-specifieke afspraken richten zich op onderwerpen zoals innovatief samenwerken, Cultuureducatie met Kwaliteit, Immaterieel erfgoed, brede welvaart, etc. Het achterliggende doel is cultuur voor inwoners toegankelijk, bereikbaar en aantrekkelijk te houden.

Omgevingswet

De grote regionale en landelijke ontwikkeling op het gebied van erfgoed betreft de implementatie van de Omgevingswet. De gemeente Zuidplas is één van de gemeentes in het Groene Hart (en breder in Zuid-Holland) die hiermee grote stappen maakt en een voorbeeldfunctie heeft. Middels actieve kennisuitwisseling met andere overheden en het Erfgoedhuis Zuid-Holland zet de gemeente actief in op de meest accurate borging van ons erfgoed onder de Omgevingswet, door te leren van *best practices* elders en haar eigen ideeën over erfgoed onder de Omgevingswet actief uit te dragen.



Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Huidig cultuurbeleid continueren.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
3.3.1. Inwoners worden in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.								
3.3.2. Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 70% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteiten aanbod is gestabiliseerd.								
3.3.3. Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.								
3.3.4. Bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten worden koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.								
3.3.5. Het aanbod van erfgoedevenementen is uitgebreid.								
Effectindicator	Realisatie 2019 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting medio 2026	
3.3.2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	Niet bekend	Niet bekend	≥ 70%	79%	79%	≥ 70%	
3.3.2.2 Tevredenheid over culturele activiteiten aanbod	22%	Niet bekend	Niet bekend	≥ 22%	22%	22%	≥ 22%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.3.1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren, waarbij er volop aandacht is voor de samenwerking met het onderwijsveld (cultuureducatie) en het zorg en welzijnsveld (in aansluiting op projecten ter bestrijding van eenzaamheid, stress en depressie).		Op scholen, in dorpshuizen, in verzorgingshuizen en op andere plekken vinden tal van activiteiten plaats. Culturele organisaties maken gebruik van de mogelijkheid om het aanbod zichtbaar te maken op de Uit-agenda die maandelijks verschijnt.
3.3.1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas onderhouden we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückeburg. De Stichting Internationale Betrekkingen is (in samenspraak met de gemeente) verantwoordelijk voor de organisatie en de uitvoering van de jumelage-activiteiten.		In Q3 wordt het 50-jarig bestaan van de jumelage ook in Zuidplas gevierd met een delegatie van verenigingen en het gemeentebestuur uit Bückeburg.

3.3.3.1 Een uitvoeringsprogramma opstellen in samenspraak met de klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.		Besloten is om de Erfgoedvisie op dit moment niet te actualiseren, aangezien in de Omgevingsvisie de verouderde passages al worden herijkt.
3.3.4.1 Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.		Erfgoed is één van de pijlers voor ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van herbestemmingsopgaven of als drager van gebiedsidentiteit bij andere ruimtelijke ontwikkelingen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de (directe) omgeving van erfgoed wordt bovendien gekeken naar een betere beleving van het monument en de monumentale waarden. Dit zal worden geborgd in het ruimtelijk beleid.
3.3.5.1 Stimuleren van onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.		De gemeente ondersteunt, waar mogelijk, erfgoedinitiatieven vanuit het veld en betreft organisaties bij diverse ontwikkelingen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.3.6. Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een visie op maatschappelijke voorzieningen op voor de gehele gemeente die leidraad kan zijn voor het voorzieningenprogramma.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.3.6 We stellen in Q2 2025 een visie op maatschappelijke voorzieningen vast voor de gehele gemeente.		De Visie maatschappelijke voorzieningen 2025-2040 is door de raad vastgesteld in Q3. Dit gebeurde gelijktijdig met de Integrale visie sociaal- maatschappelijk domein, de Cultuurvisie 2025 en de herijking van het Subsidiebeleid.

Wat mag het programma maatschappelijk domein kosten?

3. Maatschappelijk domein bedragen * € 1.000					
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2025	2026	2027	2028	2029
3.1: Sport	39	49	49	5	5
Vrijval stelpost kapitaallasten sportpark Swanla	-	52	52	52	52
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	51	-	-	-	-
Huuropbrengsten sportparten en accommodaties	28	28	28	28	28
Actualisatie sportaccommodaties	-	-13	-13	-57	-58
Verduurzaming sporthal De kleine Vink	-	-18	-18	-18	-17
Exploitatietekort Dorpshuis Swanla 2025	-40	-	-	-	-
Budget neutraal	-	-	-	-	-
3.2: Onderwijs	215	46	-94	-94	-94
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	215	-	-	-	-
Actualisatie IHP Onderwijshuisvesting	-	31	31	30	30
Tijdelijke huisvesting Comenius	-	-40	-120	-120	-120
Huurkosten Donge	-	60	-	-	-
Krediet Turfhuis Moordrecht	-	-5	-4	-4	-4
3.3: Cultuur	0	-	-	-	-
Totaal	255	95	-45	-89	-90

Product 3.1 Sport*Vrijval stelpost kapitaallasten sportpark Swanla*

De kapitaallasten blijken dubbel geraamd te zijn (functioneel en via een stelpost).

Derhalve kan één raming komen te vervallen.

Voordeel van € 52.000 vanaf 2026

Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (diverse programma's)

Dit betreft de bijstelling o.b.v. de werkelijke investeringen uit de Jaarrekening 2024. Het totale voordeel, verspreid over alle programma's, is € 221.000.

Huuropbrengsten sportparken en accommodaties

De huuropbrengsten zijn geactualiseerd. Dit betekent een structureel hogere huuropbrengst miv 2025 van afgerond € 28.000.

Een structureel voordeel van € 28.000 vanaf 2025.



Herijking investeringen sportaccommodaties

In samenwerking met een extern bureau zijn de investeringskredieten voor de sportaccommodaties geactualiseerd.

Dit heeft geleid tot aanpassingen van een aantal kredieten in 2025 tot een bedrag van € 334.181. Een drietal kredieten worden doorgeschoven naar 2027 voor een bedrag van € 386.636. Per saldo geeft dit vanaf 2026 een nadelig effect in de vorm van kapitaallasten.

Voor 2026 tot en met 2029 nadelen van respectievelijk € 13.269, € 13.269, € 57.364 en € 57.961.

Verduurzaming Sporthal De Kleine Vink

Deze verduurzamingsmaatregel levert een beperkte besparing op de energielasten op, maar zorgt wel voor een aanzienlijke reductie van de CO2-uitstoot. Daarmee draagt ook deze investering bij aan het behalen van onze lokale en Europese klimaatdoelstellingen. Ondanks dat de terugverdiendtijd financieel minder gunstig is, blijft het een waardevolle investering vanwege het positieve effect op de duurzaamheid van onze vastgoedportefeuille.

Voor dit project is een subsidie van € 146.000 toegekend vanuit de DUMAVA-regeling van het Rijk. Aanvullend is een investering nodig van € 215.000.

De hieruit voortvloeiende kapitaallasten worden in deze Najaarsnota 2025 vanaf 2026 verwerkt.

Voor 2026 tot en met 2029 nadelen van respectievelijk € 18.095, € 17.844, € 17.593 en € 17.343.

Exploitatietekort Dorpshuis Swanla 2025

De stichting sluit al een aantal jaar op rij het boekjaar financieel af met een negatief resultaat. In de beeldvorming lijkt Swanla er goed voor te staan, echter laat de financiële realiteit negatieve cijfers zien. Na een bestuurlijk overleg (augustus 2025) wordt nu voorgesteld om het tekort over het boekjaar 2025 van Swanla ad. € 40.000 op te nemen als budgetaanvraag in deze Najaarsnota 2025.

Voor 2025 een nadeel van € 40.000.

Toelichting budgetneutraal: SPUK Sport

Deze specifieke uitkering Stimulering sport verloopt budgettair neutraal in de begroting. In deze Najaarsnota 2025 worden zowel de lasten, als wel de baten ad. € 40.000 2025-2029 geraamd.

Budgettair neutraal lasten en baten 2025-2029 € 40.000.

Product 3.2 Onderwijs*Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (diverse programma's)*

Dit betreft de bijstelling o.b.v. de werkelijke investeringen uit de Jaarrekening 2024. Het totale voordeel, verspreid over alle programma's, is € 215.000.

Actualisatie Integraal Huisvestingplan (IHP)

Er heeft een actualisatie van het IHP plaats gevonden, waarbij een drietal kredieten af geraamd kunnen worden, c.q. kunnen komen te vervallen. Voor de permanente lokalen Moerkapelle was een totaal krediet beschikbaar gesteld van 3,7 miljoen. Bij de bouw/uitvoering bleken er meevallers te zijn. Dit laat in het meerjarenbeeld vanaf 2026 een voordeel zien op de kapitaallasten.

Concreet gaat het om;



- Permanente lokalen MKP 1^e inrichting € 13.000,
- Tijdelijke huisvesting 1^e inrichting NWK Esse Zoom € 17.000 en
- Permanente lokalen Moerkapelle € 730.000.

Een voordeel van € 30.900 in 2026, € 30.592 in 2027, € 30.284 in 2028 en € 29.976 in 2029

Tijdelijke huisvesting Comenius

In de raadsvergadering van 4 april 2023 is besloten om in te stemmen met de bekostiging van de voorziening tijdelijke huisvesting voor het Comenius College Nieuwerkerk. De beschikking voor de tijdelijke huisvesting moet verlengd worden.

Voor 2026 tot en met 2029 nadelen van respectievelijk € 40.000, € 120.000, € 120.000 en € 120.000.

Huurkosten Donge

Aangezien we pas vanaf 2027 gaan huren, kunnen de huurkosten voor Donge voor 2026 worden afgeraamd. Dit betekent een éénmalig voordeel voor 2026 van € 60.000.

Een éénmalig voordeel van € 60.000 in 2026.

Krediet Turfhuis Moordrecht

Bij het Turfhuis in Moordrecht moeten constructiefouten hersteld worden. In een eerder stadium is gekeken of de aannemer aansprakelijk gesteld kon worden. Vanwege de verlopen garantietermijn was dat echter niet meer mogelijk. Concreet gaat het om de volledige vervanging van de gootconstructie en herstelwerkzaamheden voor het metselwerk. Gevraagd wordt om hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 67.000 en af te schrijven in 20 jaar, conform de financiële verordening (bouwkundige aanpassingen-levensverlengend). Per saldo geeft dit vanaf 2026 een nadelig effect in de vorm van kapitaallasten.

Voor 2026 tot en met 2029 nadelen van respectievelijk € 4.523, € 4.464, € 4.405 en € 4.347.

Product 3.3 Cultuur

Budgettair neutraal SPUK Bibliotheekvoorzieningen (Bieb)

Voor deze specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen is in 2025 op basis van een voorlopige beschikking € 82.179 ontvangen. In deze Najaarsnota 2025 worden zowel de lasten, als wel de baten ad. € 82.179 voor 2025 geraamd.

Budgettair neutraal lasten en baten 2025 € 82.179.

Budgettair neutraal SPUK Informatiepunten digitale overheid (IDO)

Voor deze specifieke uitkering IDO is in 2025 op basis van een voorlopige beschikking € 43.959 ontvangen. In deze Najaarsnota 2025 worden zowel de lasten, als wel de baten ad. € 43.959 voor 2025 geraamd. Met betrekking tot digitale informatiepunten geldt dat wij in de Septembercirculaire 2025 € 40.000 structureel vanaf 2026 ontvangen. Deze middelen blijven gereserveerd tot afweging bij de Zomernota 2026. Zie ook de toelichting op programma 6.

Budgettair neutraal lasten en baten 2025 € 43.959.



Budgettair neutraal SPUK Cultuur Impuls Jongeren (CIJ)

Voor deze specifieke uitkering CIJ is in 2025 op basis van een voorlopige beschikking € 117.797 ontvangen. In deze Najaarsnota 2025 worden zowel de lasten, als wel de baten ad. € 117.797 voor 2025 geraamd.

Budgettair neutraal lasten en baten 2025 € 117.797



Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling
- 4.6 Duurzaamheid



Inleiding

Onze gemeente kenmerkt zich door haar ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van energie en klimaat.

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Algemeen doel product

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de omgevingswet in werking getreden als ook de Wet Kwaliteit Borging (WKB). Inmiddels gaan we het derde jaar in onder de nieuwe omgevingswet. Alle werkprocessen zijn aangepast om conform de omgevingswet te werken, zoals het instellen van de intake- en omgevingstafel om initiatieven integraal te kunnen beoordelen. Daarnaast worden de eerste wijzigingen van het omgevingsplan voorbereid en worden er steeds meer buitenplanse omgevingsplan activiteiten aangevraagd. Het programma implementatie Omgevingswet is afgerond en overgedragen aan het cluster Ruimtelijk Beleid. We zitten echter nog steeds in een transitiefase tot eind 2031 en zullen ons moeten blijven ontwikkelen op het gebied van de Omgevingswet.

Gebiedspaspoorten

In 2025 blijven we inzetten op het behoud en versterken van de fysieke leefomgeving in en grenzend aan de dorpen. De Omgevingsvisie Zuidplas 2040 is in 2021 vastgesteld en de gemeente is aan de slag met de uitwerking van de lange termijn ambities. Eerder stelde u op 24 januari 2023 het Gebiedspaspoort Zevenhuizen vast, op 25 oktober 2023 nam u een positief besluit over het Gebiedspaspoort Moerkapelle en op 8 oktober 2024 ging u ook akkoord met het Gebiedspaspoort Moordrecht. In 2025 werken we aan het opstellen van het gebiedspaspoort voor het laatste dorp: Nieuwerkerk aan den IJssel.

Tot en met 2024 rapporteerde het college jaarlijks in het Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO) over de uitvoering van de vastgestelde gebiedspaspoorten. Vanaf 2025 legt het college de financiële keuzes aan u voor in het Meerjaren Perspectief Grondbedrijf (MPG) en de reguliere P&C-cyclus. De inhoudelijke voortgang over de gebiedspaspoorten leest u terug in de webapplicatie van het Projectenboek Zuidplas. U vindt daar onder andere informatie met betrekking tot de beslispunten uit de raadsvoorstellen die u vaststelt. Daar waar sprake is van aangenomen moties, krijgt de voortgang daarvan eveneens een plek op de projectpagina. Verder behoudt de gemeente Zuidplas na vaststelling van een gebiedspaspoort het contact met de participanten. Het streven is om 1 á 2 keer per jaar de Smaakmakers (inwoners) en stakeholders (ondernemers en maatschappelijke organisaties) mee te nemen in de voortgang.



Omgevingsplan

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeente een Omgevingsplan van rechtswege. Dit omgevingsplan bestaat uit een tijdelijk deel (alle oude bestemmingsplannen en verordeningen van de gemeente en bruidsschat regels) en een nieuw deel (wat op dit moment nog leeg is, met uitzondering van bruidsschatregels). Het omzetten van regels van het tijdelijke deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moet eind 2031 klaar zijn.

Na vaststelling worden de gebiedspaspoorten vertaald in de omgevingsvisie en daarna het omgevingsplan. Beide producten (geactualiseerde omgevingsvisie en wijziging omgevingsplan) worden daarna aangeboden aan de gemeenteraad ter vaststelling. Ook voor het landelijk gebied rondom alle dorpen zal een wijziging omgevingsplan worden opgesteld en aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van de eerste wijziging omgevingsplan. De verwachting is dat deze eind 2025 aan de raad voorgelegd wordt ter vaststelling begin 2026.

In het Omgevingsplan voor de héle gemeente wordt gewerkt aan actueel ruimtelijk beleid, waarbij voldoende mogelijkheden zijn om mee te denken met initiatiefnemers en de ambities, zoals geformuleerd in de omgevingsvisie, te realiseren. In deze fase zal de gemeente ook kijken naar de dienstverlening in de vorm van toepasbare regels. Met deze producten bieden we ruimte aan initiatieven binnen en rondom de dorpen, met de nadruk op optimaliseren van maatschappelijk rendement.

Omgevingsvisie

De gemeente heeft in 2021 de Omgevingsvisie vastgesteld zonder Cortelande. In 2025 zijn de grenzen van de Omgevingsvisie aangepast en is de Omgevingsvisie gepubliceerd op het DSO. Het college streeft ernaar om de Omgevingsvisie Zuidplas te actualiseren, zodra voor alle vier de bestaande dorpen een gebiedspaspoort is opgesteld. Idealiter herhaalt deze cyclus zich om de vier jaar.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Ruimte geven aan ondernemers.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
4.1.1.	We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit leidt uiteindelijk tot snellere en betere besluitvorming met ruimte voor maatwerk. Dit vraagt om een integrale werkwijze van de gemeente, inwoners, bedrijven en belanghebbende. Hierdoor wordt het vestigingsklimaat aantrekkelijker.	
4.1.2.	We behandelen de initiatieven van ondernemers en inwoners op de intake- en omgevingstafel om hen beter te informeren over de wenselijkheid en haalbaarheid van hun initiatieven.	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.1.1.1 We streven ernaar om 95 % van de aanvragen voor alle binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteit binnen de wettelijke reactietermijn af te handelen.		Momenteel ligt deze inspanning iets achter op schema voor het jaar 2025. Op dit moment wordt 89% van de aanvragen binnen de wettelijke termijn afgehandeld (periode 1-1-2025 t/m 30-6-2025).

4.1.1.2 In 2025 wordt een (deel)omgevingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad.		Momenteel loopt deze inspanning iets achter op schema, beoogd wordt een eerste (deelplan) aan te bieden aan de raad in Q1 van 2026.
4.1.2.1 De wenselijkheid en haalbaarheid van initiatieven van ondernemers en inwoners wordt op de intake- en omgevingstafel besproken, waarbij wordt gestreefd binnen 12 weken een antwoord te geven.		Momenteel ligt deze inspanning op schema.

Verbonden partijen

Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

De Omgevingsdienst Midden-Holland draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving door:

1. Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuadvies (geluid, bodem, lucht, etc.).
2. Uitvoering van de vergunningverlening en handhaving op de Bouw- en woningtoezicht op grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.

Bovenstaande taken die door de ODMH worden uitgevoerd dragen bij aan de doelstellingen en inspanningen met betrekking tot het beter faciliteren van ondernemers en inwoners.

Product 4.2 Wonen

Algemeen doel product

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Ontwikkelingen

Wetsvoorstel Wet Versterking Regie Volkshuisvesting

Dit wetsvoorstel is op 6 maart 2024 ingediend bij Tweede Kamer en aangenomen in de Tweede kamer op 3 juli 2025. In het najaar van 2025 wordt deze behandeld in de Eerste Kamer. Deze wet wijzigt de Huisvestingswet 2014, Omgevingswet, De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Woningwet. De overheid wil meer regie pakken op de aantallen woningen en locaties, op betaalbare woningen en verdeling daarvan en het verstevigen van lokale prestatieafspraken. Ook komt een gemeentelijke woonvisie met dit wetsvoorstel te vervallen en wordt omgezet in een volkshuisvestelijk programma onder de Omgevingswet. In het volkshuisvestelijk programma worden de percentages voor sociale huur (30%) en andere categorieën evenals 2/3e betaalbaar opgenomen op last van de instructieregels die volgen vanuit het Rijk naar aanleiding van de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting.



Woonwagenstandplaatsen

Er ligt een (wettelijke) opgave om extra woonwagenstandplaatsen te realiseren in Zuidplas om te voorzien in de behoefte. In het (tijdelijk) omgevingsplan (CHW bestemmingsplan Middengebied Zuidplaspolder 1) van het Middengebied zijn 6-8 standplaatsen opgenomen. De stedenbouwkundige inpassing hiervan en de kansen voor gefaseerde realisatie in de ontwikkeling van Cortelande wordt onderzocht. Daarnaast is binnen de fasering inmiddels een locatie onderzoek uitgevoerd. Daarnaast wordt gewerkt aan nieuw (toewijzings-)beleid voor bestaande en nieuwe woonwagenstandplaatsen in de gemeente.

Wet schrappen voorrang statushouders

De Tweede Kamer heeft op 3 juli 2025 de *Wet schrappen voorrang vergunninghouders* aangenomen, hiervoor geldt dezelfde tijdsad als de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. Als deze wet door de Eerste Kamer wordt aangenomen dan heeft dat gevolgen voor de voorrangpositie van statushouders. De Huisvestingsverordening moet dan ook hierop worden aangepast, omdat statushouders in Zuidplas nu direct bemiddeld worden naar een woning (is voorrang). Het is nog de vraag welke consequenties deze wet precies heeft en of de taakstelling voor statushouders blijft voortbestaan. Als de wet wordt aangenomen, kan dat effecten hebben op (de effecten van) het huidige woonruimteverdelingssysteem (B/L-score)

Wijziging provinciaal omgevingsbeleid

De Provincie Zuid Holland pakt in het kader van de Woondeals meer regie op gemeentelijke woningbouwprogramma's. In de Omgevingsverordening is opgenomen dat gemeenten met minder dan 27% sociale huur minimaal 34% sociale huur moeten programmeren in nieuwbouw. Zuidplas heeft 24% sociale huur. Om hiervan af te kunnen wijken heeft Zuidplas in 2025 een groeipad sociale huur opgemaakt. Dit groeipad is voldoende beschouwd door de Provincie. Dit plan kan gebruikt worden om 30% sociale huur in nieuwe projecten te blijven hanteren, echter geeft het geen garantie dat de Provincie ook instemt met 30%. Dit kan dus in de praktijk van invloed zijn op beoordeling en de haalbaarheid van projecten.

Regionale Woonzorgvisie

In 2025 is de regionale woonzorgvisie als koers opgeleverd. De regio staat aan de vooravond om hierover uitvoering- en verdeelafspraken te maken. Hier wordt eind 2025 mee gestart en loopt door in 2026. De uitkomsten moet de gemeente verankeren in het op te stellen volkshuisvestelijke programma.

Woontopafspraken

Eind 2024 zijn door het Rijk woontopafspraken gemaakt over de realisatie en versnelling woningbouw. In 2025 worden gewerkt aan de uitwerking van deze afspraken, zoals onder andere het herijken en concretiseren van de Regionale Realisatie Agenda Wonen Midden-Holland (regionale woondeal). De investeringscapaciteit van corporaties in Midden-Holland blijft nog steeds een aandachtspunt, waar het Rijk van op de hoogte is (zie ook de Tweede Kamer vragen van kamerlid Grinwis). In regionaal verband wordt gewerkt aan onderlinge solidariteit en versnelling van woningbouwprojecten.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.



Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

- 4.2.1. In 2026 voldoet het woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar voor 95% aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar, waaronder 30% sociale huur, 10% middenhuur en koopwoningen tot € 390.000 (prijspeil 2024).
- 4.2.2. We stimuleren passende huisvesting voor doelgroepen met specifieke aandacht voor arbeidsmigranten, starters en ouderen zodat zij zich kunnen vestigen in Zuidplas.

Effectindicator	Nulmeting	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting2026		
4.2.1. Woningbouwprogramma dat de komende 10 jaar voldoet aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar	onbekend	82%	83%	89%	93%	≥ 95%	≥ 95%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.1.1 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.		Momenteel wordt gewerkt met een lokale woningbouwmonitor in Excel. In Q3 2025 is bekeken hoe we deze monitor kunnen omzetten in een digitaal dashboard, hiermee wordt beoogd een efficiëntieslag te maken in de monitoring van woningbouwplannen.
4.2.1.2 Om het betaalbare aanbod voor doelgroepen te vergroten wordt erop tijdelijke- flexwoningen ingezet.		Het locatieonderzoek naar 48 flexwoningen in en aan bestaande dorpen is in uitvoering. Er worden verkennende gesprekken gevoerd met woningcorporaties. De verwachting is dat in Q3-Q4 2025 zicht is op geschikte locaties. Echter moet worden gewacht met het verder brengen van deze locaties tot er duidelijkheid is over de doorgang van de ROL. De bijdrage van het COA aan de flexwoningen is namelijk gekoppeld aan de ROL.
4.2.1.3 en 4.2.2.4 Er wordt in 2025 een regionale woonzorgvisie opgesteld waar de lokale opgave in beeld wordt gebracht. Daarnaast wordt de Woonvisie geactualiseerd en worden voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een volkshuisvestelijk programma onder de Omgevingswet.		<i>Lokale woonvisie</i> De lokale woonvisie is geactualiseerd en vastgesteld door de raad op 3 juni. <i>Regionale woonzorgvisie</i> Het onderzoeksrapport met het visiedocument zijn voor het zomerreces aangeboden aan de raad. Eind 2025/begin 2026 worden regionale uitvoeringsafspraken

		gemaakt, die kunnen landen in het op te maken lokale volkshuisvestelijke programma. <i>Volkshuisvestelijk programma</i> In Q3 2025 wordt een aanpak gemaakt voor het opstellen van een volkshuisvestelijk programma. De bedoeling is om richting eind 2025 interne en externe gesprekken te voeren over de uit te werken thema's. Hiervoor wordt mogelijk een externe partij aangetrokken.
4.2.1.4 Vergroten van het woningaanbod door het bijbouwen van ruim 700 woningen in 2025 en 2026 in en aan de dorpen én door de bestaande woningvoorraad te verruimen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met bouwen van de eerste woningen in 2026.		Voor 2025 en 2026 staan momenteel ca. 650 woningen geprogrammeerd, een deel van de in 2025 geprogrammeerde woningen zijn inmiddels opgeleverd. Dat zijn er iets minder dan beoogd vanwege verschuiving van woningbouwprojecten naar achteren in de tijd. De te realiseren woningen Cortelande zorgt voor de grootste verschuivingen. Daarnaast wordt voor de komende jaren nog gezocht naar nieuwe toekomstige woningbouwlocaties. [Er zijn in 2025 twee kleine woningbouwprojecten toegevoegd aan het lokale woningbouwprogramma.] <i>Cortelande</i> Voor de ontwikkeling van Cortelande is het bestemmingsplan vastgesteld. De fysieke start van de ontwikkeling kan pas plaatsvinden na behandeling bij de Raad van State van de ingediende beroepen of het intrekken hiervan. Op basis van de huidige voorziene planning (afhankelijk van de doorlooptijd bij de Raad van State) zal de fysieke start van de ontwikkeling in 2026 kunnen beginnen en de start van de realisatie van woningbouw in 2027 plaats kunnen vinden. Het sociale woningbouwprogramma voor de eerste fase wordt in samenwerking met woningcorporaties verder uitgewerkt.
4.2.2.1 Stimuleren CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) door locaties beschikbaar te stellen in het Middengebied.		Momenteel wordt er gewerkt aan een projectplan om kaders te geven aan "samen zelfbouwen in Cortelande". Uitgangspunt is dat deze vorm van bouwen de basis legt



		voor een hechte woongemeenschap. Er zijn meerdere vormen mogelijk. Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), woon-coöperaties, beheer coöperaties in sociale huur complexen, mede-opdrachtgeverschap, etc. Door uitgebreid onderzoek te doen in het land, te brainstormen met initiatiefnemers en diverse publicaties en onderzoeken te analyseren, kunnen we een gedegen plan neerleggen hoeveel zelfbouwgroepen we nodig te denken te hebben voor een hechte woongemeenschap, hoe we denken die te bereiken en hoe we die een plek kunnen geven in Cortelande.
4.2.2.2 Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma huisvesting arbeidsmigranten.		De pilot toezicht en handhaving met de ODMH wordt eind 2025 afgerond en er wordt een start gemaakt met de evaluatie van het beleidskader.
4.2.2.3 We inventariseren de mogelijke instrumenten (erfpacht, starterleningen, huurkoop etc.) om de kansen van starters op de woningmarkt te vergroten. <u>Het voorstel is om deze inspanning te laten vervallen.</u>		De mogelijke instrumenten om de kansen van starters op de woningmarkt te vergroten zijn geïnventariseerd. Één van de opties was het instellen van een starterslening. Dit is in augustus 2025 gebeurd. Aan het einde van 2025 ontvangt de raad een eerste evaluatie hiervan in de vorm van een informatienota.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
4.2.3. De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.3.1 Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.		Momenteel ligt deze inspanning op schema. Naar verwachting volgt begin 2026 een regionaal advies over in te zetten doorstroominstrumenten. Hiervoor zijn in 2026 extra middelen nodig.

4.2.3.2 Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouwwoningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.		Doorstroming wordt gestimuleerd door nieuwbouw met voorrang toe te wijzen aan lokaal gebonden inwoners. Bijna alle appartementen worden als nulredenwoning gerealiseerd, waardoor deze woningen geschikt zijn voor ouderen.
4.2.3.3 Gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden bij het toewijzen van sociale- en middenhuurwoningen om voorrang te geven aan inwoners die een betaalbare huurwoning achterlaten in Zuidplas. <i>Het voorstel is om deze inspanning te laten vervallen.</i>		De aangepaste huisvestingsverordening is geagendeerd voor de raad van 16 september. In deze aanpassing zijn ruimere mogelijkheden voor toewijzing naar lokale inwoner opgenomen voor sociale en middenhuurwoningen maar ook betaalbare koopwoningen. Met deze verordening wordt deze inspanning afgedaan.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.2.4.	In 2025/2026 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.4.1 We blijven in 2025 onderzoeken of er concreet pauzeland(schap)en of geschikte locaties voor flexwonen beschikbaar kunnen komen.		Deze inspanning ligt op schema, zie ook onder inspanning 1.2 Daarnaast zijn er voor het Middengebied zoeklocaties voor flexwoningen opgenomen in de verkenning naar locaties voor de woonspecials.
4.2.4.2 Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.		In 2025 is er inmiddels drie keer subsidie aangevraagd met betrekking tot de subsidieregeling Wonen, Vliegende Brigade. Deze provinciale subsidie maakt het mogelijk externe expertise in te schakelen ter versnelling van de woningbouw. Eén aanvraag is toegekend en twee aanvragen worden op moment van lezen beoordeeld. We mogen als gemeente vijf van dergelijke aanvragen indienen, mits het subsidieplafond behorende bij de regeling dit toelaat. Daarnaast hebben we één provinciale subsidie in laten trekken. Deze subsidie was in 2021 toegekend t.b.v. de realisatie van flexwoningen in Nieuwerkerk-Noord. Wanneer de zoektocht naar

		locaties in- en aan bestaande dorpen en de verkenning van flexwoningen in Cortelande afgerond zijn, kunnen we opnieuw subsidie aanvragen voor het realiseren van de flexwoningen, zowel bij de provincie als bij het Rijk.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
4.2.5. In 2025/2026 stuurt het college op een toekomstbestendige visie en situatie voor de recreatieparken, waarbij wordt ingespeeld op de dynamiek van de parken.		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.5.1 Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.		Het college is in gesprek met de genoemde stakeholders. Ook zijn alle parken op de hoogte gesteld van de start van het programma en vinden met de parken gesprekken plaats op ambtelijk niveau.
4.2.5.2 Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.		Wanneer voor een van de parken een toekomstbestendige visie in beeld komt, legt het college deze visie voor aan de gemeenteraad met als bijlage het participatielogboek. Tot dat moment is het participatielogboek een werkdocument wat na ieder participatie moment wordt aangevuld. De gesprekken die we nu voeren krijgen een plek in dit logboek.
4.2.5.3 De gemeente richt een programma Toekomstbestendige recreatieparken in en werkt van daaruit integraal verder om de recreatieparken te helpen naar een toekomstbestendige situatie.		Het programma recreatieparken is van start. Alle recreatieparken zijn geïnformeerd en er vinden gesprekken plaats, gericht op een toekomstbestendige visie voor de parken. Ook externe partijen zijn daarbij betrokken: het hoogheemraadschap en de provincie zijn op ambtelijk niveau betrokken. Daarnaast is er hulp vanuit het Expertteam Transformatie Vakantieparken van de Rijksdienst van Ondernemend Nederland.

Product 4.3 Economie

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Ontwikkelingen

In het eerste kwartaal van 2025 is het aantal bedrijfsvestigingen nauwelijks gewijzigd. In het eerste half jaar van 2025 zijn er 156 nieuwe ondernemers gestart in Zuidplas, dit kunnen zowel MKB als ZZP-ers zijn. Daar staat tegenover dat er 152 bedrijfsbeëindiging waren en 3 faillissementen.

Ondanks de toenemende voorkeur voor online aankopen zorgt deze ontwikkeling binnen de gemeente nog niet voor een toename in leegstand in de winkelgebieden. Ook op de bedrijventerreinen is weinig tot geen leegstand en wat er te huur/koop staat zijn veelal kleinere bedrijfshallen in bedrijfsverzamelgebouwen. Uitbreiden blijft voor veel ondernemers lastig omdat er geen vrije kavels zijn en de ondernemers in de gehele regio kijken uit naar de ontwikkeling van een aantal bedrijventerreinen, zowel in Zuidplas als in regiogemeenten.

Op de bedrijventerreinen zet het college in op het versterken van de samenwerking van ondernemers en de samenwerking met de gemeente. Deze samenwerking is een belangrijk aspect voor bedrijven op een bedrijventerrein om uitvoering te geven aan het verduurzamen van het bedrijventerrein, bereikbaarheid en gezamenlijke voorzieningen zoals bijvoorbeeld collectieve energieopslag of restwarmtebenutting. Vanzelfsprekend kan elk bedrijf vandaag al beginnen of verder gaan met verduurzamen van onder andere het pand of de bedrijfsprocessen, bijvoorbeeld door het plaatsen van (meer) zonnepanelen op de daken.

Ook binnen de glastuinbouw zijn er ontwikkelingen. Zo wordt er gewerkt aan een toekomstbestendig warmtenet voor het gehele Oostlandgebied en ook op het gebied van waterkwaliteit worden stappen gezet via de inzet van watercoaches.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Samenwerking stimuleren tussen ondernemers.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.3.1	We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, dat van belang is voor de vitaliteit van de lokale samenleving.
4.3.2	We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.3.1.1 Jaarlijks worden er min. 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).		College en organisatie zetten deze inspanning voort. Aansluiten bij behoeften en de agenda van ondernemers is een aandachtspunt hierbij.
4.3.1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.		Het college continueert deze gesprekken
4.3.1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidie aanvragen.		Op dit moment werkt de gemeente samen met ondernemers aan de opstart van een BIZ in Zevenhuizen. Insteek is om daarbij gebruik te maken van subsidiemiddelen die de Provincie Zuid-Holland hiervoor beschikbaar heeft.
4.3.1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.		De gemeente zet bestuurlijk en ambtelijk onverminderd in op deze inspanning. Op 14 mei 2025 is in samenwerking met team Veiligheid een bijeenkomst georganiseerd voor winkeliers in Nieuwerkerk aan den IJssel over veilige winkelgebieden, met als doel om ondernemers weerbaarder te maken tegen diefstal, agressie en onveilige situaties. Op 5 juni is in samenwerking met BeleefZuidplas een netwerk-evenement voor ondernemers uit de horeca, recreatie en detailhandel georganiseerd.
4.3.2.1 Met de economische monitor wordt tweejaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de samenwerking over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.		Deze monitor wordt in 2026 weer uitgevoerd. De economische monitor wordt eens in de twee jaar uitgevoerd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.3.3. Bevorderen van verplaatsingsmogelijkheden van ondernemers waar (door veranderende ruimtelijke plannen en ontwikkelingen) te weinig toekomstperspectief geboden wordt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.3.3 We starten zelf in 2025 geen haalbaarheidsonderzoek en wachten de resultaten van de gesprekken van Provincie Zuid-		De gemeente volgt de gesprekken hierover tussen Provincie en Rijk. Momenteel is er nog geen duidelijkheid over de verdere uitwerking

Holland met het Rijk af en kijken met interesse uit naar het verplaatsings- en herstructureringsfonds. Naar aanleiding daarvan bezien we stappen die we als gemeente zetten.		van het verplaatsings- en herstructureringsfonds. In de voorjaarsnota van de Provincie Zuid Holland is aangegeven dat de inzet van provinciemiddelen voor bedrijfsverplaatsingen vanaf 2026 wordt verwacht. Het eerste bedrag van € 0,4 miljoen dat in 2025 was begroot, wordt zolang bewaard in de reserve Versterking Economie.
--	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Faciliteren van glasvezelnetwerken*.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
4.3.4.	Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.3.4. Realisatie van het glasvezelnetwerk op basis van de samenwerkingsovereenkomst uit 2023.		In het tweede en derde kwartaal van 2025 is gewerkt aan een addendum op de bestaande Samenwerkingsovereenkomst (SOK). In dit kader is met de uitvoerende partij overeengekomen dat zij een plan dienen op te stellen waarin wordt beschreven hoe in het vierde kwartaal van 2025 de volledige gemeente van glasvezelbekabeling zal worden voorzien. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het feit dat niet alle woningen direct van een daadwerkelijke aansluiting zullen zijn voorzien, aangezien dit onder de verantwoordelijkheid van de betreffende internetaanbieders valt.

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt. De regionale tafel Economie Onderwijs Arbeidsmarkt is één van de drie regionale tafels waar belangenbehartiging naar provincie en rijksoverheid centraal staan. Het is een Triple Helix samenwerking tussen Overheid, Onderwijs en Ondernemers. Het triple helixoverleg zet zich in voor een sterke economie, een aantrekkelijk innovatief vestigingsklimaat en toekomstbestendig onderwijs. In dit platform stemmen onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten hun economische agenda's en gezamenlijke ambities op elkaar af. Ruimtelijk economische visies voor werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel) komen tot stand onder aansturing van het triple helixoverleg. Daarbij ziet het Triple Helix als gevolg van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen een toenemende urgentie van afstemming met andere regionale programma's op het raakvlak van ruimte, wonen en verkeer en vervoer. Ook wordt ingespeeld op Provinciale ontwikkelingen zoals de Ruimtelijke Economische Visie 2050 en de herziening omgevingsbeleid 2024 en de monitoring van de uitwerking van de Regionale Bedrijventerreinen strategie.

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel product

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Ontwikkelingen

Toename mobiliteitsvraag

De bereikbaarheidsopgaven worden in (boven) regionale samenwerking opgepakt. De ontwikkeling van Cortelande is aanleiding om een aantal maatregelen aan het regionale wegennet te realiseren. Er is een mobiliteitstafel in het leven geroepen waarin Rijk, provincie en gemeente Zuidplas in gezamenlijkheid werken aan verdiepende inzichten in de verkeerseffecten, eventuele benodigde maatregelen in infrastructuur en ook mitigerende maatregelen en beïnvloeding van de mobiliteitsvraag. Gemeente Zuidplas en Provincie Zuid-Holland zijn in gesprek met Rijkswaterstaat over de aansluiting van het regionaal wegennet op de A20 in relatie tot de opgave 'verbreding A20'. Op 27 mei 2024 ondertekenden de gemeenten Zuidplas en Waddinxveen de 'Intentieovereenkomst mobiliteit en bereikbaarheid Zuidplas-Waddinxveen'. Collectieve mobiliteitssystemen zijn in ontwikkeling en bieden de mogelijkheid om de verkeersdruk op het wegennet te verminderen. Zuid-Holland Bereikbaar is een partij die werkt aan regionale bereikbaarheid door de inzet van mobiliteitsmanagement. Zuid-Holland Bereikbaar voert in Zuidplas de werkgeversaanpak uit met als doel de mobiliteitspatronen van bedrijven te beïnvloeden; dit is geïnitieerd vanuit de opgave 'verbreding A20' en is nu ondergebracht bij Regio Midden-Holland.

Duurzame mobiliteit

Onder duurzame mobiliteit vallen alle manieren van vervoer waarbij ons verplaatsingsgedrag minder nadelige gevolgen heeft voor het milieu (fiets, openbaar vervoer, deelmobiliteit, mobiliteitshubs etc.). Duurzame mobiliteit vormt een steeds groter onderdeel van onze maatschappij. Door deze vormen van mobiliteit kan de druk op het gemeentelijk en regionaal wegennet afnemen en ontstaat een beter en gezonder leefklimaat. De gemeenten Zuidplas en Gouda zetten gezamenlijk in op realisatie van een nieuw station Gouda – Zuidplas. ProRail voorziet in 2027 een reconstructie van station Nieuwerkerk aan den IJssel en vraagt gemeente Zuidplas om een toekomstperspectief op het station en stationsomgeving; dit zal ook terugkomen in het Gebiedspaspoort Nieuwerkerk aan den IJssel. Sinds eind 2024 wordt het busvervoer in de regio uitgevoerd door QBuzz, de nieuwe concessiehouder. De gemeente Zuidplas blijft vanzelfsprekend in gesprek met QBuzz. Jaarlijks stelt QBuzz een vervoerplan op waarbij de gemeente toekomstige ontwikkelingen inbrengt. Hierdoor kan het aanbod van openbaar vervoer meegroeien met de ontwikkelingen in Zuidplas en omgeving.

Met het STOMP-orderingsprincipe wordt prioriteit gegeven aan meer duurzame vormen van mobiliteit (lopen, fietsen en OV). STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility as a Service (MaaS) en ten slotte de Privéauto. Door dit principe toe te passen wordt 'de mens' centraal gezet bij gebiedsontwikkelingen. Doordat bij STOMP als eerste gedacht wordt aan mobiliteitsoplossingen voor voetgangers en fietsers, krijgen deze kwetsbare en actieve verkeersdeelnemers een ruimere en prominentere plek in het straatbeeld. Dit komt de leef- en verblijfsomgeving ten goede en stimuleert mensen om zich vaker te voet of met de fiets te verplaatsen. Dit principe wordt verder uitgewerkt in de mobiliteitsvisie (beoogde vaststelling Q4 2025).



Vanaf 1 juli 2024 is er een nieuwe wetgeving van kracht: de Normerende Regeling Werkgeboden Personenmobiliteit. Deze wet heeft betrekking op bedrijven met meer dan 100 werknemers en legt de verplichting op om gedetailleerde ritregistraties bij te houden voor zowel zakelijke als woon-werk kilometers van hun werknemers. Hiermee kan de CO2 productie per bedrijf worden vastgesteld. Deze registratie maakt het mogelijk om meer gericht de werkgeversaanpak voor bedrijven in te zetten om daarmee de mobiliteit te verduurzamen. Dit is onderwerp van gesprek met Regio Midden-Holland en Zuid-Holland Bereikbaar.

Stimuleren fietsgebruik

Door de toename van het elektrisch fietsen kunnen grotere afstanden per fiets worden afgelegd waardoor de fiets een aantrekkelijk alternatief vervoermiddel is voor de auto op korte en middellange afstanden. Er is een fietsrouten netwerk opgesteld voor Zuidplas. Hiermee wordt een basis gelegd voor een toekomstig kwalitatief goed functionerend fietsrouten netwerk in Zuidplas. Provincie Zuid-Holland en regio Midden-Holland zetten mede daarom sterk in op doorgaande fietsroutes. De kwetsbare fietser vormt een belangrijke doelgroep in de risico gestuurde aanpak van verkeersveiligheid. Genoemde Normerende Regeling Werk gebonden Personenmobiliteit biedt inzichten en kansen om fietsgebruik onder werknemers te stimuleren.

Parkeren

Een belangrijk onderdeel van mobiliteit is parkeren. In de mobiliteitsvisie (beoogde vaststelling Q4 2025) worden de hoofdlijnen van het beleid op het gebied van parkeren vastgelegd. De nadere uitwerking van dit beleid volgt in een nieuwe nota parkeernormen. De huidige Nota parkeernormen 2019 is inmiddels zes jaar oud. De huidige nota baseert zich op kencijfers van het CROW die dateren uit 2018 en 2019. Inmiddels zijn er in 2024 nieuwe kencijfers door het CROW opgesteld. Sinds maart 2022 heeft provincie Zuid-Holland parkeerbeleid opgenomen in de omgevingsverordening. Het nieuwe provinciaal beleid (herziening 2024) betreft een aangepaste parkeernorm voor sociale woningbouw, stationsomgevingen en grote buitenstedelijke bouwlocaties. De provincie roept op om het parkeerbeleid meer data gedreven te maken. Gemeentelijk parkeerbeleid dat in lijn is met het provinciale parkeerbeleid voorkomt dat provincie hun ruimtelijk instrumentarium moet inzetten tijdens ruimtelijke procedures.

Daarnaast geldt dat in de toepassing van de Nota parkeernormen 2019 de gemeente met regelmaat aanloopt tegen een aantal hiaten in de regelgeving. Dit leidt in de praktijk tot discussies in het beoordelen van ruimtelijke ontwikkelingen. Bijvoorbeeld in de toepassing van aanwezigheidspercentages per functie en de toe te passen reductie op de parkeeropgave, de wijze van berekening van de parkeeropgave bij verandering van functie. De nieuwe Nota Parkeernormen moet ook een duidelijker kader geven in de mogelijkheden om af te wijken van de vastgestelde parkeernormen en de motivatie daarop.

Tot slot is de Nota maatwerk parkeren Middengebied nu een op zichzelf staand document, terwijl er nauwe samenhang is met de Nota parkeernormen. Het is wenselijk dit in de nieuwe Nota Parkeernormen te integreren in één document.

In 2024 is een start gemaakt met de actualisatie van de Nota Parkeernormen 2019. In maart 2025 heeft een Benen Op Tafel sessie met de raad plaatsgevonden. Tijdens deze sessie is de richting voor een nieuwe nota parkeernormen besproken. De nieuwe nota wordt naar verwachting in Q1 2026 ter vaststelling aangeboden aan de raad.

Impuls aanpak verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid in Nederland krijgt een nieuwe impuls. Na decennia van dalende ongevalscijfers, stagneert die daling. Het perspectief in de verkeersveiligheidsaanpak is veranderd van een jarenlange reactieve aanpak op basis van ongevallen naar een proactieve aanpak op basis van risico's, zoals beschreven in het nationaal Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Voor de regio Midden-Holland en voor de gemeente Zuidplas is een



uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid opgesteld om proactief met verkeersveiligheid aan de slag te gaan. In maart 2025 is de voortgang van het uitvoeringsprogramma in kaart gebracht.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
4.4.1. In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners.								
4.4.2. In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 2 laadpunten.								
Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	
4.4.3. Parkeerplaatsen elektrisch laden – gemeentelijk personeel	0	0	0		0	0	2	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.1.1 Voor het Middengebied werkt de gemeente de komende jaren het mobiliteitsconcept verder uit. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.		De planuitwerking van mobiliteit en infrastructuur is een doorlopend proces dat gedurende de planontwikkeling van het Middengebied plaatsvindt en zich steeds verder ontwikkelt. Daarin hebben alle afspraken uit de Bestuurlijke Overeenkomst Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder en de Deelovereenkomst Mobiliteit Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder hun plek, waaronder ook de smart mobility oplossingen. De eerder vastgestelde mobiliteitsprincipes STOMP en THAMES voor het Middengebied zijn vertaald naar binnenplanse opgaven en de nodige buitenplanse verbindingen. Het mobiliteitsconcept is een belangrijke ruimtelijke bouwsteen van het op te stellen Stedenbouwkundig casco en de bijbehorende stedenbouwkundige uitwerkingen van Cortelande. <i>Binnenplanse mobiliteitsmaatregelen</i> De uitwerking van de toegang tot buurtjes, langzaam verkeer autoluw en autovrij en de (doorgaande) fietsroutes binnen het dorp.

		Vanuit de bredere bereikbaarheid ligt de focus ook op het aansluiten van regionale doorfietsverbindingen. Er wordt een programma voor deelmobiliteit ontwikkeld dat flexibel inzetbaar is. Hierbij wordt met pilots zo goed mogelijk aangesloten bij het Nationaal Programma Natuurlijk!Deelmobiliteit. Daarnaast is ten aanzien van stadsdistributie is een verkenning gestart om te zien welke concepten passen bij een dorps karakter en bij de schaalgrootte en fasering van Cortelande. Een belangrijk ruimtelijk en ordenend element is de parkeereis van Cortelande, en het slim omgaan met de routing en plek van parkeervoorzieningen in die openbare ruimte. In de stedenbouwkundige uitwerkingen wordt parkeren zoveel mogelijk opgevangen in parkeerhubs of parkeerkoffers. <i>Buitenplanse mobiliteitsmaatregelen</i> Wat betreft openbaar vervoer wordt ingezet op het realiseren van een nieuw treinstation op de lijn Gouda-Rotterdam (zie elders). Hieraan gekoppeld vinden gesprekken plaats met Provincie en Qbuzz over de lijnvoering en aantakking van Hoogwaardig Openbaar Vervoer middels een buslijn. Er is periodiek regionaal overleg met de betrokken partijen over de uitvoering van de Deelovereenkomst Mobiliteit en de planvorming rondom de nodige aanpassingen van de N457, N219 en de ontsluiting van Cortelande per motorvoertuig. Dit heeft ook een relatie met het project verbreding A20 door Rijkswaterstaat. Het beroep van Rijkswaterstaat op het bestemmingsplan voor Cortelande heeft ertoe geleid dat de minister een bemiddelingsadviseur heeft ingeschakeld. Deze heeft een mobiliteitstafel in het leven geroepen waarin Rijk, provincie en gemeente Zuidplas in gezamenlijkheid werken aan verdiepende inzichten in de verkeerseffecten, eventuele benodigde maatregelen
--	--	--



		in infrastructuur en ook mitigerende maatregelen en beïnvloeding van de mobiliteitsvraag. De raad wordt regelmatig over de uitwerking van het mobiliteitsconcept geïnformeerd middels de voortgangsrapportages Middengebied.
4.4.1.2 Op regionaal niveau werkt de gemeente mee aan de totstandkoming van een Regionaal beleidskader Deelmobiliteit (dit document is richtinggevend voor de gemeentelijke uitwerking). <i>Het voorstel is om deze inspanning te laten vervallen.</i>		De Regionale Visie en het Actieplan Deelmobiliteit is 4 maart 2025 vastgesteld door het college. Dit is middels infonota B 1817 met de raad gedeeld. Deze inspanning is hiermee afgerond en voorgesteld wordt om deze inspanning te laten vervallen.
4.4.1.3 In 2025 uitwerken van deelmobiliteit op gemeentelijk niveau in het kader van de nieuw op te stellen integrale mobiliteitsvisie voor de hele gemeente Zuidplas.	€15.000	Deelmobiliteit is een onderwerp dat in de mobiliteitsvisie (en bijbehorend uitvoeringsprogramma) wordt opgenomen. Conform de Regionale Visie en het Actieplan Deelmobiliteit worden acties uitgevoerd om de ontwikkeling van deelmobiliteit te stimuleren en te faciliteren. Er vinden gesprekken plaats met Regio Midden-Holland over het mogelijk stimuleren van 'particuliere' initiatieven om bijv. op wijkstraatniveau deelmobiliteit op te starten (aanleiding vanuit de interessescan deelmobiliteit). Daarnaast zijn er met regelmaat gesprekken met Donkey over het gebruik van de (oranje) deelfietsen die op een aantal plaatsen in Zuidplas en in de regio zijn geplaatst. Bij NS is de wens voor de plaatsing van OV-fietsen nogmaals neergelegd; NS heeft aangegeven dat deze fietsen geplaatst zullen worden (staan niet op de uitrolplanning van 2025). Daarnaast zijn wij in overleg met de regio om te inventariseren of Zuidplas mee wil doen in een subsidieaanvraag SPUK inclusieve deelmobiliteit (in afstemming met Sociaal Domein).
4.4.1.4 Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).		We hebben het aantal parkeerplekken gereserveerd voor deelauto's in 2025 met 2 plekken verhoogd. Daarnaast worden er vanaf 2025 op 3 locaties in de gemeente (oranje) Donkey deelfietsen aangeboden.
4.4.2.1 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.		We hebben vorig jaar met de eigenaren van de parkeervoorzieningen afgestemd om op het parkeerdek twee locaties laadvoorzieningen te realiseren. Momenteel ligt echter het

		contact met de eigenaren stil. De verwachting is dat de laadvoorzieningen voor Q1 2026 gereed zullen zijn.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
4.4.3 In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.								
4.4.4 We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.								
Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	
4.4.4. Toegankelijke bushaltes	9	48	-	-	52	52	60	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.3.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2024-2026 60 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland toegankelijk te maken.		Het college werkt planmatig aan de realisatie van toegankelijke bushaltes. Per 1 juli 2025 zijn er 52 toegankelijke bushaltes gerealiseerd. De verwachting is dat er in 2025 twee toegankelijke bushaltes gerealiseerd worden.
4.4.3.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland.		Er zijn in 2025 nog geen nieuwe bushaltes gerealiseerd. De verwachting is ook dat er in 2025 geen nieuwe bushaltes gerealiseerd zullen worden.
4.4.4.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.		Voor de ontwikkeling van het Middengebied is dit onderwerp van gesprek met genoemde partijen. De provincie heeft bediening van Cortelande met een busverbinding reeds toegezegd. De bediening, frequentie en eventuele alternatieven voor openbaar vervoer moeten nog onderzocht worden.
4.4.4.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland en nieuwe concessiehouder om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.		Er heeft nog geen nader overleg plaatsgevonden om deze pilot op te starten, mede omdat de nieuwe concessiehouder de eerste helft van 2025 de focus had liggen op de start van de nieuwe concessie. In 2026 zal het college met de partijen in gesprek gaan om de mogelijkheden van een pilot te verkennen.
4.4.4.3 De gemeente blijft zich bij Provincie Zuid-Holland inzetten voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.		Dit blijft voor het college een bespreekpunt met de provincie; er zijn in 2025 nog geen nadere ontwikkelingen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.4.5	Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).
4.4.6	Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.
4.4.7	Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.5.1 Nader uitgewerkte risicolocaties worden met ‘werk met werk’ aangepakt.		In maart is de voortgang van het uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid vastgesteld door het college (B1816). De nieuwe lijst van risicolocaties wordt zoveel mogelijk meegenomen in onderhoudsprojecten. De ambities waarvoor geen budget beschikbaar is moeten gekoppeld worden aan (gebieds-) ontwikkelingen of de beheer- en onderhoudscyclus van BOR en/of moet aanvullende subsidie voor worden gevonden. In het geval dat er voor een project onvoldoende middelen beschikbaar zijn dan worden die op dat moment inzichtelijk gemaakt en voorgelegd aan de raad. Om verkeersveiligheidsmaatregelen te kunnen blijven nemen bij de risicolocaties waarvan bekend is dat deze in 2026 worden aangepakt, wordt extra budget aangevraagd. De financiële toelichting hierop wordt in product 5.1 gegeven.
4.4.5.2. <i>Voorstel tot toevoegen nieuwe inspanning:</i> Bij reconstructies worden wegen (zoveel mogelijk) volgens landelijke richtlijnen ingericht.		
4.4.6 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2025-2027 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.		Er zijn meerdere acties in het kader van verkeersveiligheid uitgevoerd, zoals MONO, AAN, etc. Daarnaast heeft het jaarlijkse verkeersexamen en op een aantal scholen dode hoek lessen plaatsgevonden. In mei is de campagne 'snelheid' voor de hele provincie Zuid-Holland afgetrapt in Zuidplas met een snelheidsactie. Ook is er actief geworven op nieuwe ambassadeurs voor Maak Een Punt Van Nul. In september nemen we deel aan 'Maand van de Veilige Schoolomgeving', in

		samenwerking met VVN, de kinderborgemeester, handhaving en politie.
4.4.7 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijkse overleg met de verkeersadviseur van de politie.		Het structurele overleg met de verkeersadviseur van de politie heeft plaatsgevonden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.4.8.	De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.
4.4.9.	We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.8 Vaststellen mobiliteitsvisie in 2025, waarin een visie op de mobiliteitsopgave en de verkeersontsluiting per modaliteit wordt opgenomen op dorpsniveau en voor heel Zuidplas. Duurzame en collectieve mobiliteit maken hier onderdeel van uit.		Op 18 juni 2025 is de concept mobiliteitsvisie voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. De ingediende opmerkingen zijn opgenomen in een Nota van Beantwoording en verwerkt in de mobiliteitsvisie. Vaststelling van de mobiliteitsvisie door de raad is voorzien in Q4 2025. Bij de mobiliteitsvisie wordt ook een globaal uitvoeringsprogramma ter vaststelling aangeboden. Hierin worden verschillende onderzoeken/verkenningen en projecten voor alle vervoermodaliteiten opgenomen, wordt bepaald voor welke onderwerpen specifiek beleid moet worden uitgewerkt (bijv. Nota parkeernormen, wegcategorisering) en wordt aangegeven op welke dossiers gemeente Zuidplas naar samenwerking zoekt ofwel de lobby inzet om te komen bijvoorbeeld draagvlak, commitment, cofinanciering en eventuele subsidieverlening. De raad zal hier bij de vaststelling van de mobiliteitsvisie en het uitvoeringsprogramma nader over geïnformeerd worden. Dan is ook duidelijk wat de impact hiervan gaat zijn.

4.4.9.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).		Gemeente Zuidplas registreert haar werkzaamheden in Melvin.
4.4.9.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.		Er vindt overleg plaats om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

4.4.10 We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.10.1 Samen met regionale partijen een strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor de problematiek van de piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. De regie moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen. De basis van deze aanpak ligt in de deelovereenkomst mobiliteit t.b.v. het Middengebied en de verbreding van de A20		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied voert de gemeente gesprekken met o.a. Provincie Zuid-Holland en gemeente Gouda over maatregelen aan de N219 en de N457. Ook is gemeente Zuidplas aangesloten bij Rijkswaterstaat over de verbreding van de A20. Samen met gemeente Gouda wordt gewerkt aan uitwerking van de verbreding N457 ter hoogte van Westergouwe. Als uitwerking van de intentieovereenkomst met Waddinxveen is in 2025 het ambtelijk gesprek met Waddinxveen gestart. Dit betreft de ontsluiting van bedrijventerrein Doelwijk I/II op de N457 Moordrechtboog en de verkeersafwikkeling van Vredenburg fase 2 (Waddinxveen) en Moerkapelle over de Bredeweg, N219 naar de A12. De regionale samenwerking in het dossier verbreding A20 en Cortelande is versterkt en komt aan de orde in de mobiliteitstafel die begin 2025 is opgericht ter advisering aan de minister van VRO. Inzichten die in dit traject naar boven komen kunnen bijvoorbeeld ook meegenomen worden in onder andere de mobiliteitsvisie en de samenwerking met omliggende gemeenten.

		De mobiliteitstafel zal naar verwachting uiterlijk Q4 2025 haar advies uitbrengen aan de minister. Ook is eind augustus 2025 een subsidie-aanvraag, met gemeente Gouda, ingediend voor infra- en mobiliteitsmaatregelen in het kader van de WoKT-regeling (regeling Woningbouw op Korte Termijn). Het is nog niet bekend of de aanvraag gehonoreerd is.
4.4.10.2 <u>Voorstel tot toevoegen nieuwe inspanning:</u> Onderzoek naar de toekomst van de N219 tussen A20 en Capelle aan den IJssel.	€ 25.000	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We onderzoeken de mogelijkheden van slimme combinaties door middel van bijvoorbeeld hubs.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.4.11	In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming.
4.4.12	Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.11.1 Uitwerken van het begrip mobiliteitshub voor de gemeente Zuidplas in de mobiliteitsvisie, onderscheiden: - naar nieuwe en bestaande ruimtelijke ontwikkelingen - naar aanbod- en vraaggestuurde inzet van mobiliteitsdiensten - naar omvang van diensten en overstapmogelijkheden (collectief) deelvervoer en andere diensten.		De uitwerking van het begrip mobiliteitshub wordt opgenomen in de mobiliteitsvisie. De mobiliteitsvisie wordt volgens planning Q4 2025 vastgesteld.
4.4.11.2 Gemeente Zuidplas en gemeente Gouda voeren in 2025 en verder gezamenlijk een lobby om te komen tot realisatie van een nieuw station Gouda -Zuidplas.		Gemeente Zuidplas en gemeente Gouda treden gezamenlijk op in de dialoog met bestuurlijke partners en de gesprekken met stakeholders om te komen tot realisatie van het station. Er worden gesprekken gevoerd met Provincie Zuid-Holland, NS en ProRail en een aantal omliggende gemeenten (waaronder Rotterdam, Waddinxveen en Capelle aan den IJssel). Provincie Zuid-Holland staat positief tegenover het idee van het nieuwe station en helpt de regio met het agenderen van de wens voor een station bij het Rijk. De gesprekken met NS en ProRail zijn positief ten aanzien van verdere verkenningen reizigers aantallen en eventuele

		stationsvereisten. In 2025 zijn gezamenlijk de eerste onderzoeken opgestart ten behoeve van onderbouwen van de haalbaarheid van het station. De uitkomsten hiervan zijn ook meegenomen in de onderbouwing van de WoKT subsidie-aanvraag die in augustus is ingediend (zie hiervoor). Er wordt onderzoek gedaan naar de ruimtelijke inpassing, de bereikbaarheid, een functioneel ontwerp en de businesscase. Dit is ook nodig voor een volgende stap in het MIRT-proces naar een mogelijke planuitwerkingsfase. In het verlengde hiervan wordt onderzoek gedaan naar toeleidende busroutes, de haltespositionering en overstapmogelijkheden. Het gesprek met provincie, het Rijk, NS en ProRail gaat ook over de noodzakelijk uit te voeren acties door de regio om opgenomen te worden in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).
4.4.12.1 Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling overlegt de gemeente met de ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de realisatie van slimme mobiliteit combinaties en legt dit vast in maatwerkafspraken.		Dit is onderdeel van de beoordeling van initiatieven van ontwikkelaars. In de bestaande Nota Parkeernormen 2019 bestaat de mogelijkheid om met het aanbieden van deelmobiliteit de parkeernorm te reduceren. Voor de beoordeling van initiatieven van ontwikkelaars is een Handleiding Mobiliteitsplan gereed. In deze leidraad is er aandacht voor slimme mobiliteit combinaties.
4.4.12.2 Actualisatie van de nota parkeernormen is noodzakelijk om een juiste invulling te geven aan het integrale mobiliteitsvraagstuk bij ruimtelijke ontwikkelingen in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid.		De actualisatie van de nota parkeernormen is gestart met een benen op tafel sessie met de raad op 19 maart 2025. De input hiervan wordt verder uitgewerkt volgens planning. Besluitvorming over de nieuwe nota parkeernormen door de raad is voorzien in Q1 2026.

Verbonden partijen

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming en belangenbehartiging. Op basis van het Regionaal Verkeer- en VervoerPlan (RVVP) zijn op basis van 8 thema's 39 uitvoeringsprojecten geformuleerd.

De Regio Midden-Holland kent meerdere werkgroepen die uitwerking geven aan thema's en uitvoeringsprojecten uit het RVVP. Dit betreft de werkgroepen:

- Verkeersveiligheid: regionale aanpak verkeersveiligheid en een regionaal uitvoeringsprogramma (hierin worden prioriteiten in de aanpak vastgesteld, samenwerking in campagnes en projecten vastgelegd en de beschikbare middelen verdeeld).

- Duurzame mobiliteit: regionaal beleid en aanpak E-laden in relatie tot regionale concessie ten behoeve van plaatsen laadpalen, uitvoeren interressescan deelmobiliteit en vormgeven vervolgacties, opstellen regionaal beleidskader deelmobiliteit.
- OV en ketenmobiliteit: gezamenlijk optreden richting provincie Zuid-Holland en concessiehouder, kwaliteit OV-dienstregeling en OV-voorzieningen, uitwerking geven aan aanbod QBuzz (aantal deelfietsen en aanbod sociale minima).
- Fiets: opstellen regionaal fietsroutenetwerk inclusief belangrijke doorgaande fietsroutes, gezamenlijk optrekken richting provincie Zuid-Holland en Rijk ten behoeve van uitwerking en financiering.

Gemeente Zuidplas neemt actief deel aan deze werkgroepen. De regio stelt ook subsidies beschikbaar voor diverse verkeersveiligheidsprojecten/campagnes en infrastructurele maatregelen.

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Algemeen doel product

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Ontwikkelingen

Opgave Middengebied

De gemeente werkt aan een bovenregionale woningopgave met de ontwikkeling van een nieuw dorp in het Middengebied van de Zuidplaspolder. In dit dorp, Cortelande, komt ruimte voor 8.000 woningen met voorzieningen in het groen. Het dorp wordt energieneutraal met de realisatie van een energielandschap en tegen het dorp komen twee nieuwe bedrijventerreinen die bijdragen aan regionale werkgelegenheid. Deze ontwikkelingen worden omringd door natuur en polderlandschap: met een nieuw bos, de Groene Waterparel en een Groene Schakel. Het is een collectieve opgave om deze bovenregionale woningbouwontwikkeling mogelijk te maken. De gemeente vult hierin een regierol door plannen uit te werken en afspraken te maken met bestuurlijke en andere samenwerkingspartners.

De gemeente heeft de kaders vastgesteld met het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder uit 2021. Belangrijk hiervoor zijn de bestuurlijke afspraken die met de Provincie en de Grondbank RZG Zuidplas zijn gemaakt over de randvoorwaarden van de ontwikkeling. In de daaropvolgende periode is dit uitgewerkt in:

- De Nota van Uitgangspunten, waarin de visie uit het Masterplan aangescherpt en geconcretiseerd in uitgangspunten en ambities;
- De Grondexploitatie voor de eerste ontwikkelfase, de financiële vertaling van de gebiedsontwikkeling, waarin de plankosten en uitvoerende werkzaamheden van de gemeente zijn opgenomen;
- Twee bestemmingsplannen en bijbehorend MilieuEffectRapport (MER), het planologische kader op basis van het Masterplan, de NvU en diverse onderzoeken naar milieueffecten. Er is één bestemmingsplan opgesteld voor de gebiedsontwikkeling van het dorp en een tweede bestemmingsplan voor het omliggende agrarische en polderlandschap (Groene Waterparel, Groene Schakel en agrarische zone).



De Nota van Uitgangspunten en de Grondexploitatie zijn in oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad en zijn het kader waarbinnen de gemeente de gebiedsontwikkeling vormgeeft. De twee ontwerpbestemmingsplannen en het MER in 2023 afgerond en ter inzage gelegd voor zienswijzen. Dat betekent dat iedereen een formele reactie heeft mogen indienen, die de gemeente vervolgens heeft betrokken bij de afronding van het definitieve bestemmingsplan. Het eerste bestemmingsplan is op 14 mei 2024 vastgesteld door de gemeenteraad, en het tweede bestemmingsplan is op 11 februari 2025 vastgesteld. Met de bestuurlijke partners zijn ook nadere afspraken gemaakt over de nodige mobiliteitsmaatregelen (2023) en de realisatie van een ecologische verbindingszone (2025).

Na de beroepsperiode van het eerste bestemmingsplan werd ook bekend dat het waterschap en Rijkswaterstaat beroepen hebben ingediend tegen dit vastgestelde bestemmingsplan voor het dorp, tezamen met 18 andere particuliere partijen. Dit heeft de aandacht gekregen van Minister Keijzer van Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening. Op haar verzoek is de heer Wim Kuijken in gesprek getreden met de betrokken medeoverheden om te komen tot oplossingsrichtingen. Hier vindt in 2025 uitwerking plaats via tafels langs de thema's water en mobiliteit, rekening houdend met de financiële uitvoerbaarheid van de ontwikkeling. Na de zomer van 2025 wordt uitsluitel verwacht in de vorm van nieuwe bestuurlijke afspraken. Deze resultaten van de water- en mobiliteitstafel zullen in een herstelbesluit worden meegenomen.

De beroepsprocedures na vaststelling van het bestemmingsplan zijn ook bepalend voor de verdere planning. Het bestemmingsplan voor het dorp moet onherroepelijk zijn voordat er nieuwe woningen worden opgeleverd. De gemeente bereidt een herstelbesluit voor met een aantal aanscherpingen en/of aanvullingen van dit bestemmingsplan, die uit de beroepen naar voren zijn gekomen. Dit wordt eind 2025 voorgelegd aan de gemeenteraad. De Raad van State zal na het nemen van het herstelbesluit een zitting gaan inplannen. De gemeente moet verder nog geïnformeerd worden over de datum van de eerste hoorzitting bij de Raad van State. Naar verwachting zal dit voor de zomer van 2026 zijn.

De grondexploitatie is vastgesteld maar met beperkte vrijgave van budgetten, namelijk enkel de budgetten voor plankosten en verwerving (onder voorwaarden) voor 2024, dat later is verlengd voor 2025. Hiermee is feitelijk (en in de ogen van de accountant) sprake van een bestendiging van het voorbereidingskrediet. Er kan nog geen fysieke uitvoering worden gegeven aan de ontwikkeling op basis van deze beperkte vrijgave van budgetten. Daarom wordt er een herijkte grondexploitatie voorbereid voor de gemeenteraad, dat eind van 2025 kan worden voorgelegd. Dit hangt samen met een herijking van de Nota van Uitgangspunten en de uitwerking van het stedenbouwkundig casco voor de eerste fase van Cortelande en het hiervoor benoemde gesprek met de heer Kuijken.

Verder heeft de gemeenteraad regelmatig aandacht gevraagd voor omgevingsmanagement in het Middengebiet. Er vinden gesprekken plaats met grondeigenaren die door de ontwikkeling worden geraakt, met het doel om mogelijkheden voor perspectief te verkennen. De raad heeft ook op 29 januari 2025 de 'Motie vreemd – Perspectief inwoners en ondernemers Middengebiet – onderdeel impuls intake- en omgevingstafel' (2024M104) aangenomen. Daarbij is verzocht de capaciteit voor het omgevingsmanagement in het tweede bestemmingsplan te verhogen. Hiervoor is in 2025 dekking gevonden binnen het huidige voorbereidingskrediet voor de integrale ontwikkeling van het Middengebiet. Dit voorbereidingskrediet heeft een verwachte doorlooptijd tot de vaststelling van de herijkte grondexploitatie. Vanaf dit moment, zal er een andere dekkingsbron moeten worden gezocht voor de inzet voor bestemmingsplan 2, aangezien dit buiten de reikwijdte van deze grondexploitatie valt. Voor het onderdeel impuls intake- en omgevingstafel vanuit deze motie is geen aanvullende dekking gevonden. Het college ziet dan ook geen mogelijkheden dit onderdeel van de motie uit te voeren.



In korte tijd kan ook veel gebeuren. In de tussenliggende periodes wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden door middel van tertiale (drie keer per jaar) voortgangsrapportages.

Grondbank RZG Zuidplas

Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van het Middengebied in de Zuidplaspolder. De Grondbank heeft binnen de opgave Middengebied een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. De gemeente heeft een koopovereenkomst voor aankoop van de gronden van de grondbank. Eind 2024 hebben de deelnemers van de grondbank besloten de looptijd van de grondbank te verlengen. Dit met het oog op de gefaseerde ontwikkeling van Cortelande, waardoor er langer gronden in de grondbank zullen blijven. Er worden gesprekken gevoerd over aanpassing en uitvoering van de koopovereenkomst passend bij de gefaseerde ontwikkeling van het Middengebied. Dit wordt nader geconcretiseerd zodat meer duidelijk is over de uitkomsten van het proces dat doorlopen wordt met de rijksoverheid. De gemeenteraad wordt eind 2025 meegenomen in de stand van zaken en voorlopige uitkomsten van deze besprekingen, mede in relatie tot voornoemd proces.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, welke voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen met bijbehorende voorzieningen. Daarvoor is een grondexploitatie geopend, waarbinnen de gronden die zij in bezit heeft bouwrijp gemaakt worden, gronden voor woningbouw en voorzieningen uit te geven en het toekomstig openbaar gebied woonrijp te maken en op te leveren aan de gemeente. De meeste fasen in de ontwikkeling zijn inmiddels (zo goed als) gereed. Omdat verwacht wordt dat het laatste deelplan, 3X, niet op korte termijn tot ontwikkeling zal komen zal de BV/CV ontmanteld worden. De laatste werkzaamheden, in deelplan 1B, zullen naar verwachting in 2025 afgerond worden.

Dorpsstraat 38 Zevenhuizen

In de informatienota (Z25.000906) is aangegeven dat het de verwachting was dat het voorkeursscenario met de zomernota in juli 2025 aan de gemeenteraad zou worden voorgelegd. Dit is niet haalbaar gebleken. Er is bij nader inzien meer tijd nodig om te komen tot een voorkeursscenario welke vervolgens aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd. Naar verwachting zal het voorkeursscenario in het vierde kwartaal van 2025 aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Schielands Hoge Zeedijk

Het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard gaat de Schielands Hoge Zeedijk verzwaren, om te blijven voldoen aan de door de rijksoverheid gestelde veiligheidseisen. Een groot deel van die dijk ligt in het grondgebied van de gemeente Zuidplas. Zuidplas heeft verschillende assets op en naast de dijk. Primaire doel is om minimaal deze assets, op kosten van het dijkverbeteringsproject, terug te krijgen. Daarnaast is het streven om tijdig inzicht te krijgen in gewenste en haalbare koppelkansen en om investeringen en planningen op elkaar af te stemmen en zo kapitaalvernietiging te voorkomen. Verder wil Zuidplas de belangen van bewoners en bedrijven tijdig (laten) behartigen in dit proces. Dit is nu niet belegd. De gemeente wil zich hierop tijdig voorbereiden door een kwartiermaker/projectleider aan te stellen en de organisatie hierop in te richten.

Doelstellingen en inspanningen

Opgave Middengebied



De opgave Middengebied is een belangrijke gebiedsontwikkeling, de ruimtelijke procedure hiervan loopt. Deze ontwikkeling is geen doel, maar een middel om verschillende doelstellingen te realiseren. Om deze reden zijn voor dit product geen specifieke doelstellingen en inspanningen opgenomen.

Grondbank RZG Zuidplas

De grondbank heeft als doelstelling de gronden die zijn aangekocht voor de ontwikkeling van het Middengebied te beheren en uiteindelijk in te brengen in de gebiedsontwikkeling. Dit laatste vindt plaats door de gronden te verkopen aan de gemeente. De gemeente spant zich in om uitvoering te geven aan de aankoop van de gronden door de actieve ontwikkeling van het Middengebied.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen Zuid BV/CV heeft als doel om de gronden in haar bezit te ontwikkelen tot de wijk Koningskwartier.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen en er aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

De opgave Duurzaamheid is een transitieopgave. In een transitie blijven ontwikkelingen, verschuivingen in rijksbeleid en aanvullende (wettelijke) taken voortdurend in beweging. Nieuwe verplichtingen of kansen kunnen leiden tot aanvullende financiële vraagstukken, maar ook tot herprioritering of bijstelling van bestaande inzet. Om in te kunnen spelen op ontwikkelingen is wendbaarheid in het programma nodig.

Energie- en warmtetransitie

Er is al langere tijd discussie tussen gemeenten en het Rijk over het voldoende ter beschikking stellen van financiële middelen. Op 28 maart 2024 is het rapport Koersen op Klimaatneutraal van de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) verschenen. Hieruit blijkt dat de jaarlijkse kosten die gemeenten moeten maken voor klimaatbeleid oplopen van €775 miljoen in 2025 tot €1.037 miljoen in 2030. De inzet van de VNG is gericht op langetermijnperspectief en structurele middelen, ook na 2030.

In de Septembercirculaire 2025 is echter duidelijk geworden dat gemeenten lagere bedragen krijgen. Voor het jaar 2026 is €666 miljoen toegezegd. Voor 2027 t/m 2030 worden dezelfde bedragen op de Rijksbegroting gereserveerd, maar nog niet formeel toegezegd. Waarschijnlijk wordt de gemeentefonds uitkering in 2026 vanaf 2027 omgezet naar een Bijzondere Fondsuitkering (BFU), waardoor deze alleen aan klimaat- en energiebeleid uitgegeven kan worden.

De €666 miljoen betekent voor Zuidplas een uitkering van € 1.391.000 in 2026 (CDOKE-uitkering). Dit is € 606.000 hoger dan het bedrag van € 785.000 waar in de meerjarenbegroting rekening mee was gehouden.

Het college stelt voor om deze extra middelen niet toe te voegen aan het budget voor het Programmaplan Duurzaamheid. Het begrote budget voor Duurzaamheid (exclusief energiearmoede en isolatieaanpak) is € 1.387.000. Zuidplas had in het verleden een mix van eigen middelen en landelijke middelen als dekking voor het programma.



Deze keuze heeft echter wel gevolgen. Niet alles kan gedaan worden. De huidige inzet op duurzame mobiliteit zetten wij daarom tijdelijk stil vanaf 2026. Ook de huidige inzet voor klimaatadaptatie en biodiversiteit wordt vooralsnog wel doorgezet (mogelijk deels met middelen uit de budgetoverheveling naar 2026), maar bij de Zomernota 2026, bij de herijking van het Programma, zal beoordeeld moeten worden wat in de toekomst haalbaar is en welk financieel plaatje hierbij hoort. Voor het Soortenmanagementplan wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn om geheel of gedeeltelijk te continueren, bijvoorbeeld door extra subsidies aan te vragen of van woningcorporaties een bijdrage te vragen.

De verschillende ontwikkelingen zijn aanleiding om te werken aan een nieuw Programmaplan. In 2026 wordt het huidige Programmaplan tegen het licht gehouden en krijgt de raad inzichtelijk wat financiële consequenties zijn in relatie tot doelen en ambities.

Ondanks de bovengenoemde consequenties, bieden deze extra middelen uit de Septembercirculaire wel de mogelijkheid om de oplopende reeks van de bezuinigingstaakstelling van duurzaamheid te schrappen vanaf 2027. Zie hiervoor het wijzigingsvoorstel bij de financiële teksten van programma 4.

Aanpak netcongestie

De netbeheerders hebben december 2024 netcongestie afgekondigd. Dit betekent dat grootverbruikers tot minimaal 2032-2035 geen nieuwe of verzwaarde netaansluitingen kunnen krijgen. Het elektriciteitsnet in onze regio, zowel van Liander, Stedin als TenneT, is overbelast. Net zoals op meerdere locaties in Nederland heeft het elektriciteitsnet in de gemeente Zuidplas ook zijn maximale capaciteit bereikt. Uitbreiding van de transportcapaciteit van huidige aansluitingen en het leveren en terug leveren van elektriciteit via nieuwe grootverbruik aansluitingen is tot de periode 2032-2035 niet of beperkt mogelijk. Onderzoek moet uiterlijk 4 december 2025 uitwijzen of er in de tussentijd capaciteit vrij komt, of welke flexibele oplossingen mogelijk nog ruimte kunnen bieden. Intussen werken de netbeheerders aan structurele oplossingen om het net in en rondom de gemeente Zuidplas uit te breiden en te verzwaren, maar dit kost tijd.

Dit raakt onze inwoners en ondernemers. Dit raakt ook allerlei beleidsthema's, opgaven en gebiedsontwikkelingen in de gemeente (o.a. bedrijven, woningbouw, maatschappelijke ontwikkelingen etc.). Het congestieprobleem is niet beperkt tot uitsluitend een probleem voor het realiseren van nieuwe aansluitingen, het is een belemmering voor alle ontwikkelingen, opgaven en transities die verbonden zijn met het elektriciteitsnet. Bovendien schaffen steeds meer consumenten en ondernemers elektrische apparaten aan, dit leidt tot een toenemende vraag aan stroom van klanten op het elektriciteitsnet, wat positief is voor de energietransitie, maar negatief bijdraagt aan de congestieproblematiek. Het vinden van doeltreffende oplossingen van netcongestie vormt daarmee een essentiële randvoorwaarde voor uiteenlopende opgaven binnen de gemeente Zuidplas. Dit overstijgt alle bestaande ontwikkelingen, programma's en opgaven binnen de gemeente Zuidplas, niet alleen duurzaamheid.

Om zowel op de korte als de lange termijn meer grip te krijgen op deze problematiek is een aanpak nodig op strategisch, tactisch en operationeel niveau met de relevante partners en stakeholders. Het beoogd maatschappelijk resultaat is om belangrijke gebiedsontwikkelingen, opgaven en transities in de gemeente en regio te faciliteren. Door congestieproblemen in de energie-infrastructuur aan te pakken, wordt geprobeerd om vertraging te voorkomen en essentiële ontwikkelingen doorgang te laten vinden. Daarnaast draagt het verminderen van netcongestie bij aan de transities en gebiedsontwikkelingen die in de gemeente aan de gang zijn.

In de Zomernota 2025 hebben wij voorgesteld om te starten met een kwartiermakersfase, deze wordt momenteel uitgevoerd.



Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “De gemeente Zuidplas is in 2050 aardgasvrij. De gemeente is elektriciteitsneutraal: alle benodigde elektriciteit wordt binnen de gemeente klimaatneutraal opgewekt.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?									
4.6.1	In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt. In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.								
4.6.2	In 2026 is de CO2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd tov 2022.								
4.6.3	Per 1 januari 2026 zijn voldoende zon-op-land projecten vergund om het resterende deel van het RES-bod (0,435 TWh duurzame elektriciteit) te halen.								
4.6.4	Eind 2030 wordt 80% van de geclusterde glastuinbouw van duurzame warmte voorzien.								
4.6.5	In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	Begroting 2030	Begroting 2050
4.6.1.1 Aantal bestaande woningen zonder gas (<u>absolute aantallen</u>)	123	159		170 (Q1-24)	170 (Q1-24)	170 (Q1-24)	170 (Q1-24)	500	Totale woningvoorraad
4.6.1.2 Aantal uitvoeringsplannen aardgasvrij	0	0	0	0	0	0	0	3	
4.6.2 Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	1,3 miljoen kg	1,13 miljoen kg			1,079 miljoen kg	1,079 miljoen kg		1,0 miljoen kg	0 kg
4.6.3.1 Aantal onherroepelijk afgegeven vergunningen voor zonprojecten voor 1 januari 2026 (P)	0	0	0	0	0	0	0		



4.6.3.2 Duurzame energieopwek	0,05TWh	0,05TWh	0,05TWh		0,055TWh (in vergunningen)	0,055 TWh (in vergunningen)		0,097TWh	0,097TWh
4.6.4 Aardgasverbruik tuinders	67.071.900 m3	Niet bekend			Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend		0 m3

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.1.1 Opstellen Uitvoeringsplannen (UP) Zuidplas aardgasvrij		In Q1 2025 is gestart met de herziene aanpak, deze wordt in Q4 2025 opgeleverd. Tevens wordt een handelingsperspectief uitgewerkt voor de stappen die mensen zelf alvast kunnen zetten, deze wordt ook in Q 4 2025 openbaar gemaakt.
4.6.1.2 Voor 10 VvE's wordt door een adviserende partij verduurzamingsadvies aangeboden om ondersteuning te bieden aan het verduurzamingsproces.		Er zijn 5 VvE's van verduurzamingsadvies voorzien, waarvan 1 tot maatregelen is overgegaan. In het najaar wordt gestart met een pilot voor een nieuw communicatiestrategie. De inzichten uit de pilot worden gebruikt om de aanpak voor VvE-verduurzaming te versterken.
4.6.1.3 Verkennen elektrolyser als warmtebron		Dit jaar wordt verkend onder welke voorwaarden er voldoende draagvlak zou kunnen zijn voor een aanlanding van wind op zee en grootschalige elektrolyse, waardoor deze mogelijk haalbaar worden. De uitkomst hiervan dient dan als input voor het advies vanuit de provincie richting het programma 'Verbindingen aanlanding Wind Op Zee' (VAWOZ).
4.6.1.4 Gemeentebrede communicatie door voortzetten Energieloket en inzet energiecoaches		Het energieloket loopt gedurende heel 2025 door en gaat om continue ondersteuning door het Duurzaam Bouwloket. Duurzaam Bouwloket heeft in het eerste halfjaar van 2025 in totaal 206 unieke woningen geholpen met advies. De ondersteuning vanuit Duurzaambouwloket als energieloket wordt in 2026 en 2027 doorgezet.
4.6.1.5 Aanpak energiearmoede		De aanpak energiearmoede wordt in Q3 2025 afgerond. Door woningcorporaties, in cofinanciering met energiearmoede-middelen, wordt gewerkt aan het energiezuiniger maken van sociale huurwoningen. Stedelink, Woonpartners en Woonbron hebben elk 28 woningen aangewezen om mee te doen. Mozaïek Wonen doet mee met

		4 woningen. Het Regionaal Energieloket pakt de uitvoering op. De actie is inmiddels in volle gang.
4.6.1.6 In samenwerking met een intermediair worden huishoudens bereikt die subsidie krijgen voor het (laten) uitvoeren van een isolatiemaatregel.		De aanbesteding is gegund en de startbijeenkomst met uitvoerende partij is geweest. De eerste actie zal plaatsvinden in Q3 2025
4.6.1.7 In 2027 is een Soort Management Plan opgesteld		De Quicksan (voorverkenning) is afgerond. Naar aanleiding van deze Quicksan is in Q2 2025 gestart met het schrijven van de aanbesteding voor de uitvoering van het Soorten Managementplan (SMP). Vanwege de aard van het SMP (het meten van onder andere nestjes in verschillende jaargetijden) duurt de uitvoering hiervan minimaal een jaar. Er wordt gekeken naar een alternatieve manier van gunnen van de opdracht aan een door ons gekozen partij. De voorbereidende werkzaamheden zijn gestart en de telling duurt tot oktober 2026. Binnen het totale budget voor duurzaamheid is in zowel 2024 als 2025 rekening gehouden met €235.000 per jaar voor de voorbereiding en uitvoering van dit plan. De oorspronkelijke verwachting was dat het grootste deel van deze kosten in 2024 en 2025 gemaakt zou worden, zodat uitvoering in 2026 mogelijk zou zijn. In de praktijk blijkt echter dat de meeste kosten nu in 2026 vallen, doordat het voortraject meer tijd heeft gekost dan voorzien. Dit komt door onduidelijke spelregels en onderbezetting bij de Omgevingsdienst Haaglanden. En daarnaast moesten de juridische regels worden uitgezocht ten aanzien van een aanbesteding bij een tekort aan ecologische bureaus.
4.6.1.8 Actualiseren beleid bodemenergie		Het actualiseren van het beleid op bodemenergie moet gemeente-breed nog opgepakt worden. In het najaar wordt verkend of het bodemenergiebeleid daadwerkelijkheid geactualiseerd moet worden.
4.6.1.9 Start verkennen van opties voor een publiek warmtebedrijf		De uitwerking van de opzet van het warmtenet met betrekking tot de WSO heeft meer tijd nodig om tot een goed doordacht en gedragen voorstel te komen. Het eerste voorstel vanuit NetVerder wordt in Q4 2025 verwacht. Daarbij wordt duidelijk of het warmtenet een business to business aanpak krijgt, een warmtenet alleen voor de glastuinbouw, of dat het warmtenet ook beschikbaar komt voor de gebouwde omgeving.



		In Q3 2025 is de Wet collectieve Warmte (WcW) door de tweede kamer aangenomen. Publicatie en inwerkingtreding is van belang voor een eventuele publieke partij om haar rol als warmtenetbeheerder op zich te kunnen nemen. Dit alles betekent dat er pas in 2026 helderheid komt over hoe het warmtebedrijf eruit kan komen te zien.
4.6.1.10 Duurzaamheid meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties		In de actualisatie van de prestatieafspraken met de woningcorporaties wordt duurzaamheid structureel meegenomen. Voor 2025 zijn prestatieafspraken gemaakt over het wegwerken van EFG-labels en over aanpak energiearmoede door cofinanciering van middelgrote maatregelen voor huurders met een kleine beurs. Ook wordt in 2025 gestart met klimaatstresstesten waar corporaties bij participeren en het opstellen van een Soorten Managementplan. Voor 2026 worden de afspraken geactualiseerd op basis van actuele beleidsontwikkelingen en ambities.
4.6.2.1 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed, zogenaamde makkelijk te verduurzamen panden		De verduurzaming van gemeentelijk vastgoed wordt voorbereid, er zijn drie objecten die in 2025 worden verduurzaamd. Daarnaast wordt ingezet op de verduurzaming van 2 nieuwe panden.
4.6.2.2 Opstellen Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor alle overige gemeentelijke panden		De Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplannen zijn opgeleverd en zijn in de najaarsnota als voorstel opgenomen.
4.6.2.3 Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) hoger op de prioriteitenlijst krijgen om te verduurzamen		De grootverbruikers staan hoog op de prioriteitenlijst en de verduurzamingsadviezen zijn opgeleverd.
4.6.2.4 Gemeentelijk vastgoed in gebieden waar Uitvoeringsplannen Aardgasvrij worden opgesteld meenemen in de planvorming richting aardgasvrij.		Gemeentelijk vastgoed is onderdeel van de herziene aanpak, zie 4.6.1.1.
4.6.3.1 Monitoring en als nodig herijken RES voor behalen van het RES bod van 0,435 TWh		Het voortgangsdokument van de RES Midden-Holland is in juli 2025 aangeboden aan het Nationaal Programma RES (NPRES). In dit document is aangegeven hoever de RES Midden-Holland is gevorderd met het realiseren van haar doelstelling. Het RES-bod van 0,435 TWh. De gemeente Zuidplas heeft vanuit haar lokale monitoring in kaart gebracht dat zij haar deel in lijn met het collegeprogramma Zuidplas moet kunnen realiseren in 2030.



4.6.3.2 Uitvoering geven aan de regionale energiestrategie door Zon op Veld, Zon op Dak en Zon op Infra	In maart 2025 heeft het college een positief principebesluit genomen over een ingediend initiatief voor een zonneveld binnen het Programma Zon op Veld. In het zoekgebied Moerkapelle-Zuid bevindt zich een Vrijwaringszone Buisleidingen. Het aanleggen van zonnepalen is in deze zone niet mogelijk. Er kan alleen met het verkrijgen van een ontheffing op de vrijwaringszone, binnen de zone zonnepanelen geplaatst worden. Vooralsnog is het onbekend of er ontheffing verkregen kan worden voor deze zone. Op dit moment voert de gemeente gesprekken met de initiatiefnemer over de technische en planologische uitwerking ten behoeve van de vergunningverlening. De verwachting is dat de formele vergunningverlening niet voor eind 2025 kan worden afgerond. Gemiddelde doorlooptijd van een BOPA-procedure is 6 maanden, maar afhankelijk van welke processen doorlopen moet worden voor de ontheffing kan dit langer duren. In Q1 2025 is gestart met een gerichte aanpak om de realisatie van zonnepanelen op de 20 grootste daken in de gemeente te stimuleren. In het najaar start een participatietraject, waarin gebouw eigenaren actief worden meegenomen. De uitkomsten van dit traject vormen de basis voor een concreet vervolgplan. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om de aanpak breder uit te rollen naar andere grote daken. Gemeente Zuidplas werkt met Rijkswaterstaat mee aan twee Zon op infra projecten, genaamd Opwek Energie Rijksgroonden (OER) A12 en A20. In Q4 van 2025 wordt een samenwerkingsovereenkomst aan het college aangeboden ter besluitvorming. De samenwerkingsovereenkomst dient voor de verdere uitwerking van zonnepanelen langs de A12.
--	--

4.6.3.3 Integraal programmeren energiesysteem		Na het vaststellen van pMIEK 2.0 en het “Toekomstbeeld energiesysteem provincie Zuid-Holland 2025” zijn er dit jaar regio-sessies georganiseerd om nadere toelichting te geven en de voortgang te bespreken. Tijdens deze sessies zijn de opgeleverde resultaten en inzichten gedeeld, zijn evaluatiepunten over pMIEK 2.0 besproken, zijn hulpvragen vanuit gemeenten bij de uitvoering opgehaald en is input verzameld voor de voorbereidingen van pMIEK 3.0. In Q3 en Q4 2025 ligt de nadruk op de borging van pMIEK 2.0 in het omgevingsbeleid en de opvolging van projecten. Dit verduidelijkt de rol van de gemeente in de uitvoering en levert input op voor de volgende fase van het energiesysteembeleid. Tegelijkertijd wordt gestart met pMIEK 3.0 door middel van evaluaties, het bepalen van de richting en het opstellen van een plan van aanpak.
4.6.3.4 Meewerken aan oplossen netcongestie		De kwartiermakersfase wordt momenteel uitgevoerd.
Voorstel toevoegen inspanning: 4.6.3.5 Opstellen Lokale Energie Uitvoeringsstrategie		Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van een Lokale Energie Uitvoeringsstrategie. Met de Lokale Energie Uitvoeringsstrategie (LEUS) bundelen we de huidige losse lokale inspanningen op het gebied van de energietransitie. De LEUS geeft invulling aan de manier waarop we onze lokale energiedoelen willen realiseren.
4.6.4.1 Verkenning regionaal warmtenet Oostland (Grand Design) en projectbegeleiding en deelname realisatie warmtenet Noordpolder - Zuidplaspolder (WSO-samenwerking)		Het Grand Design van het Regionaal Warmtenet Oostland (RWO) is voor de zomervakantie (Q3 2025) opgeleverd. De uitwerking van de opzet van het warmtenet met betrekking tot de WSO heeft echter meer tijd nodig dan voorzien. In Q4 2025 zal duidelijk worden of de WSO alleen voor de glastuinbouw realiseerbaar is, of dat het ook mogelijk is om de gebouwde omgeving hierin mee te nemen. Dat betekent dat er dan helderheid moet komen over het eventuele bod dat particulieren kunnen krijgen om zich aan te sluiten op de WSO.
4.6.5.1 Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen (draagt ook bij aan doelen op gebied van klimaatbestendigheid)		Op dit moment wordt hier geen inzet op gepleegd. In het kader van de uitvoering van Zon op Dak wordt wel ingezet op de 20 grootste daken, waarbij ondernemers ook betrokken zijn (zie 4.6.3.2).
4.6.5.2 Ondersteuning aan de energietransitie van bedrijven		Bij uitvoering van Zon op Dak worden de bedrijven ondersteund en knelpunten voor Zon op Dak in beeld gebracht.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We blijven op koers



voor de RES.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie. Als ook “Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

4.6.6 In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.

4.6.7. Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder:

- Alle gemeente voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief.
- Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit.

Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026
4.6.6. Parkeerpalen elektrisch laden - openbaar	109	158	176	n.t.b. in beleidsregels	200	204	-

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.6.1 Onderzoeken energiebehoefte laadinfra		De energiebehoefte voor elektrische oplaadinfrastructuur wordt bijgehouden middels een dashboard van de concessiehouder. Op basis van prognoses rond de energiebehoefte van laadinfrastructuur in 2030 is een plankaart van potentiële locaties voor toekomstige laadinfra ontwikkeld.
4.6.6.2. Vraaggestuurd en datagestuurd laadpalen plaatsen op basis van de plankaart volgend uit de beleidsregels Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen.		In december 2024 zijn de nieuwe beleidsregels elektrische oplaadinfrastructuur vastgesteld door het college. Binnen deze nieuwe regels kan de gemeente datagestuurde laadpalen plaatsen op basis van bovengenoemde plankaart. De datagestuurde locaties zijn op 14 mei 2025 middels een ontwerpbesluit gepubliceerd. Het definitieve verzamelverkeersbesluit is in oktober 2025 gepubliceerd.
4.6.6.3 Continueren aansluiting bij de regionale concessiehouder voor laadinfrastructuur		De huidige concessie omtrent elektrisch laden loopt tot 1 januari 2026. Gemeente Zuidplas werkt in regionaal verband samen bij het opstellen van een nieuwe concessie. Het college heeft vóór de deadline van 1 juli 2025 besloten om mee te doen met de nieuwe collectieve concessie omtrent elektrisch laden. De concessie voor de nieuwe openbare laadpalen zal in Q2-2026 ingaan.
4.6.7.1 Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden.		Naar aanleiding van de mobiliteit scan worden er maatregelen door HR verder uitgewerkt. De gemeente is in gesprek met de eigenaar van de gehuurde parkeervoorzieningen (het parkeerdek aan de

		Doortocht) om voor eigen personeel twee laadvoorzieningen te realiseren.
4.6.7.2 Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen in ons eigen wagenpark.		Daar waar mogelijk worden elektrische voertuigen aangeschaft. Indien dit niet mogelijk is, wordt op de schone dieselvariant GTL gereden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
4.6.8	Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouwprojecten minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.	
4.6.9	Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.	
4.6.10	Vanaf 2026 wordt het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd (conform convenant Klimaatadaptief bouwen).	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.8.1 Het vastleggen van het Convenant Klimaatadaptief bouwen in gemeentelijk beleid in 2025		Door middel van een integrale aanpak worden een handreiking inclusief toetsingskader voor klimaatadaptief bouwen opgesteld.
4.6.8.2 Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties		Voor 2025 is in de prestatieafspraken opgenomen dat de woningcorporaties meedoen met de participatie tijdens de klimaatstresstesten. Deze participatie vindt plaats tijdens de risicodialogen (zie 4.6.9.1), waarvoor de woningcorporaties ook worden uitgenodigd.
4.6.9.1 Uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten, inclusief risicodialog en adaptatiestrategie		Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) heeft als doel dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en water robuust is ingericht. In het Deltaprogramma staan taken die gelden voor gemeenten, zoals het uitvoeren van de klimaatstresstesten. Gekozen is om de klimaatstresstesten gedeeltelijk regionaal uit te voeren. Deze regionale klimaatstresstesten worden aangevuld met verdiepende klimaatstresstesten op lokaal niveau. Hierdoor ontstaat een compleet beeld van de knelpunten en kwetsbaarheden voor de thema's wateroverlast, overstromingsrisico, hittestress en droogte in gemeente Zuidplas.

		De resultaten van de regionale en lokale klimaatstresstesten zijn in augustus 2025 opgeleverd. In september is gestart met het voeren van de risicodialogen om te bepalen welke knelpunten en kwetsbaarheden een risico vormen in gemeente Zuidplas. De resultaten worden in Q1-2026 verwacht.
4.6.9.2 Convenant Klimaatadaptief bouwen implementeren in het DIOR		Deze inspanning wordt opgepakt zodra gemeentelijk beleid is vastgesteld voor klimaatadaptief bouwen (zie 4.6.8.1).
4.6.9.3 Stimuleren van klimaatbestendige schoolpleinen		De Verordening Financiële en materiele gelijkstelling Onderwijs is het juiste instrument om deze regeling in op te nemen. De verordening voor klimaatbestendige schoolpleinen is opgesteld en gaat verder mee in het bestuurlijk proces ter vaststelling van de Verordening Financiële en materiele gelijkstelling Onderwijs in Q4-2025.
4.6.10.1 Convenant klimaatadaptief bouwen implementeren in de Nota Vastgoed.		Verkend wordt in welke mate het convenant klimaatadaptief bouwen verwerkt kan worden in de nota Vastgoed.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.6.11 In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.11.1 In 2025 is gemeentelijk beleid opgesteld om biodiversiteit te versterken		In april 2025 is de raad geïnformeerd over de resultaten van de biodiversiteit nulmeting. Op basis van de resultaten en de aanbevelingen uit de nulmeting zijn de volgende twee acties uitgevoerd. De kansen om de biodiversiteit te versterken is verder uitgewerkt in een beleidsregel natuurinclusief bouwen en inrichten gemeente Zuidplas 2025 (zie 4.6.11.2). De resultaten van de biodiversiteit nulmeting worden gebruikt bij het opstellen van de groenstructuurvisie. Onderzocht wordt hoe de resultaten bij kunnen dragen aan beheer van de openbare ruimte (zie 4.6.11.3).

4.6.11.2 Natuur-inclusief ontwikkelen maakt deel uit van nieuwe projecten en ontwikkelingen		Door middel van een integrale aanpak is de beleidsregel natuurinclusief bouwen en inrichten gemeente Zuidplas 2025 opgesteld inclusief een toetsingskader. De beleidsregel is in september 2025 vastgesteld door het college.
4.6.11.3 Onderzoeken van de mogelijkheden van transitie naar een ecologisch verantwoord beheer en inrichting op basis van de uitkomst van de biodiversiteit nulmeting		Uit de biodiversiteit nulmeting zijn diverse maatregelen en adviezen gekomen op welke wijze het maaibeheer kan worden aangepast om de biodiversiteit te versterken. De resultaten worden vertaald naar kansen om het beheer in de gemeente aan te passen. Op regionaal niveau is gestart met een onderzoek welke kansen er liggen voor iedere gemeente om beheer tussen gemeenten op elkaar af te stemmen. De uitkomst van dit regionaal onderzoek geeft ook een indicatie van de kosten, wat meegenomen wordt in de transitie naar een ecologisch beheer in Zuidplas.



Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

4. Ruimtelijk beleid en ontwikkeling bedragen * € 1.000					
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2025	2026	2027	2028	2029
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	-47	-291	-102	-30	-30
Actualisatie MPG 2025	308	-120	-10	-10	-10
Transformatiegebied Restveen - subsidiebeschikking	-100	-92	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	15	-	-	-	-
Verwerken nieuwe Cao (div. programma's)	-105	-	-	-	-
Opdracht Dijkverbetering Schielands Hoge Zeedijk	-25	-60	-72	-	-
BP Middengebied 2: Onderzoek toekomst(bestendigheid) agrarische zone nabij NWK (2025M08)	-100	-	-	-	-
Kleine mutaties	-	-20	-20	-20	-20
Budget neutraal	-40	-	-	-	-
4.2: Wonen	-117	-153	-35	-35	-35
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	-1	-	-	-	-
Budget Omgevingswet vanuit Meicirculaire 2025	-81	-118	-	-	-
Kleine mutaties	-35	-	-	-	-
Budget neutraal	-	-35	-35	-35	-35
4.3: Economie	-	-	-	-	-
4.4: Verkeer en vervoer	-	-	-	-	-
4.5: Gebiedsontwikkeling	352	-	-	-	-
Actualisatie MPG 2025	287	-	-	-	-
Verwerken nieuwe Cao (div. programma's)	65	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	-	-	-	-	-
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	-33	-785	-885	-985	-1.085
Verwerken nieuwe Cao (div. programma's)	-33	-	-	-	-
Uitkomst Septembecirculaire/ specifieke uitkering wordt gemeentefonds	-	-785	-785	-785	-785
Uitkomst Septembecirculaire/ verlagen taakstelling duurzaamheid i.v.m. extra middelen	-	-	-100	-200	-300
Bijstelling taakveld 0.5 treasury is budgetneutraal	-	-	-	-	-
Totaal	155	-1.229	-1.022	-1.050	-1.150



Toelichting programma 4

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening*Actualisatie MPG 2025*

Middels dit voorstel willen we een aantal bijstellingen doen op het vastgestelde MPG 2025. Deze bijstellingen landen op product 4.1 en 4.5. De effecten hiervan worden meegenomen in de paragraaf grondbeleid van de programma begroting 2026-2029. Ter onderbouwing van de jaarrekening 2025 zullen de grondexploitaties volledig geactualiseerd worden en in het MPG 2026 zullen de verschillen ten opzichte van het MPG 2025 verantwoord worden. De (technische) aanpassingen die wij voorstellen:

- Vrijval middelen Mobiliteitsvisie en Groenstructuurplan in 2025, vanwege dubbeling in begroting, met voordelig effect in 2025 (€ 198.000)
- Overheveling deel van het budget voor het gebiedspaspoort Nieuwerkerk van 2025 naar 2026 (€ 110.000), scharniert met BIP
- Toevoegen kapitaallasten investeringen Gebiedspaspoort Moordrecht met nadelig effect vanaf 2026 van € 10.000, scharniert met kapitaallasten reserve PRO

Dit resulteert voor dit product in een incidenteel voordeel op de lasten van € 308.000 in 2025 en een structureel nadeel van € 120.000 in 2026 en € 10.000 vanaf 2027. Deze mutatie scharniert deels met een onttrekking aan de reserve op programma 6, waardoor deze mutatie deels budget neutraal is.

Incidenteel voordeel op de lasten van € 308.000 in 2025 en structureel nadeel op de lasten van € 120.000 in 2026 en € 10.000 vanaf 2027 (scharniert deels met voordeel op programma 6, per saldo budgetneutraal)

Transformatiegebied Restveen – Subsidiebeschikking

We hebben een subsidiebeschikking ontvangen van de Provincie Zuid-Holland voor het Transformatiegebied Restveen. Dit betreft een subsidie voor plankosten de komende 2 jaar, waarbij een deel cofinanciering noodzakelijk is. Voorgesteld wordt deze te dekken door een onttrekking van de reeds hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve investeringsfonds PRO (€1,5 mln.). Dit betreft een budget neutrale mutatie en scharniert met een onttrekking aan de reserve in programma 6.

Nadeel op de lasten van € 300.000 in 2025 en € 414.000 in 2026 en een voordeel van de baten van € 200.000 in 2025 en € 323.000 in 2026, per saldo een nadeel van € 100.000 in 2025 en € 92.000 in 2026 (scharniert met voordeel op programma 6, per saldo budgetneutraal)

Bijstelling nieuwe kapitaallasten NJN 2025

Vanuit de activamodule zijn de kapitaallasten bijgesteld op basis van de meest actuele ramingen. Dit resulteert in een voordeel van € 15.000 in 2025.

Incidenteel voordeel op de lasten van € 15.000 in 2025

Verwerken nieuwe CAO

Bij de Zomernota 2025 was een voorlopige inschatting gemaakt van de nieuwe Cao, Inmiddels is deze Cao volledig doorgerekend. Een uitgebreide toelichting staat bij programma Financiële producten. De structurele effecten zijn verwerkt in de Begroting 2026. Deze mutatie is het effect voor dit programma.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 105.000 in 2025



Opdracht dijkverbetering Schielands Hoge Zeedijk

HHSK werkt tussen 2025 en 2034 aan de verbetering van de Schielands Hoge Zeedijk. Ongeveer 11 kilometer ligt op het grondgebied van de gemeente Zuidplas. In 2028 biedt het Hoogheemraadschap het voorkeursalternatief (het plan) aan zijn bestuur. HHSK is initiatiefnemer voor dit project; de financiële claim betreft het organiseren van het gesprekspartnerschap voor het HHSK. Het gaat om de periode t/m 2027 (meerjarig dus). Na 2027 is er meer inzicht in het plan en is inzet van andere expertise en wellicht op een ander niveau nodig.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 25.000 in 2025, € 60.000 in 2026 en € 72.000 in 2027

BP Middengebied 2: Onderzoek toekomst(bestendigheid) agrarische zone nabij NWK (2025M08)

Naar aanleiding van de aangenomen motie is een projectplan opgesteld. In het projectplan zijn de stappen en de benodigde capaciteit uitgewerkt om tot een visie voor het gebied te komen. Het gebied is onderdeel van het Middengebied maar in de Omgevingsvisie en het Masterplan Middengebied wordt niet concreet aangegeven wat dit betekent voor de invulling van het gebied. De provincie geeft aan dat het buitengebied is maar ook een maatwerkgebied voor glastuinbouw. Op hoofdlijnen is duidelijk wat er op dit moment in het gebied kan. Maar doordat een concrete uitwerking mist is onduidelijk hoe de diverse initiatieven in het gebied passen. Initiatieven liggen daardoor stil en het gebied verrommelt omdat onduidelijkheid is welke ruimte het beleid biedt. De visie is nodig om een concreet kader met maatregelen te bieden voor de diverse vraagstukken die er in het gebied spelen. Hiermee geven we invulling aan de motie 2025M08 Onderzoek toekomst(bestendigheid) Agrarische Zone nabij NWK.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 100.000 in 2025

Product 4.2 Wonen*Bijstelling nieuwe kapitaallasten NJN 2025*

Vanuit de activamodule zijn de kapitaallasten bijgesteld op basis van de meest actuele ramingen. Dit resulteert in een nadeel van € 1.000 in 2025.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 1.000 in 2025

Budget Omgevingswet vanuit Meicirculaire 2025

Vanuit de Meicirculaire 2025 hebben wij budget (€ 199.000) ontvangen voor de meerkosten die voortkomen uit de invoering van de Omgevingswet. De doorontwikkeling van werkwijzen, processen en beleidskaders voor het werken onder de Omgevingswet wordt in 2025 en 2026 doorgezet. De middelen uit de Meicirculaire worden dan ook samen met de reeds beschikbaar gestelde middelen ingezet voor dit doel. Het zwaartepunt ligt bij het opstellen van een eerste omgevingsplan, het actualiseren van de Omgevingsvisie en de (in 2025 aflopende) inhuur van een extra medewerker in deze transitieperiode.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 81.000 in 2025 en € 118.000 in 2026 (scharniert met voordeel op programma 6, per saldo budget neutraal)

Product 4.3 Economie

Geen mutaties

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Geen mutaties

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling*Actualisatie MPG 2025*

Middels dit voorstel willen we een aantal bijstellingen doen op het vastgestelde MPG 2025. Deze bijstellingen landen op product 4.1 en 4.5. De effecten



hiervan worden meegenomen in de paragraaf grondbeleid van de programma begroting 2026-2029. Ter onderbouwing van de jaarrekening 2025 zullen de grondexploitaties volledig geactualiseerd worden en in het MPG 2026 zullen de verschillen ten opzichte van het MPG 2025 verantwoord worden. De (technische) aanpassingen die wij voorstellen:

- Voordelig resultaat Grondexploitatie Esse Zoom Laag (€ 1,0 mln.) vanwege goedkopere aanbesteding calamiteitenroute, scharniert met reserve Grondexploitaties
- Nadelig resultaat Grondexploitatie Swanla-Verlaat (€ 713.000) vanwege nadelige uitkomsten van grondprijsonderhandelingen), scharniert met reserve Grondexploitaties

Incidenteel voordeel op de lasten van € 287.000 in 2025 (scharniert met nadeel op programma 6, per saldo budget neutraal)

Verwerken nieuwe CAO

Bij de Zomernota 2025 was een voorlopige inschatting gemaakt van de nieuwe Cao, Inmiddels is deze Cao volledig doorgerekend. Een uitgebreide toelichting staat bij programma Financiële producten. De structurele effecten zijn verwerkt in de Begroting 2026. Deze mutatie is het effect voor dit programma.

Incidenteel voordeel op de lasten van € 65.000 in 2025

Product 4.6 Duurzaamheid

Verwerken nieuwe CAO

Bij de Zomernota 2025 was een voorlopige inschatting gemaakt van de nieuwe Cao, Inmiddels is deze Cao volledig doorgerekend. Een uitgebreide toelichting staat bij programma Financiële producten. De structurele effecten zijn verwerkt in de Begroting 2026. Deze mutatie is het effect voor dit programma.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 33.000 in 2025.

Uitkomst Septembercirculaire 2025/ specifieke uitkering wordt gemeentefonds

Uit de Septembercirculaire 2025 blijkt dat de specifieke uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) voor 2026 overgezet wordt van een specifieke uitkering naar de algemene uitkering. Voor specifieke uitkeringen zijn specifieke verantwoordingen nodig, die onder de accountantscontrole vallen. Voor de algemene uitkering (het gemeentefonds) is dat niet het geval. Naar verwachting wordt de CDOKE regeling vanaf 2027 omgezet naar een nieuw soort regeling: de Bijzondere fondsuitkering (BFU). Dit betekent dat het geld alleen aan duurzaamheid (klimaat- en energiebeleid) besteed kan worden, maar dat het verantwoordingsregime lichter wordt dan bij specifieke uitkeringen. De BFU als instrument bestaat nu nog niet, hiervoor moet de wet nog aangepast worden. Met dit voorstel wordt de meerjarige begroting van de specifieke uitkering op programma 4 verwijderd. De inkomsten staan voortaan op programma 6 als onderdeel van het gemeentefonds.

Structureel nadeel van € 785.000 vanaf 2026 voor programma 4.6, nieuw budget is toegevoegd in programma 6

Uitkomst Septembercirculaire 2025/ verlagen taakstelling duurzaamheid i.v.m. extra middelen

De inkomsten uit de CDOKE uitkering van de Septembercirculaire 2025 zijn hoger dan verwacht op basis van de eerdere specifieke uitkeringen, namelijk structureel € 1.391.000 vanaf 2026. In de Zomernota 2025 is een taakstelling op het duurzaamheidsbudget toegevoegd, namelijk € 100.000 in 2026, € 200.000 in 2027, € 300.000 in 2028 en € 400.000 vanaf 2029. Het budget voor duurzaamheid inclusief de taakstelling van € 100.000 is € 1.387.000 in het jaar



2026. Dit bedrag is exclusief de specifieke uitkeringen voor isolatieaanpak en energiearmoede. Omdat de bedragen van € 1.391.000 (baten) en € 1.387.000 (lasten) nagenoeg overeenkomen, ontstaat een situatie dat de inspanningen van Zuidplas op het gebied van duurzaamheid gedekt worden door de Rijksmiddelen. Dit wel met de kanttekening dat bepaalde lokale prioriteiten zullen stoppen of heroverwogen worden bij de herijking van het Programmaplan, zoals ook toegelicht bij “ontwikkelingen” op product 4.6.

Echter, vanaf 2027 dreigt de situatie te ontstaan dat er meer baten dan lasten zijn, vanwege de oplopende reeks van de bezuinigingstaakstelling. Dit is ongewenst, mede met het oog op de toekomstige situatie vanaf 2027 dat de middelen omgevormd worden tot een Bijzondere fondsuitkering (BFU) en de middelen niet voor andere doelen besteed mogen worden. Daarom wordt voorgesteld de oplopende reeks van de taakstelling te schrappen.

Nadeel van € 100.000 in 2027, € 200.000 in 2028 en € 300.000 vanaf 2029



Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed



Inleiding

Het beheer en de instandhouding van de openbare ruimte en voorzieningen zijn de afgelopen periode uitgebreid onderzocht en beschreven. Dit heeft geresulteerd in een duidelijk beeld van waar de verschillende assets van de gemeente Zuidplas mee kampen. Doormiddel van verschillende beheerplannen en MJOP's kan worden gezorgd voor een stabiele situatie waarin duidelijke afspraken en veiligheid voor de inwoners voorop staan. Hierbij zullen de verschillende domeinen nog steeds kampen met calamiteiten, veranderende weersomstandigheden en problematiek op de arbeidsmarkt maar kan de focus worden verplaatst naar het opbouwen van een veilige buitenruimte.

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel product

De openbare ruimte van Zuidplas is herkenbaar door de karaktereigenschappen groen, schoon en toegankelijk en draagt zo bij aan een dorpse beleving en uitstraling. Uitgangspunt is de basis op orde door een bereikbare, veilige en functionele inrichting en onderhoud van de openbare buitenruimte. Daarnaast zijn de toekomstbestendigheid van de buitenruimte en de voorzieningen steeds meer sturend voor de uiteindelijke aanpak en oplossingsrichtingen.

Ontwikkelingen

De ontwikkeling van de openbare ruimte

De staat van de openbare ruimte in Zuidplas blijft onder druk staan. De afgelopen periode is opnieuw gebleken dat de huidige onderhoudssituatie leidt tot een grillig uitgavenpatroon. Door de verminderde kwaliteit van diverse onderdelen in de buitenruimte doen zich steeds vaker calamiteiten voor die slecht voorspelbaar zijn. Deze onverwachte gebeurtenissen, zoals plotselinge verzakkingen of storingen in de verlichting, zorgen voor extra financiële druk en een toenemende belasting van de organisatie. Dit grillige karakter maakt het lastig om structureel en planmatig te werken aan beheer en onderhoud.

Daarnaast is het fysieke werkveld complexer geworden. Thema's als netcongestie, extreme droogte en wateroverlast spelen in 2025 een steeds grotere rol bij het dagelijks beheer én bij de planning van werkzaamheden. Met name de combinatie van verouderde infrastructuur en veranderende klimaatomstandigheden leidt tot nieuwe uitdagingen. De gemeente wordt steeds vaker geconfronteerd met situaties waarin bestaande voorzieningen niet langer voldoen aan de eisen van deze tijd, of zelfs leiden tot onveilige situaties.

Beheerplannen en financiële kaders

De gemeenteraad is inmiddels geïnformeerd over de nieuwe beheerplannen. Deze plannen geven inzicht in de staat van de openbare ruimte en beschrijven wat er in de komende jaren uitgevoerd moet worden om te voldoen aan het wettelijk technisch minimum en om de veiligheid in de openbare ruimte te waarborgen. In de begroting voor 2025 is dan ook uitgegaan van dit uitgangspunt: uitvoering van noodzakelijke werkzaamheden, zonder extra ruimte voor beleidsdoelen of ambities die verder reiken dan het minimale niveau.

Hoewel de nieuwe beheerplannen nog geen directe invloed hebben op de uitvoering in 2025, geven ze wel een duidelijk beeld van de opgave waar de gemeente in de komende jaren voor staat. Het betreft een forse onderhouds- en vervangingsopgave, die op termijn gevolgen zal hebben voor zowel de exploitatie als de investeringsruimte.



Vervolg en bestuurlijke keuzes

Het werken op basis van het wettelijk technisch minimum betekent in de praktijk scherpe keuzes: het beleid wordt tijdelijk ondergeschikt gemaakt aan veiligheid en instandhouding. Het college onderzoekt momenteel welke mogelijkheden er zijn om toekomstige risico's beter te beheersen, onder andere door preventieve investeringen, prioritering en samenwerking met externe partners zoals netbeheerders en waterschappen.

De ervaringen van het afgelopen jaar onderstrepen het belang van structurele aandacht voor het beheer van de openbare ruimte. De combinatie van veroudering, klimaatverandering en maatschappelijke druk maakt het noodzakelijk om op korte termijn te sturen op rust en stabiliteit, maar tegelijkertijd vooruit te blijven kijken naar de lange termijn. De beheerplannen vormen daarvoor het fundament.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
5.1.1. In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we daar waar mogelijk de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.		
5.1.2. Vanaf 2024 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.1.1. Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt.		Deze inventarisatie is nog niet gestart. In de ringvaart zijn 4 steigers geplaatst om de vaarroute Rotte- Hollandse IJssel te verbeteren.
5.1.1.2. In 2025 start fase II van de Groenblauwe Zone en de daarbij worden benodigde planologische en ruimtelijke stappen te nemen.		Eind 2024 is het bestemmingsplan Groen-blauwe zone vastgesteld. Tegen dit bestemmingsplan is beroep ingesteld. Projectbureau Westergouwe start met het graven van de waterberging en het verleggen van het fietspad. De brug over de vijfde tocht (fase 2) wordt gestart als het bestemmingsplan onherroepelijk is. Dit zal pas over twee jaar zijn.
5.1.1.3. In 2024 wordt het bestemmingsplan voor het Verlengde Molengangenpad ter vaststelling aangeboden. Zodat het recreatieschap kan starten met de uitvoering		De bestemmingsplanprocedure is begin 2025 voltooid. De gemeenteraad heeft het bestemmingsplan niet vastgesteld. Het Verlengde Molengangenpad wordt dus niet gerealiseerd.
5.1.2.1 In 2025 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.		Jaarlijks wordt, op basis van de meest recente inspectieresultaten, vastgesteld welke speellocaties en bijbehorende speeltoestellen aan vervanging toe zijn. De volledige lijst is weergegeven in onderstaande inspanning

		Op dit moment zijn de speeltuinen welke gerenoveerd zijn en worden beschreven bij onderstaande inspanning. De aanbesteding voor het klein onderhoud van de speeltoestellen is afgerond, deze is Q2 van start gegaan. Het contract is gericht op het efficiënter en effectiever kunnen uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden. Het doel hiervan is om – in nauwe samenwerking met de buitendienst – schade aan speeltoestellen sneller te kunnen herstellen. Op deze wijze wordt voorkomen dat inwoners langdurig hinder ondervinden van defecte speeltoestellen. Tevens wordt hiermee voorkomen dat marktpartijen zonder bestaande samenwerkingsovereenkomst kostbare herstelmaatregelen voorstellen, die mogelijk niet in lijn zijn met het gemeentelijk beleid of budgettaire kaders.
5.1.2.2 Vanaf 2025 zal waar mogelijk minder verharding of waterdoorlatende verharding worden toegepast om hitte stres en wateroverlast te minimaliseren.		De waterdoorlatende verharding is in 2025 toegepast in de reconstructie van onder andere de Hazenveld en de Wielenwaal ZVH, de Kortezijde ZVH, Daarnaast zal dit ook worden toegepast bij de Lente ZVH.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen van de beweegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

5.1.3 Het behouden van een minimaal niveau aan speel- en beweegaanleidingen in de buitenruimte.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.3.1 In 2025 zullen er 10 speeltuinen worden gereconstrueerd in samenspraak met de inwoners.		De speeltuinen welke op dit moment zijn afgerond: <u>Nieuwerkerk aan den IJssel</u> De Wilg: Deze is ontmanteld, de ruimte zal tijdelijk gebruikt worden als opslaglocatie voor de reconstructie van de Batavierlaan. Na de werkzaamheden (eind 2025) wordt de speeltuin opnieuw ingericht. Veldewater: Afgerond Q1 2025

		<u>Moordrecht</u> IJselerf: De werkzaamheden zijn afgerond in Q2 2025 Thorbeckeplein : De werkzaamheden zijn afgerond in Q2 2025 Boerderijlaan: De werkzaamheden zijn afgerond in Q2 2025 <u>Moerkapelle:</u> Rijnland: De werkzaamheden zijn afgerond in Q3 2025 <u>Oud Verlaat</u> De Vierkap: De werkzaamheden zijn afgerond in Q3 2025 De speeltuinen welke nu in uitvoering zijn: <u>Nieuwkerk aan den IJssel</u> Zwanendaal en Mezendaal: De realisatie wordt verwacht in Q3/Q4 2025. Flevopad: De realisatie wordt verwacht in Q3/Q4 2025.
5.1.3.2 In 2025 zal binnenplaats de Zwanendaal worden omgevormd tot een ontmoetings- en recreatieplein voor de omwonende.		De ontwerptekeningen worden inmiddels afgerond, hierbij hebben de inwoners inspraak gehad doormiddel van een buurtgesprek. De inwoners zullen in Q3 verder worden geïnformeerd over het definitieve ontwerp en de start van de uitvoering. Deze verloopt volgens planning in Q4 2025.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versterken van de groene structuren in en om de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

5.1.4 Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.4.1 Het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas zal in 2025 geactualiseerd worden. Het opgaveplan zorgt voor een integrale aanpak voor recreatie, natuur en groen voor geheel Zuidplas.		Het huidige opgaveplan zal kritisch doorgelicht worden aan de hand van de recente ontwikkelingen zowel binnen als buiten de gemeente en waar nodig aangepast. Relevante ontwikkelingen zijn daarbij het landelijke beleid van het nieuwe kabinet, de koers van de provincie en de ontwikkelingen in het Middengebied. De nadrukkelijke wens

		tot meer regie in, en de stijgende maatschappelijke waarde van het landelijk gebied liggen aan de basis voor het actueel en scherp houden van deze opgave.
5.1.4.2 Oplevering van een Groenstructuurplan. Deze zal naar verwachting in Q3 2025 aan de raad gepresenteerd worden.		In april 2025 heeft de gemeenteraad de startnotitie Groenstructuurvisie vastgesteld. De oplevering staat gepland eind 2025. In de tweede helft van 2025 wordt het participatietraject uitgevoerd.
5.1.4.3 Oplevering van een (ruimtelijke) visie Ringvaart en uitvoeringsprogramma in Q3 2025.	Aangevraagd in Begroting 2025: € 150.000	Momenteel wordt er gewerkt aan de visie inclusief een participatietraject.
5.1.4.4 In het kader van het nationaal programma landelijke gebied wordt in opdracht van de provincie en in samenwerking met HHSK, Gouda en Waddinxveen gewerkt aan een gebiedsplan Zuidplas en omgeving. Dit gebiedsplan geeft mogelijkheden voor aanvullende dekking vanuit de provincie en het Rijk op de landschappelijke opgaven.		Het gebiedsplan Zuidplas en omgeving staat momenteel op pauze door de ontwikkelingen in landelijke beleid (of het ontbreken daarvan).
5.1.4.5 Starten met de subsidieaanvraag voor het verkrijgen van middelen voor het realiseren van natuur in het Restveengebied. Eind 2023 is deze aanvraag positief getoetst, in 2025 komen hier de resultaten van terug.	Aangevraagd in Begroting 2025: € 158.000 (provinciale subsidie)	De provincie Zuid-Holland heeft in januari 2025 € 11,8 miljoen beschikbaar gesteld voor de toekomst van het Restveengebied. Hierover is een raadsinformatienota (Z25.000876) gestuurd naar de Raad. Het gaat om een aanzienlijk (eerste) deel van het totaal aan benodigde middelen. Met het geld zijn de drie samenwerkende overheden in staat perspectief te bieden voor de bewoners en ondernemers van dit gebied. Belangrijke voorwaarde bij dit geld is dat er natuurdoelen worden gehaald.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.5 We stellen in 2025 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.
5.1.6. In 2025 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3 bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.



Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.5.1 In 2025 verwerken we de toetsingscriteria in de DIOR en verankeren we deze in de Beheerstrategie		Alle uitgangspunten met betrekking tot de gemeentelijke assets zijn inmiddels geïntegreerd in het DIOR portaal. Deze exercitie is afgerond, waarna in Q4 gewerkt wordt aan de implementatie van de geupdate versie. Alle beleidsuitgangspunten zijn op dit moment meegegeven als wens, indien dit kostenneutraal uitvoerbaar is. Aansluitend wordt in de beheerstrategie onderzocht welke beleidsuitgangspunten eveneens als basisprincipes in het systeem moeten worden opgenomen. De verdere implementatie van DIOR zal bijdragen aan een grotere consistentie in de uitvoering van projecten en zal de onderlinge kennisdeling binnen de organisatie bevorderen en optimaliseren. De bestuurlijke opdracht voor het opstellen van een integrale beheerstrategie is inmiddels aan de raad gepresenteerd. Met deze opdracht zal meer richting worden gegeven aan het toepassen en interpreteren van beleidsuitgangspunten binnen het dagelijkse beheer en de lange termijnplanning.
5.1.5.2 In Q4 2024 worden de resultaten van het onderzoek naar de 3x30x300, waarna Q1 2025 een raadsinformatie nota zal volgen met de resultaten en adviezen.		Er is een kanskaart opgesteld waaruit duidelijk wordt hoe de verschillende buurt scoren op de 3x30x300 regel. De kanskaart wordt Q1 of Q2 2026 afgerond, de acties zijn uitgesteld omwille van capaciteitsproblemen.
5.1.6.1 In 2025 zullen de resultaten uit het haalbaarheidsonderzoek van de 3x3x300 regel zullen worden gewaarborgd in de DIOR		De 3x30x300 regel is als richtlijn aan de DIOR toegevoegd. De kanskaart zal hier worden bijgevoegd na behandeling in de raad.

Verbonden partijen

Recreatieschap Rottemeren

Het recreatieschap beheert op het grondgebied van Rotterdam, Lansingerland en Zuidplas de recreatievoorzieningen.

Recreatieschap Hitland

Het recreatieschap beheert op het grondgebied van Capelle aan den IJssel en Zuidplas de recreatievoorzieningen.



Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel product

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Ontwikkelingen

Riolering en water

Planning 2025 – Onderhoudswerkzaamheden

In 2025 ligt de nadruk op het wegwerken van een beperkte achterstand in het contracteren van werkzaamheden met betrekking tot het onderhoud aan beschoeiingen, het baggeren en het vervangen van stuwen. De aanbesteding van zowel het baggerwerk als het onderhoud aan de beschoeiingen is inmiddels in gang gezet. Beide trajecten zijn inmiddels afgerond en zijn van start gegaan, de inwoners zullen hier de aankomende tijd werkzaamheden langs de beschoeiing zien en mogelijk wat verkeershinder ervaren.

Begraven – Inhaalslag grafrechten

In 2025 wordt ingezet op het wegwerken van de achterstand op de voorlopige grafrechten. Dit houdt in dat in 2025 voor twee jaren achtereenvolgens inwoners aangeschreven zullen worden. De verwachte opbrengsten zullen naar eenmalig hoger uitvallen dan in de voorgaande jaren. Inmiddels zijn alle rechthebbende voor 2025 aangeschreven, en is ook gestart met de rechthebbende voor 2026. De brieven voor de beiden jaren zijn inmiddels grotendeels verstuurd, er blijven nog wat laatste restpunten openstaan, voor de rechthebbende waarvan geen of gebrekkig gegevens bekend zijn.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen circulariteit, afvalinzameling en ontwikkeling.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.2.1. Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.
5.2.2. In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg meerjarenperspectief per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).
5.2.3. Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.
5.2.4. In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 50% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.



Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	
5.2.2. Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.			100 kg restafval	100*kg restafval	100 kg restafval	100 kg restafval	
5.2.3. Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.			Max. 3	Max. 3*	max.3	max. 3	
5.2.4. Daling grof restafval	n.v.t.					0%	50% <u>Voorstel tot wijziging inspanning:</u> 15%	

*De cijfers worden jaarlijks in maart geupdate over het voorgaande jaar. De cijfers voor 2025 zijn indicatief.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.2.1.1. In 2025 worden de resultaten opgeleverd van het onderzoek naar het circulair ambachtsnetwerk met een aantal van de cyclusgemeenten		De samenwerking binnen een circulair ambachtsnetwerk, waarin diverse gemeenten participeren, heeft geresulteerd in de deelname aan een demontagehal. Per 1 juli is de demontagehal operationeel gestart op drie locaties binnen de regio. Ter ondersteuning hiervan is een container geplaatst op de gemeentewerf te Nieuwerkerk aan den IJssel.
5.2.1.2. Opstellen van de 6 projectplannen Prioriteit 1: Afvalscheiding effectiever en eenvoudiger maken. Prioriteit 2: Papierinzameling organiseren op een effectieve en een arbo-technisch veilige wijze. Prioriteit 3: Grof restafval verminderen via ontwikkeling demontagebedrijf Prioriteiten met een intern karakter: Prioriteit 4: Onderhoud en eigendom van inzamelmiddelen onderbrengen bij Cyclus Prioriteit 5: Onderzoek en uitvoering toekomst afvalbrengstation(s) Prioriteit 6: Evaluatie taakverdeling Buitendienst en Cyclus		De diverse projecten worden momenteel onderzocht. Naar verwachting zullen de eerste plannen in het derde kwartaal van 2026 aan de gemeenteraad worden voorgelegd. In de tussenliggende periode worden verschillende aspecten en verbeteringsmogelijkheden nader onderzocht en eveneens over gerapporteerd.
5.2.1.3. Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrengstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.		De afvalbrengstations in Nieuwerkerk a/d IJssel en Zevenhuizen groeien snel. Om gedegen onderzoek te doen zal het deze voor nu worden uitgesteld zodat in combinatie met de mogelijkheden en opgaven uit Cortelande naar een passende oplossing kan worden gezocht.

5.2.1.4. In 2025 wordt invulling gegeven aan de resultaten uit het, in 2024 uitgevoerde onderzoek naar de demontagehal in samenwerking met Cyclus en de andere aandeelgemeenten.		De demontagehal zal naar verwachting worden geopend in het tweede of derde kwartaal van 2025, zoals hierboven vermeld. Het project verloopt conform planning. In het vierde kwartaal zullen de eerste cijfers beschikbaar worden gesteld.
5.2.1.5. In 2025 wordt ingezet op het versimpelen van de betaalmethodes rondom het afvaltraject.		De gemeente streeft ernaar de aanschaf van de afvalpas standaard via iDEAL te laten verlopen. Naar verwachting zal deze maatregel leiden tot een toename van circa 80% in de gegenereerde inkomsten. De implementatie staat gepland voor het tweede of derde kwartaal van 2025.
5.2.1.6 Vanaf 2026 worden nieuwe inwoners actief geïnformeerd over het afval en het afvalscheiding traject binnen de gemeente Zuidplas.		Vanaf het vierde kwartaal van 2026 zullen nieuwe inwoners actief worden geïnformeerd middels een standaard informatief pakket. Dit pakket zal worden aangepast en uitgebreid op basis van de actuele behoeften van de inwoners.

Verbonden partijen

Cyclus is een overheids-NV waarin de gemeente als één van de aandeelhouders fungeert. De gemeentelijke aandeelhouders hebben Cyclus opgericht met het doel schaalvoordelen te behalen bij de inzameling en het beheer van inzamelmiddelen, zoals ondergrondse containers, evenals bij de verwerking van afval en grondstoffen. De zogenaamde "klantgemeenten" betalen Cyclus op basis van de afgenomen diensten. Ter uitvoering van deze samenwerking is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten, waarin de specifieke te leveren diensten nauwkeurig zijn omschreven.

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Ontwikkelingen

De gemeentelijke vastgoedportefeuille kent een veelheid aan opgaven die tegelijkertijd moeten worden opgepakt. Naast de noodzaak tot verduurzaming van maatschappelijk vastgoed, staat ook het behoud en de instandhouding van erfgoedlocaties onder druk. Tegelijkertijd vergen bestaande multifunctionele accommodaties (MFA's) blijvende aandacht, waarbij de exploitatie van deze voorzieningen financieel steeds uitdagender wordt. De opgaven zorgen voor toenemende complexiteit in het vastgoedbeheer, en worden daarom meegenomen in de uitwerking van de nieuwe Nota Vastgoedbeleid. De herijking van de nieuwe Nota Vastgoedbeleid wordt in het vierde kwartaal van 2025 aangeboden aan uw raad.

Verduurzaming dorpshuis Swanla



Voor dorps huis Swanla is een integraal verduurzamingsproject in voorbereiding. De totale investering bedraagt € 551.080 exclusief btw. Hiermee wordt invulling gegeven aan de ambitie om in 2026 een CO₂-reductie van 20% te realiseren binnen het gemeentelijk vastgoed. Naar verwachting levert het project een jaarlijkse besparing op van circa € 35.000 aan energielasten.

Vanuit de DUMAVA-regeling van het Rijk is reeds een subsidie van € 223.372 toegekend. Voor de resterende € 327.708 wordt voorgesteld gebruik te maken van restmiddelen uit twee eerder toegekende kredieten voor afgeronde projecten binnen Swanla. Hoewel deze kredieten destijds volledig zijn uitgegeven, is er dankzij de SPUK-regeling alsnog een resterend bedrag beschikbaar. Dit restant kan worden ingezet voor de verduurzaming van Swanla. De raad wordt in de Najaarsnota gevraagd in te stemmen met het inzetten van deze middelen.

Verduurzaming Sporthal Kleine Vink

Ook voor sporthal De Kleine Vink is een integraal verduurzamingsproject in voorbereiding. De investering van € 360.612 levert ook een besparing op de energielasten op, maar draagt vooral substantieel bij aan de vermindering van CO₂-uitstoot. Daarmee sluit het project aan bij de ambitie om in 2026 een CO₂-reductie van 20% in het gemeentelijk vastgoed te realiseren.

Voor dit project is een DUMAVA-subsidie toegekend van € 146.145. Het resterende investeringsbedrag van € 214.467 is opgenomen in de meerjarenraming en wordt ter besluitvorming voorgelegd in het kader van de najaarsnota.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
5.3.1. Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.								
5.3.2. Medio 2026 voldoet 60% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basisonderhoudskwaliteit. Medio 2025 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basisonderhoudskwaliteit onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	NL Gemiddelde 2024 (bron locatus)
5.3.1 Leegstand winkelgebieden			6%		5%	≥ NL gem.	≥ NL gem.	6,2
5.3.2 Basisonderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed			Onbekend		100%	100%	100%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.3.1. Elk halfjaar wordt de leegstand geïventariseerd. Indien deze hoge is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		De inventarisatie heeft plaatsgevonden. De leegstand bleek te zijn afgenomen naar 5% en ligt ook iets onder het landelijk gemiddelde.
5.3.2.1. Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed in Q1 2026.		Het nieuwe Meerjarenperspectief Vastgoed zal een resultaat zijn van de visie op maatschappelijke voorzieningen en de nog vast te stellen nieuwe Nota Vastgoedbeleid.
5.3.2.2. In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).		De verduurzaming van De Batavier en 'T-Blok vinden plaats in 2025 conform de maatwerkadviezen. In 2025 zijn twee nieuwe maatwerkadviezen opgesteld voor Dorpshuis Swanla en Sporthal de Kleine Vink.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp).*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.3.3.. Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.3.3.1 Afronding van de verkenning van de te gebruiken criteria.		Vanuit de nota Vastgoed en Visie op maatschappelijke voorzieningen volgen de criteria ten aanzien van multifunctioneel gebruik van vastgoed.
5.3.3.2 Actualiseren van de bestaande nota vastgoed.		Het proces met betrekking tot de actualisatie van de nota vastgoed is gestart en volop in ontwikkeling. De verwachting is dat de nieuwe nota vastgoedbeleid opgeleverd wordt in Q4 2025.
5.3.3.3 Verkennen van de mogelijkheden. Afweging van uitbreiding en benutten van bestaande voorzieningen.		Het verkennen van mogelijkheden vindt doorlopend plaats, mede op basis van bijvoorbeeld de uitkomsten van de gebiedspaspoorten. Gekeken wordt of dit in 2025 een plek kan krijgen in de visie op maatschappelijke voorzieningen.
5.3.3.4 Een afweging is noodzakelijk tussen ruimtelijke behoefte en financiële mogelijkheden		Deze afweging vindt doorlopend plaats en wordt specifiek gemaakt naar mate er sprake is van concretere plannen.



Wat mag het programma fysieke omgeving kosten?

Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2025	2026	2027	2028	2029
5.1: Beheer buitenruimte	286	-19	1	-80	-58
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	247	-	-	-	-
Krediet Verkeersveiligheid maatregelen	-	-	-27	-128	-128
Verwerken nieuwe Cao (div. programma's)	-30	-	-	-	-
Rentelasten krediet de Duiker	-	-3	-3	-3	-3
Afschrijvingslasten krediet de Duiker	-	-2	-2	-2	-2
Terugdraaien afschrijvingslasten krediet de Duiker	-	6	6	6	6
Nieuwe afschrijvingslasten krediet de Duiker	-	-2	-2	-2	-2
Doorsch. Coll bomenbestand, onderzoek nulmeting	25	-25	-	-	-
Vrijval kap.lasten 50'er jaren buurt (Groen)	-	1	3	5	8
Vrijval kap.lasten 50'er jaren buurt (verharding)	-	8	28	46	65
Maatregelen Swanlaweg Zevenhuizen	-80	-	-	-	-
Vertraging in inkoopcontract verkeersborden	50	-	-	-	-
Kleine mutaties	35	-3	-3	-3	-3
Budget neutraal	40	-	-	-	-
5.2: Afval, riolering en begraven	2	-	-	-	-
Begraven inhaalronde verlengingen rechten	50	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	-7	-	-	-	-
Vrijval kap.lasten 50'er jaren buurt (riolering)	-	11	13	14	18
Storting VZ Riolering ivm vrijval kap.lasten	-	-11	-13	-14	-18
budget neutraal	-41	-	-	-	-
5.3: Vastgoed	78	-16	-16	-16	-16
Verduurzamen MJOP vastgoed	-	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	94	-	-	-	-
Kleine mutaties	-16	-16	-16	-16	-16
Totaal	367	-35	-15	-96	-74

5.1 beheer buitenruimte

Bijstelling kapitaalslasten

Als gevolg van onvolledige bestedingen van investeringen in 2024, ontstaat er een voordeel in de kapitaallasten in 2025.

Incidenteel voordeel van € 247.000 in 2025.

Krediet Verkeersveiligheid maatregelen



Voor diverse risicolocaties is er een investeringskrediet benodigd om maatregelen voor de verbetering van de verkeersveiligheid te kunnen doorvoeren. Dit betreft de volgende risicolocaties: Bredeweg (Moerkapelle), Middelweg (Zevenhuizen), Burgemeester van der Lindelaan en 's-Gravenweg (Nieuwerkerk aan den IJssel) en Oost- en West Ringdijk (Moordrecht). Het aangevraagde bedrag zal worden gebruikt om trottoirs aan te leggen en de veiligheid van de fietsers te verbeteren. Bij deze projecten is er zoveel mogelijk sprake van het realiseren van werk met werk. Hierdoor zijn de kosten nog enigszins beperkt gebleven. De praktijk leert echter dat dit principe zelden volledig toereikend is om de volledige financiële impact op te vangen. Daarnaast zijn er voor diverse projecten reconstructies benodigd om de verkeersveiligheid te verbeteren. Voor de bovenstaande projecten wordt er een investeringskrediet aangevraagd⁵. De verwachting is dat de uitvoering hiervan doorloopt tot en met 2026, wat resulteert in structurele kapitaallasten vanaf 2027.

Structureel nadeel van € 27.000 in 2027 en € 128.000 vanaf 2028

Verwerken nieuwe CAO

Bij de Zomernota 2025 is voor de jaren 2025-2027 rekening gehouden met een geraamde cao-stijging van € 1,450 miljoen. Deze raming was gebaseerd op toen nog onbekende cao-afspraken. Inmiddels zijn de daadwerkelijke effecten gunstiger uitgekomen. Verder is op basis van de loonstaat 2024 verder de berekening verfijnd, waarbij ook toelagen zijn meegenomen en het percentage werkgeverspremies naar beneden is bijgesteld. Hierdoor is in de Najaarsnota 2025 een incidenteel nadeel van € 30.000 op dit product ontstaan.

Incidenteel nadeel van € 30.000 in 2025

Krediet de Duiker

Aan de Knibbelweg-Oost te Zevenhuizen wordt een duiker vervangen binnen het lopende reconstructie project. De meerkosten hiervan zijn circa € 150.000, wat resulteert in structurele kapitaallasten.

Structureel nadeel van € 4.600 vanaf 2026

Terugdraaien afschrijvingslasten krediet de Duiker

Als gevolg van het verlengen van de afschrijvingstermijn kunstwerken beton, worden de geraamde kapitaallasten van het krediet de duiker verlaagd. Dit geeft een structureel voordeel in de afschrijvingslasten.

Structureel voordeel van € 4.125 vanaf 2026

Vrijval kapitaallasten Jaren 50 wijk Moordrecht | Groen en Verharding

De afronding van de aanpak van de Jaren 50 wijk staat gepland in 2029. Hierdoor starten de kapitaallasten vanaf 2030. Echter in de bestaande begroting staan de kapitaallasten opgenomen vanaf jaar 2026. Hierdoor vervallen deze lasten in de jaren 2026 t/m 2029.

Incidenteel voordeel in de jaren 2026 t/m 2029 van respectievelijk € 9.000, € 31.000, € 51.000 en € 73.000.

Vrijval kapitaallasten 50'er jaren buurt (Groen)

De afronding van de aanpak van de 50'er jaren buurt staat gepland in 2029. Hierdoor starten de kapitaallasten pas vanaf 2030. Echter in de bestaande begroting staan de kapitaallasten opgenomen vanaf jaar 2026. Hierdoor vervallen deze lasten in de jaren 2026 t/m 2029.

Incidenteel voordeel in de jaren 2026 t/m 2029 van respectievelijk € 1.000, € 3.000, € 5.000 en € 8.000

Vrijval kapitaallasten 50'er jaren buurt (Verharding)



De afronding van de aanpak van de 50'er jaren buurt staat gepland in 2029. Hierdoor starten de kapitaallasten pas vanaf 2030. Echter in de bestaande begroting staan de kapitaallasten opgenomen vanaf jaar 2026. Hierdoor vervallen deze lasten in de jaren 2026 t/m 2029.

Incidenteel voordeel in de jaren 2026 t/m 2029 van respectievelijk € 8.000, € 28.000, € 46.000 en € 65.000

Maatregelen Swanlaweg Zevenhuizen

De nieuwe supermarkt in Zevenhuizen aan de Swanlaweg creëert zodanig veel extra verkeers- en parkeerbewegingen dat ingrepen aan de Swanlaweg (parallelweg) onvermijdelijk zijn. De situatie werpt nu al zijn schaduwen vooruit in termen van onrust in de omgeving. Een korte studie naar scenario's en enkele eerste ingrepen vóór de supermarkt opent begin 2026 zijn essentieel. Dit resulteert in een incidenteel nadeel van € 80.000 in 2025.

Incidenteel nadeel van € 80.000 in 2025

Vertraging in inkoopcontract verkeersborden

Vanwege vertraging in het vernieuwen van het inkoopcontract verkeersborden, zal in 2025 dit budget niet volledig besteed worden.

Incidenteel voordeel van € 50.000 in 2025

5.2 Afval, riolering en begraven

Begraven inhaalronde verlengingen grafrechten

Sinds dit jaar worden niet alleen de verlopen grafrechten van het lopende jaar aangeschreven om te kunnen verlengen, maar tevens proactief het komende jaar. Als gevolg hiervan zal in 2025 een grotere opbrengst van de grafrechten verlengingen gerealiseerd worden.

Incidenteel voordeel van € 50.000 in 2025

Riolering verlaging inhuur personeel

In het nieuwe rioleringsplan is er structureel budget opgenomen voor uitbreiding van personele inzet op riolering. Omdat nog niet alle uitbreidingen in de formatie zijn omgezet, zal dit budget in 2025 niet volledig besteed worden.

Incidenteel voordeel van € 100.000 in 2025 (dekking voorziening en daarmee budgetneutraal)

Vrijval kapitaallasten 50'er jaren buurt Riolering

De afronding van de aanpak van de 50'er jaren buurt staat gepland in 2029. Hierdoor starten de kapitaallasten vanaf 2030. Echter in de bestaande begroting staan de kapitaallasten opgenomen vanaf jaar 2026. Hierdoor vervallen deze lasten in de jaren 2026 t/m 2029.

Incidenteel voordeel in de jaren 2026 t/m 2029 van respectievelijk € 11.000, € 13.000, € 14.000 en € 18.000 (dekking voorziening en daarmee budgetneutraal)

Riolering verlaging krediet gemalen mech/elektra

In het nieuwe rioleringsplan is er jaarlijks een investering opgenomen voor de vervanging van mechanische en elektrische onderdelen van gemalen. Vanwege een vertraagde opstart in de vervangingen zal het krediet in 2025 niet volledig besteed worden.

Structureel voordeel van € 37.875 vanaf 2026 (dekking voorziening en daarmee budgetneutraal)

Product 5.3 Vastgoed



Bijstelling kapitaalslasten

Als gevolg van onvolledige bestedingen van de kredieten in boekjaar 2024, is er een incidenteel voordeel op de kapitaallasten in 2025.

Incidenteel voordeel van € 94.000 in 2025.



Financiële producten

Wat mogen de financiële producten kosten?

Financiële producten	bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2025	2026	2027	2028	2029
6.1: Algemene dekkingsmiddelen	3.084	1.820	1.542	1.368	1.093
Inzet reservering Meicirculaire 2025 Omgevingswet	199	-	-	-	-
Inzet reserveringen Meircirc. 2025 alleenverdieners problematiek	43	-	-	-	-
Transformatiegebied Restveen - subsidiebeschikking	100	92	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	-23	-	-	-	-
Bijstelling taakveld 0.5 treasury	126	236	98	89	89
Actualisatie MPG 2025	-397	5	10	10	10
Terugdraaien onttrekking krediet de Duiker	-	-6	-6	-6	-6
Nieuwe onttrekking krediet de Duiker	-	2	2	2	2
Inzet Stelpost prijs WMO en Volksgezondheid	-	434	434	434	434
Inzet Stelpost prijs indexatie Wijk-GGD	-	9	9	9	9
Eenmalig hogere uitvoeringskosten belastingen	-100	-	-	-	-
Hogere ozb opbrengsten	737	-	-	-	-
Toeristenbelasting 2024	-90	-	-	-	-
Incidentele bate Suppletie loonheffing 2024 (nog niet gerealiseerd)	405	-	-	-	-
Nadeel WMO t.l.v. reserve sociaal domein	525	-	-	-	-
Opheffen reserve sociaal domein	141	-	-	-	-
Opheffen reserve inburgering	215	-	-	-	-
Onttrekking reserve Sociaal domein tbv Alert4You	-	93	-	-	-
Septembercirculaire: Compensatie Jeugdzorg 2023 en 2024	1.281	-	-	-	-
Septembercirculaire Tweede Kamer verkiezingen	161	-	-	-	-
Uitkomst Septembercirculaire	-245	907	954	789	514
Kleine mutaties	6	14	6	6	6
Budget neutraal	-	35	35	35	35
6.2: Overhead	1.374	153	153	153	153
Verwerken nieuwe Cao (div. programma's)	800	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN 2025 (div. programma's)	-91	-	-	-	-
Incidenteel voordeel halvering Factuur ICT 2025	450	-	-	-	-
Kleine mutaties	14	21	21	21	21
Budget neutraal	200	132	132	132	132
Totaal	4.458	1.973	1.695	1.521	1.246

- = nadeel / + = voordeel



Product 6.1 Algemene dekkingsmiddelen

Inzet reserveringen gemeentefonds

In de Meicirculaire zijn er 2 incidentele budgetten ontvangen, die conform ons beleid gereserveerd zijn (zie memo Z25.001643 bij Zomernota 2025 behandeling). Bij deze Najaarsnota volgt de afweging om deze vrij te laten vallen of in te zetten. Het betreft:

- Omgevingswet € 199.000; voor inzet van het budget, zie voorstel op programma 4.
- Regeling alleenverdienersproblematiek € 43.000; voor inzet van het budget, zie het voorstel op programma 2.

Totaal voordeel van € 242.000 incidenteel in 2025.

Transformatiegebied Restveen – Subsidiebeschikking

We hebben een subsidiebeschikking ontvangen van de Provincie Z-H voor het Transformatiegebied Restveen. Dit betreft een subsidie voor plankosten de komende 2 jaar, waarbij een deel cofinanciering noodzakelijk is, deze dekken we door een onttrekking voor te stellen van de reeds hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve investeringsfonds PRO (€1,5 mln.). Dit betreft een budget neutrale mutatie en scharniert deels met een onttrekking aan de reserve in programma 6.

Voordeel op de baten van € 100.000 in 2025 en € 92.000 in 2026 (scharniert met nadeel op programma 4, per saldo budgetneutraal).

Bijstelling taakveld 0.5 treasury

Het voordeel op het taakveld treasury wordt veroorzaakt door meerjarig lagere rentelasten, incidenteel hoger dividend van Alliander en de BNG van € 52.443 en incidenteel lagere bemiddelingskosten van € 25.000.

Voordeel van € 126.000 in 2025, voordeel van € 236.000 in 2026, voordeel van € 98.000 in 2027, en voordeel van € 89.000 voor 2028 en 2029.

Actualisatie MPG 2025

Middels dit voorstel willen we een aantal bijstellingen doen op het vastgestelde MPG 2025. Deze bijstellingen landen op product 4.1 en 4.5. De effecten hiervan worden meegenomen in de paragraaf grondbeleid van de programma begroting 2026-2029. Ter onderbouwing van de jaarrekening 2025 zullen de grondexploitaties volledig geactualiseerd worden en in het MPG 2026 zullen de verschillen ten opzichte van het MPG 2025 verantwoord worden. De (technische) aanpassingen die wij voorstellen:

- Vrijval middelen Mobiliteitsvisie en Groenstructuurplan in 2025, vanwege dubbeling in begroting, met voordelig effect in 2025 (€ 198.000)
- Overheveling deel van het budget voor het gebiedspaspoort Nieuwerkwek van 2025 naar 2026 (€ 110.000), scharniert met BIP
- Toevoegen kapitaallasten investeringen Gebiedspaspoort Moordrecht met nadelig effect vanaf 2026 van € 10.000, scharniert met kapitaallasten reserve PRO

Dit resulteert voor dit product in een incidenteel voordeel op de lasten van € 308.000 in 2025 en een structureel nadeel van € 120.000 in 2026 en € 10.000 vanaf 2027. Deze mutatie scharniert deels met een onttrekking aan de reserve op programma 6, waardoor deze mutatie deels budget neutraal is.

Voordeel op de baten van € 603.000 in 2025, € 5.000 in 2026 en € 10.000 vanaf 2027 en een nadeel op de lasten van € 1.000.000 in 2025, per saldo een nadeel van € 397.000 in 2025 en een voordeel van € 5.000 in 2026 en € 10.000 vanaf 2027.



Krediet de Duiker

Aan de Knibbelweg-Oost te Zevenhuizen wordt een duiker vervangen binnen het lopende reconstructie project. Kort na het aanvragen van dit investeringskrediet is de afschrijvingstermijn voor kunstwerken aangepast naar 80 jaar. Hierdoor wordt de onttrekking aan de reserve kapitaallasten PRO eerst teruggedraaid en vervolgens opnieuw opgevoerd conform de nieuwe afschrijvingstermijn.

Structureel nadeel op de baten van € 4.000 vanaf 2026.

Eenmalig hogere uitvoeringskosten belastingen

In 2025 zijn meer woz bezwaren binnengekomen dan ingeschat en dat geldt ook voor het aantal beroepsschriften. Dat heeft geleid tot extra kosten voor inhuur en juridische kosten. Daarnaast is veel inzet gepleegd op het wegwerken van achterstanden in de aanslagoplegging van belastingaanslagen waarvoor extra externe inzet benodigd is geweest. Deze nakohieren leiden ook weer tot nieuwe bezwaren hetgeen eveneens extra werk met zich meebrengt. Opgemerkt wordt dat hier wel in 2025 eenmalig hogere baten tegenover staan (zie ozb opbrengsten die € 200.000 hoger uitvallen dan geraamd). Dit jaar zal in de regionale media aandacht worden geschonken aan de overgang van de belastingtaken van de gemeente Zuidplas naar de Regionale Belasting Groep (RBG) per 1 januari 2026. Ook zullen dit jaar extra kosten worden gemaakt voor de conversie van het belastingpakket van de gemeente Zuidplas naar de RBG. Opgemerkt wordt dat in het raadsvoorstel 'toetredingsverzoek belastingen RBG' rekening is gehouden met € 200.000 transitiekosten in 2026. Per saldo een eenmalig nadeel van € 100.000 in 2025.

In 2025 een incidenteel nadeel van € 100.000.

Hogere ozb opbrengsten

Ten opzichte van de begroting, is de verwachting dat er € 737.000 meeropbrengsten worden gerealiseerd. Aan de kant van het gemeentefonds is er echter een structureel nadeel vanwege de toegenomen WOZ-waarden, zie hiervoor de memo Septembercirculaire (A25.003365). Dat is op basis van de gegevens van medio september. Er heeft een forse inhaalslag plaatsgevonden in het wegwerken van achterstanden met betrekking tot de aanslagoplegging. Dit is een eenmalige inhaalslag omdat er naar toe wordt gewerkt om dit jaar de aanslagen over 2023, 2024 en 2025 voor de overgang naar de RBG per 1 januari 2026 zoveel mogelijk op te leggen.

Deze prognose van € 737.000 kan als volgt gespecificeerd worden:

- Ozb woningen: een nadeel van € 95.000 voor de aanslagrun van jaar 2025 (= ca. 1% van begroting);
- Ozb woningen en niet-woningen: extra opbrengsten van € 200.000 voor het opleggen van aanslagen voor de jaren 2023 en 2024;
- Ozb niet-woningen: extra opbrengsten van € 632.000 voor het opleggen van aanslagen van 2025. Deze meeropbrengst wordt veroorzaakt doordat het totale waarde areaal voor 2025 hoger uitpakt dan begin 2025 geprognosticeerd was. Dit areaal is geen € 1,2 miljard maar € 1,4 miljard per peildatum 1-1-2024 (belastingjaar 2025). Het betreft tegelijkertijd een structureel nadeel voor het gemeentefonds, vanwege de verrekening van de WOZ-waarden met dit fonds. Meer hierover is te lezen in de memo over de Septembercirculaire (A25.003365).

In 2025 een incidenteel voordeel van € 737.000.

Toeristenbelasting 2024

In 2025 zijn de belastingaanslagen voor 2024 opgelegd. Hieruit komt een lagere opbrengst naar voren.

In 2025 een nadeel van € 90.000.

Incidentele bate Suppletie loonheffing 2024, (nog niet gerealiseerd)

Voor het jaar 2024 is een suppletie loonheffingen ingediend bij de Belastingdienst, waarmee een bedrag van € 405.337 wordt teruggevraagd. Hoewel de kans op ontvangst zeer groot is - bijna 100% - is het bedrag nog niet definitief, omdat er nog geen formele beschikking van de Belastingdienst is ontvangen.



Een incidenteel voordeel van € 405.337 in 2025.

Opheffen reserve Sociaal domein en reserve Inburgering

In lijn met de motie “Versterken algemene reserve” wordt voorgesteld om de egalisatiereserve Inburgering op te heffen. De reserve Sociaal domein wordt in deze Najaarsnota nog gebruikt voor het tekort op Wmo van € 525.000 en Alert4You van € 93.000 in 2026. De reserve wordt niet volledig opgeheven, want er blijft nog € 95.000 restant voor de uitvoering van het amendement Armoedebestrijding.

Een incidenteel voordeel van € 141.000 in 2025 (reserve Sociaal domein) en € 215.000 in 2025 (reserve Inburgering).

Inzet reserve Sociaal domein voor Alert4You

Zoals hierboven toegelicht, wordt € 93.000 in 2026 ingezet voor het verlengen van de pilot Alert4You met 1 jaar (zie ook programma 2 voor inhoudelijke toelichting).

Een incidenteel voordeel van € 93.000 in 2026 (scharniert met programma 2.3).

Septembercirculaire 2025: compensatie Jeugdhulp 2023 en 2024

Gemeenten ontvangen compensatie voor tekorten in 2023 en 2024 op Jeugdhulp. Het is 50% van het becijferde tekort.

Incidenteel voordeel van € 1.281.000 in 2025.

Septembercirculaire 2025: Tweede Kamerverkiezingen

Gemeenten ontvangen een vergoeding voor de organisatie van de vervroegde verkiezingen.

Incidenteel voordeel van € 161.000 in 2025.

Uitkomst Septembercirculaire

In de Septembercirculaire zitten diverse wijzigingen voor de algemene uitkering. In een aparte bijlage bij de Najaarsnota wordt dieper ingegaan op deze circulaire (A25.003365). Ook op het product Duurzaamheid is een mutatie zichtbaar: de specifieke uitkering CDOKE (is programma 4) verandert namelijk naar algemene uitkering (is programma 6). Er worden 2 budgetten uit deze circulaire gereserveerd: voor digitale toegankelijkheid van de overheid (€ 40.000 structureel vanaf 2026) en voor Participatiewet in balans (€ 51.000 in 2025, € 22.000 in 2026 en € 6.000 in 2027). Deze reserveringen maken deel uit van de cijfers opgenomen in de Najaarsnota.

Nadeel van € 245.000 in 2025 en voordeel van € 907.000 in 2026, € 954.000 in 2027, € 789.000 in 2028 en € 514.000 in 2029 (in samenhang te bezien met programma 4, product 4.6 Duurzaamheid en de 2 apart toegelichte voorstellen over Jeugdhulp en verkiezingen).

Product 6.2 Overhead

Verwerken CAO

Bij de Zomernota 2025 was een voorlopige inschatting gemaakt van de nieuwe Cao, Inmiddels is deze Cao volledig doorgerekend. Een uitgebreide toelichting staat bij programma Financiële producten. De structurele effecten zijn verwerkt in de Begroting 2026. Deze mutatie is het effect voor dit programma. Op dit programma is ook de vrijval van de stelpost Loon van € 550.000.

In 2025 een incidenteel voordeel van € 800.000.

Bijstelling Kapitaallasten NJN 2025

Deze mutatie betreft het effect op het bijstellen van verschillende kapitaallasten op dit betreffende programma. Ook op andere programma's staan mutaties.



Het totaal financieel beeld van de bijstelling verspreid over de programma's, is € 220.970 voordelig in 2025. Dit is over alle programma's verdeeld. Deze mutatie betreft alleen dit programma.

In 2025 een incidenteel nadeel van € 91.000.

Incidenteel voordeel halvering Factuur ICT 2025

Vanaf juli 2025 verdeelt ICT Gouweijssel de ICT factuur over twee delen, elk toerekenend aan het desbetreffende jaar waarin de diensten worden afgenomen. Hierdoor ontvangt de gemeente in 2025 slechts een deel van de totale factuur. Het resterende bedrag wordt in 2026 voldaan.

Dit leidt tot een eenmalig overschot van circa € 450.000 voor 2025, welke is ontstaan door het verschil tussen het begrote bedrag (€ 1.074.700) in 2025 en het in 2025 te betalen deel (€ 615.491).

In 2025 een Incidenteel voordeel van € 450.000.

Mutaties op de personeelsbegroting

Mutaties op de personeelsbegroting		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000		2025	2026	2027	2028	2029
7.1: Kostenplaatsen		-1.043	-377	-427	-477	-477
Verwerken nieuwe Cao (div. programma's)		-689	-	-	-	-
Schrappen taakstelling inkomende subsidies		-194	-244	-294	-344	-344
Budget neutraal		-160	-132	-132	-132	-132
		-	-	-	-	-
Totaal		-1.043	-377	-427	-477	-477

- = nadeel / + = voordeel

Verwerken nieuwe CAO

Deze mutatie betreft het effect van de Cao op dit betreffende programma. Ook op andere programma's staan mutaties opgenomen.

Een incidenteel nadeel van € 689.000 voor 2025

Het totale financiële beeld van de nieuwe Cao, verspreid over de programma's, is € 117.000 voordelig in 2025 en € 329.000 in de jaren daarna. In de Zomernota 2025 zijn voorlopige bedragen opgenomen. De werkelijke bedragen kwamen voordeliger uit en ook dichterbij de oorspronkelijke Stelpost Loon waar geld in was gereserveerd. In de onderstaande tabel staat een overzicht.



Samenvatting financieel effect lonen	2025	2026	2027	2028	2029
Voorlopig financieel effect in Zomernota 2025					
Ambtenaren Cao	-550	-1.450	-1.450	-1.450	-1.450
Dekking uit de Stelpost Loon	862	1.150	1.150	1.150	1.150
Saldo in Zomernota 2025	312	-300	-300	-300	-300
Werkelijk effect in Najaarsnota/ Begroting					
Ambtenaren Cao	-433	-1.043	-1.043	-1.043	-1.043
Indexaties vergoedingen college en raad		-78	-78	-78	-78
Totaal kosten	-433	-1.121	-1.121	-1.121	-1.121
Dekking uit de Stelpost Loon	862	1.150	1.150	1.150	1.150
Saldo ten opzichte van Stelpost Loon	429	29	29	29	29
Voordeel in Najaarsnota en Begroting	117	329	329	329	329

Schrappen taakstelling inkomende subsidies

In de Zomernota 2025 is een taakstelling opgenomen om meer inkomende subsidies te verwerven, en om de voordelen van deze subsidies weg te strepen tegen de taakstelling. De provinciaal toezichthouder heeft echter aangegeven dat het niet toegestaan is om hier een structurele taakstelling voor in de begroting op te nemen. Structurele lasten mogen niet gedekt worden met incidentele baten. Daarom wordt voorgesteld om de taakstelling te verwijderen.

Structureel nadeel van € 194.000 in 2025, € 244.000 in 2026, € 294.000 in 2027 en € 344.000 vanaf 2028.



Bijlage 1 Mutaties op de investeringen

Investerings	bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2025	2026	2027	2028	2029
8.1: Investerings	2.754	-4.414	-1.863	-212	-203
Corr ZN 1e inrichting Koningskwartier jaar 25-26	72	-72	-	-	-
Actualisatie sportaccommodaties	-602	387	-523	-9	-
Actualisatie IHP Onderwijshuisvesting	760	-	-	-	-
Swanla samenvoegen kredieten	23	-	-	-	-
Verduurzaming sporthal De kleine Vink	-215	-	-	-	-
Verlaging krediet gemalen mech/electra	450	-	-	-	-
Krediet Turfhuys Moordrecht	-67	-	-	-	-
Ophoging krediet IVA Nieuwerkerk-Noord	-180	-	-	-	-
Herfasering en aansluiting RB 50'er jaren buurt	-207	-341	-341	-203	-203
Krediet Verkeersveiligheid maatregelen	-	-1.518	-1.000	-	-
Verhoging krediet de Duiker	-150	-	-	-	-
Doorschuiven krediet sportpark Swanla	2.870	-2.870	-	-	-
Totaal	2.754	-4.414	-1.863	-212	-203

De toelichting op de betreffende investeringen is opgenomen bij de betreffende programma's. Met uitzondering van 1 voorstel, waar vooralsnog niet op wordt afgeschreven omdat deze kosten later naar verwachting opgenomen worden in een groter investeringskrediet. Deze toelichting staat hieronder.

Ophoging krediet IVA Nieuwerkerk-Noord

Om de verkenning af te ronden en een haalbaarheidsanalyse uit te voeren verzoeken wij het voorbereidingskrediet onder het revolving fund te verhogen naar een krediet van totaal € 280.000. Dit betekent een verhoging van € 180.000 in 2025. Bij een haalbare businesscase zal het voorbereidingskrediet middels kostenverhaal of actief grondbeleid worden verrekend.

Nadeel van € 180.000 in 2025

Krediet sportpark Swanla

De investering schuift door in de tijd. De werkzaamheden zijn begonnen, maar lopen door in 2026. Bij het bepalen van de stelpost "onderuitputting kapitaallasten" is rekening gehouden met het incidentele voordeel op de kapitaallasten van dit krediet.



Bijlage 2 Mutaties op de reserves en voorzieningen

In de onderstaande tabel staan de mutaties op de reserves en voorzieningen uit deze Najaarsnota. Op de betreffende programma's staat inhoudelijk toegelicht wat de inhoud is van de mutaties. In de Begroting 2026 is een bijlage opgenomen met verloopoverzichten van alle reserves en voorzieningen.

Reserves en voorzieningen		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000		2025	2026	2027	2028	2029
9.1: Reserves		-584	-185	-6	-6	-6
Actualisatie MPG 2025		397	-5	-10	-10	-10
Transformatiegebied Restveen - subsidiebeschikking		-100	-92	-	-	-
De Duiker		-	4	4	4	4
Nadeel WMO t.l.v. reserve sociaal domein		-525	-	-	-	-
Opheffen reserve sociaal domein		-141	-	-	-	-
Opheffen reserve inburgering		-215	-	-	-	-
Ontrekking reserve SD tbv Alert4You		-	-93	-	-	-
9.2: Voorzieningen		829	65	67	67	71
Actualisatie MPG 2025		713	-	-	-	-
Verlaging inhuur personeel voorz. Riolering		100	-	-	-	-
Verlaging krediet gemalen mech/electra		-	38	37	37	36
Storting VZ Riolering ivm vrijval kap.lasten		-	11	13	14	18
Kleine mutaties		16	16	16	16	16
Totaal		245	-120	61	62	65

